דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום ראשון, ג' בסיון תשמ"ז, 31 במאי 1987 ● גליון 19131

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר

- עשרים שנה/ חיים גורי
- צדק צדק לרודף ולנרדף/ אמיר אורן
- ליווי צמוד במפרץ/ דן אבידן
- הלביא כתחנה ברכבת לאילת/ אמנון אסד
- אחרי חלום נצח הנעורים/ יהודה גוטהלף
- ספורט (9–10); רפואה ומדע (5); בידור (12)

מזג האויר

יהיה שרבי. השרב יפוג מחר אחר הצהריים.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 22–32, רמת הגולן: 19–34, נהריה: 20–34, צפת: 19–31, נמל חיפה 22–34, טבריה 23–37, נצרת: 21–34, עפולה: 22–37, שומרון: 21–34, תל־אביב: 22–32, לוד: 21–35, יריחו: 21–37, עזה: 20–33. באר־שבע: 21–37, אילת: 26–39.

הממשלה עומדת להקים ועדת חקירה לשב"כ; חקירת המשטרה לא תבוטל אך צפוי שתושעה

מאת מבטה צימוקי, יוסי מלמן ונתן רועי, סופרי „דבר"

הממשלה צפויה לקבל היום החלטה על הקמת ועדת חקירה משפטית ממלכתית לבדיקת פעולות השב"כ והליכי החקירה של השב"כ בפרט והצת עלישי הצעמבם של ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר המשטרה. פורמאלית לא תעצור החלטת הממשלה את הוראתו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש למשטרה לחקור את אנשי השב"כ המעורבים בפרשת נספו, הממשלה הודיע, שהקמת הוועדה לא נועדה למנוע חקירה זו. אולם לסופרי „דבר" נודע, שאם חריש לא יעכב את חקירת המשטרה,

(המשך בעמוד 2)

ההחלטה על ה'לביא' תידחה בחודשיים ותוקם ועדת שרים

מאת יוסי מלמן, טלי זליגר, אריה אגיד ויוסף מיכלסקי, סופרי „דבר"

ההכרעה על עתיד פרויקט ה„לביא" תידחה לעוד בחודשיים. הממשלה אמורה לדון בישיבתה השבועית מחר־ביים בנושא, אך במגעים מוקדמים סוכם שלא להכריע ולהטיל את המלאכה על ועדת שרים מיוחדת. דיוני הוועדה יימשכו בחודשיים. בוועדה יהיו חברים שישה שרים, שלושה מכל מפלגה – ארנס, שרון ונסים מהליכוד, ופרס, רבין ויעקובי מהמערך.

לפיכך צפוי ביום א' דיון פורמאלי בלבד. רק לאחר שתסיים ועדת השרים את דיוניה, היא תגיש את מסקנותיה לאישור מליאת הממשלה.

שרים אמרו ל„דבר", כי על רקע מסע הלחצים והטענות המנוגדות של התעשייה האווירית, צה"ל ושאר

(המשך בעמוד 2)

ועדת אבן טרם סיימה ניסוח הפרק החסוי בדו"ח פולארד

שמיר: לא מתנגד לפרסום הדו"ח המלא של ועדת רוטנשטרייך

מאת עליזה ולך ויוסי מלמן, סופרי „דבר"

ועדת אבן לבדיקת פרשת פולארד לא סיימה עדיין את מלאכתה, שכן באמצע השבוע שעבר מסרה רק את הפרק הגלוי של הדו"ח.

חברים בוועדת אבן העריכו בסוף השבוע, כי בתוך שבועות מספר, כשיפוג המתח הבין־מפלגתי בין חברי הוועדה, יתכנסו חבריה לניסוח הדו"ח החסוי, זה שמסקנותיו והמלצותיו הן המשמעותיות באמת.

בינתיים הודיע עו"ד יהושע רוטנשטרייך על המלצתו לפרסם את הנספח לדו"ח, שהוא וצבי צור ניסחו, המטפל בעניין האחריות המיניסטריאלית והאחריות הקולקטיבית. יצויין, כי עו"ד רוטנשטרייך מתכוון לנספח ד', שבו יש התייחסות למושג אחריות מיניסטריאלית כתפיסה

(המשך בעמוד 2)

„שינוי", ל"ע – והמרכז הליבראלי במו"מ להקמת גוש פוליטי מרכזי

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

„שינוי" והמרכז הליבראלי העבירו את ההידברות ביניהם בנושא הקמת גוש פוליטי מרכזי לפסים רשמיים, השואבים חיזוק מההידברות המתמדת בין יצחק ברמן לאמנון רובינשטיין.

בעקבות החלטת מזכירות „שינוי" על הצעד הזה, ועקב התארגנות מחודשת במרכז הליבראלי, עבר המשא־ומתן בין שתי המפלגות לאפיק של שתי ועדות: ועדת מצע ועדת ארגון.

במקביל לשיחות „שינוי"־המרכז הליבראלי, מנהלת „שינוי" שיחות גם עם ל"ע, שכן מדובר על איחוד או בלוק משולש לקראת הבחירות הבאות.

השיחות עם ל"ע מתמקדות גם על הרכבת הרשימה לכנסת, ול"ע תתבע את המקום השני ליצחק ארצי. יצויין, שבל"ע לא הכל שלמים עם מהלך כזה, ומועצת מושבי העובד הציוני מחייבת המשך השותפות עם מפלגת העבודה.

בוועידתה בעוד עשרה ימים תכריע, כנראה, ל"ע על המשך דרכה הנ...

מטוס ה„פוגה מגיסטר" של צבא לבנון, שנחת ביום ה' מנתיבו ויורט לישראל, בבסיס חיל־האוויר... (צילום: דובר צה"ל)

מטוס ה„ססנה" החד־מנועי של המערב־גרמני מתיאס רוסט חונה בכיכר האדומה במוסקווה. רוסט הגיע למוסקווה בלילה שבין יום ה' ליום ו', לאחר שעלה בידו לחמוק ממערכות האיתור הסובייטיות בטיסה נמוכה לאורך כל הדרך מגבולה של ברה"מ באסטוניה ועד לב־לבה של ברה"מ (ראה ידיעה בעמ' 3). (צילום: א.פ.)

שר ההגנה סרגיי סוקולוב הודח בגלל חדירת מטוס ה'ססנה', לכיכר האדומה

מוסקווה (א.פ.). – שר ההגנה של ברה"מ, מרשאל סרגיי סוקולוב, ומפקד ההגנה האווירית בצבא ברה"מ, גנראל אלכסנדר קולדונוב, הודחו אתמול מתפקידיהם על־ידי הפוליטביורו בתום ישיבה מיוחדת, שהוקדשה כולה לפרשת חדירת מטוסו של הצעיר המערב־גרמני מתיאס רוסט למרחב האווירי של ברה"מ ונחיתתו בכיכר האדומה במוסקווה (ראה ידיעה בעמ' 3).

לדברי סוכנות הידיעות הרשמית של ברה"מ „טאס", שוחרר סוקולוב מכל תפקידיו „מסיבות הקשורות לפרישתו" והוחלף על־ידי גנראל דימיטרי יאזוב. במהדורת החדשות המסכמת של הטלוויזיה הסובייטית נאמר, כי ביקורת נוקבת נמתחה על־ידי הפוליטביורו על הצבא, על שאפשר למטוס אורח להגיע עד לבירה.

„הפוליטביורו רשם לפניו, שמפקדי ההגנה האווירית הפגינו רפיון בלתי־נסבל והוסר החלטיות בכך שנמנעו משימוש באמצעים צבאיים לעצירת המטוס", נאמר בכתבת הטלוויזיה הסובייטית. „ניתן ללמוד מכך על מחדלים רציניים, ארגוניים וביצועיים, של הגנת המרחב האווירי של המדינה".

מרשאל סרגיי סוקולוב

גנראל דימיטרי יאזוב

שמיר עצר את השב"כ מפנייה אל התקשורת

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בשירות הבטחון הכללי מורגשת מתיחות גבוהה לקראת הדיון הבוקר בממשלה בדבר אפשרות הקמת ועדת חקירה משפטית לבדיקת נהלי העבודה בשב"כ.

ביומיים האחרונים התקיימו התייעצויות מרתניות בשב"כ במטרה להגיע לגיבוש תגובה הולמת למה שהוגדר כ„מכה שהונחתה על המערכת" עם החלטתו של היועץ המשפטי חריש להפנות את הנושא לחקירה משטרתית. נבדקה אפשרות להתראיין לעיתונות, ואולם ראש הממשלה ביקש כי תימשך דרכה הדיסקרטית של מערכת השב"כ, ובפגישות עם אנשי השירות נתן להם להבין, כי לא יפקיר את הארגון.

ועצנו לסאנדיי־טיימס: אני מרגיש כמו ישו...

מאת דליה שחק, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – במכתב המתפרסם היום ב„סאנדיי־טיימס" הלונדוני כותב מרדכי וענונו, שהוא מרגיש כמו ישו כאשר היהודים רצו להרגו. הוא כותב, כי אינו מצטער על אשר עשה וכי אמונתו הביאה אותו לכן שעזב את ישראל ואת הדת היהודית. לא נאמר בעתון, כיצד הגיע המכתב אל ה„סאנדיי־טיימס".

בבריטניה קמו לאחרונה קבוצות אחדות של נשים הדורשות את שחרורו של ועענו.

גם בנק ישראל מודיע על הורדה של הריבית

מאת אמנון אסד, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

לאחר שרוב הבנקים המסחריים כבר הודיעו על כוונתם להפחית את הריבית, הודיע בסוף השבוע גם בנק ישראל על צעד דומה.

ביום ה' השבוע יוריד הבנק המרכזי את ריבית הזכות שהוא משלם עבור פקדונות הבנקים אצלו ב־4 אחוזים לשנה. בריבית החובה, שהוא גובה מהבנקים על ההלוואות הניתנות להם, לא יחול שינוי.

(המשך בעמוד 2)

מועמד נוסף לשגריר בארה"ב – משה ארד

פרופ' איתמר רבינוביץ הסיר מועמדותו

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

המועמד החדש לשגריר ישראל בוואשינגטון הוא משה ארד, המכהן כשגריר ישראל במקסיקו.

פרופ' רבינוביץ הודיע לשר החוץ פרס ביום חמישי בערב, כי הוא מסיר את מועמדותו לתפקיד שגריר ישראל בוואשינגטון. רבינוביץ אמר כי לנוכח העובדה שלאחר שבועיים של בחינת מועמדותו על־ידי ראש הממשלה, ושבוע אחרי פגישתו אתו המינוי עדיין לא אושר – נוצרו מסיבות שעשו את המינוי לבלתי־אפשרי ולכן הסיר את מועמדותו.

לפי שעה נותר חנן בר־און מועמדו המועדף של ראש הממשלה לתפקיד.

אלפים חגגו בגן סאקר אליפות בית"ר ירושלים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

אלפי אוהדי בית"ר בירושלים חגגו אמש בגן סאקר את זכייתה הראשונה של קבוצתם באליפות הליגה הלאומית.

בית"ר אומנם הפסידה במשחק המחזור האחרון בליגה, אך לאוהדי הקבוצה זה לא הפריע. הם באו בהמוניהם עם דגלי הקבוצה, משרוקיות, סרטים צהובים על המצח ובלונים וקיבלו בהתלהבות עצומה את שחקני הקבוצה.

ראש הממשלה יצחק שמיר בא לברך את השחקנים על הישגם יחד עם ראש העיר טדי קולק. על הבמה הגדולה שהתקינה העירייה במיוחד לאירוע, הופיעו עד שעות מאוחרות זמרים ולהקות מחול.

רחוב יפו וכיכר ציון נועדו להגיגות עלייתה של „הפועל" ירושלים לליגה הלאומית, אך הם נותרו שוממים, לאחר שהקבוצה הפסידה ושמטה בכך את הסיכוי לעלות.

המערך: תיק התקשורת ליעקבי כפיקדון זמני

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

המערך יציע היום בישיבת הממשלה להפקיד את תיק התקשורת ל„פיקדון זמני" בידי שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי.

עם זאת העריכו אישים פוליטיים, כי בגלל המחלוקת המתמשכת בין שתי המפלגות הגדולות בקשר להחזרתו של השר יצחק מודעי למשרד המשפטים עשוי המינוי „הזמני" של גד יעקבי „להתמשך תקופה ארוכה". הליכוד עלול למנוע מסירה קבועה של תיק התקשורת לשר אחר מהמערך, כתגובת נגד על סירוב המערך להחזרת השר מודעי למשפטים.

בכל מקרה, צריך המערך למנות בקרוב שר אחר במקומו של אמנון רובינשטיין שפרש מהממשלה, כדי לשמור על האיזון בין שתי המפלגות הגדולות.

תקלות באזעקה הזעיקו שוטרים לביתו של בגין

מאת סופר „דבר" בירושלים

שוטרי סיור של משטרת ירושלים הוזעקו במשך השבת פעמיים לביתו של ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין ברחוב צמח.

לאחר שהאזעקה המותקנת בדירתו הופעלה, עשו השוטרים בירור עם אנשי הבטחון המופקדים על השמירה במקום ומצאו עלה, כי האזעקה הופעלה כתוצאה מתקלה. לאחר שהתופעה חזרה על עצמה בשעות אחרי הצהריים הובא למקום טכנאי שתיקן את התקלה.

נבון נותח להוצאת אבנים מכיס המרה

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון עבר ביום ו' ניתוח של הוצאת כיס המרה בבית־החולים „הדסה" עין־כרם בירושלים.

הרופאים החליטו על הניתוח בעקבות מציאת אבנים בכיס, שגרמו לשר כאבים. השר יישאר בבית־החולים עוד כמה ימים.

בני משפחתו ביקשו להודות לכל מי שהתעניינו בשלומו של השר ושיגרו פרחים ומברקים לבית־החולים.

התפוצצות במכונית בדרך לישראל הביאה לחשיפה של חוליית מחבלים

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

שתי חוליות מחבלים של ארגון „פתח" נחשפו במהלך עשרת הימים האחרונים על־ידי כוחות הבטחון ברצועת עזה, בעקבות מעצרה של ערביה ישראלית. החקירה של אחד לפני שבת במבצע.

הצעירה, תושבת באר־שבע, נתפסה ביום א' שעבר בכביש עוקף עזה, לא הרחק מצומת סג'עיה, שבה נרצח למחרת תושב מלילות ג'יל'ל גידוני, לאחר שבמכוניתה שבה נהגה התפוצץ כמען חבלה מאולתר. ההתפוצצות גרמה לבותו של חברה לחוליה, מהנדס שעבר בעירית עזה. השניים היו בדרכם לביצוע פיגוע חבלני באחת הערים בישראל.

הצעירה תושבת ישראל, שעל מכוניתה היו לוחיות זיהוי ישראליות, קיוותה לעבור דרך מחסומי צה"ל באזור. אולם במרחק כמה מטרים מצומת סג'עיה, התפוצץ המטען בין רגלי המחבל והוא נהרג במקום.

הצעירה נפצעה קל ובחקירתה חשפה את יתר חברי החוליה. חוליה זו אחראית להטלת רימונים לפני חודשיים ולהנחת מטען חבלה לפני חודש בחאן יונס.

יומיים לפני המקרה הזה, הפעיל מחבל מטען נגד רכב ישראלי ליד צומת נצרים. המחבל ניסה להימלט, אך נורה בידי כוחות הבטחון, נפצע קשה והועבר לביה"ח „ברזילי" באשקלון.

לפני בותו מסר מידע על החוליה שלה השתייך. נקל כך, שהוא היה האיש שהפעיל מטען קודם לכן. באותה סביבה, מטען נגד מיניבוס של כוח קטיף. הסתבר שהחוליה הזו אחראית להנחת מטען חבלה שהתגלה ופורק לפני כחודש באוטובוס של „אגד" באשקלון, ומטען אחר שהתפוצץ בבית־מרקט ברמת־גן.

כן נתפס על־ידי כוחות הבטחון מחבל שעבר אימונים בלוב, ושלפני כחודש הניח בעזה מטען חבלה, שהתגלה ופורק בעוד זמן.

האלוף מרדכי משבח השב"כ שחשף חוליות חבלה ברצועה

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

אלוף פיקוד הדרום, האלוף יצחק מרדכי, נהלל ביום ו' להגנת שירות הבטחון הכללי. בפגישה עם הכתבים הצבאיים שיבח האלוף מרדכי את העבודה המתואמת היטב ואת התוצאות המעולות של מאבצי השב"כ וצה"ל וכוחות הבטחון האחרים.

לסיכול התארגנויות לפיגועים ברצועת עזה. „צריך לעשות הפרדה בין הדברים שהם פסולים ואותם צריך לעקור ומצד שני לחזק את ידיהם בתהליכים שאין לה תחליף לבטחון", אמר מי שהוזוק כקרבן השב"כ בפרשת קו 300.

(המשך בעמ' 2)

כרוזים בבתה"ס בצרפת: מחלת האיידס מופצת על־ידי היהודים

שני צירי „החזית הלאומית" – בישראל

מאת ברוך קרן, סופר „דבר" בפריס

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – כרוזים המאשימים, כי ישראלים ויהודים מפיצים את מחלת האיידס בעולם, הופצו באחרונה בבתי־ספר תיכונים בצרפת. גם חוברות של גוף קיצוני לסלמנות במחלות מין מקשרות בצורה שקרית בין היהודים לאיידס.

אלה שתי ההתפתחויות החדשות במסע האנטישמי של הגופים הקיצוניים בצרפת על רקע משפט קלאוס בארבי, תוך ניצול המצב מאיידס על־ידי גורמים פאשיסטים, כמו מנהיג החזית הלאומית ז'אן מרי לה פן.

בכרוזים שהופצו בבתי־הספר אומרים הכותבים, כי „חלק גדול מן הקהילה היהודית בעולם נדבק בנגיף האיידס" ואת נגיף המגפה הביאו לעולם מכבים ישראלים שנתפשו בעולם. בדבק מלצאוות מקומיות הם בעצמם הודיעו שהם רק צירים יהודית שבאו לבלות ולהפיץ בישראל.

חברה אמר, כי חכמי המחלה מודה ש„היהודים הם היהודים – לא הולנד הפרסה", שאכבה לשיחה היום בבתי הכנסת.

באוכלוסיית מטעם הליגה נגד סכנת מחלות המין, שבראשה עומד, רופא צרפתי יהודי פרופסור פייר ברטליה, נאמר, כי מגלת עוד נדירה „הקירבה בעיקר אצל יהודים מעל גיל שישים, הופיעה אצל צעירים לא יהודים, שלקו גם באיידס". עד עתה הוקרים את הקשר בין שתי המחלות.

מומחים מדעיים הבינו ואמרו, כי אמנם המחלה שבה מדובר, „הרוקום של קאפוזי", נתגלתה לראשונה בכמה יותר במאה התשע עשרה, אבל היא קיימת בקרב קבוצות אוכלוסיה שונות באזורים שונים של אירופה והאפריקה.

בישראל נמצאים עכשיו שני צירים של מפלגת החזית הלאומית, הניאו־פאשיסטית ובינייהם ד"ר בושלו, שעמד מאחורי המסע נגד סכנת האיידס, של המפלגה. שניהם הגיעו לכנס בנושא האיידס, אך נתקבלו על־ידי שלושה חברי כנסת בכבירים עוד ביום, רפי אדרי ואליהו בן־אליסר.

נשיא הסטודנטים היהודיים בצרפת תאו קליין הגיב אמש בכעס ובתדהמה ל„דבר" על פגישות אלה. „אני מאד מופתע".

صورة عن الأصل

هكذا من الأصل

משרד החינוך מציע פשרה לקצץ ולפטר רק 50 אחוז

מאת יעל מישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

ארגוני המורים ינהלו היום משא ומתן עם מנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני במגמה לגבש הסדר פשרה, שיביא קץ לשיבושים במערכת החינוך.

לפי ההסדר המוצע על־ידי משרד החינוך, לא יבוצע הקיצוץ המתוכנן מתקציב החינוך בהיקפו המלא, אלא רק חמישים אחוז ממנו. בכל כיתה תופחת שעת הוראה שבועית אחת ובכיתות תיכון בחינוך הטכנולוגי, תקוצץ שעה וחצי.

לפי ההסדר, מורים קבועים לא יפוטרו וחלק מהזמניים יוחזרו לעבודה, אבל משרות מורים העובדים מעל משרה אחת יקוצצו, וכך ייפגע הצורך לפטר מאות מורים קבועים.

בהיקף תקציבי כולל, במקום קיצוץ של 89,000 שעות, יתבצע קיצוץ של 40,000 שעות הוראה בלבד, שממנו ייחסכו 20,000 על־ידי צמצום היקפי המשרות של מורים המועסקים בלמעלה ממשרה אחת.

ארגוני המורים אינם נוטים להסכים לצמצום היקפי המשרות, וייתכן כי המו"מ "יתפוצץ" על רקע זה.

בינתיים מסתמנת פשרה על גובה הקיצוץ בין משרד החינוך למשרד האוצר. לאחר ששר החינוך יצחק נבון יתאושש מניתוח כיס המרה שעבר ביום ו', ייפגש לסיכום שיעור הקיצוץ עם השר נסים.

ראשי יחידות במשרד החינוך: "שיטת הפתקים" חזרה למשרד

מאת יעל מישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

התמרמרות רבה שוררת בימים אלה בקרב ראשי יחידות במשרד החינוך עקב הוראה חדשה, ש"הונחתה" עליהם בימים אלה על־ידי המנכ"ל. לפי ההוראה, 10 אחוזים מתקציבי היחידות יוקפאו ו"שחרורם" ייעשה רק באמצעות הצגת תוכניות עבודה כתובות ומנומקות.

בעקבות הוראה זו, הזדרזו מנהלי יחידות בעלי תושיה, שלפו תוכניות "מן המותך" וניגשו באופן אישי ללשכת המנכ"ל כדי לשכנעו לשחרר את הכספים המוקפאים. נוצר מצב שתוכניות ישנות ש"שופצו" זכו מייד בשחרור תקציבים, ומי שלקח ברצינות את ההוראה החדשה, יצא מקופח.

מנהלים שראו את הצלחת חבריהם הזריזים, החלו אף הם לנקוט באותה שיטה ושלחו אף הם תוכניות ישנות ששופצו ללשכת המנכ"ל תוך הבעת התמרמרות על החזרת "שיטת הפתקים" למשרד החינוך.

דובר משרד החינוך מסר בתגובה, כי ההחלטה להקפיא 10 אחוזים מתקציבי היחידות נעשתה על דעת השר הנהלת המשרד, ומטרתה להבריח את מנהלי היחידות לחשיבה מחודשת על תוכניותיהם. בדרך זו מקווה הנהלת המשרד להוציא לפועל עקרונות חינוכיים, שהומלצו על ידיה, כגון חינוך לדמוקרטיה ושיפור ההבעה.

חריש הפיץ נהלי הפעלת חוק העבירות המינהליות

(עו). – היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש העביר למשרדי הממשלה, לתאגידים ממלכתיים ולרשויות המקומיות הנחיות מפורטות בעניין הפעלת חוק העבירות המינהליות, שהחוק אשתקד בכנסת.

חוק העבירות המינהליות נועד לשמש דרך חלופית לענישה על־ידי בתי המשפט. אורח העובר עבירה שהוגדרה כעבירה מינהלית, יוטל עליו קנס בלי להגיש נגדו כתב־אישום לבית־משפט. כששולם הקנס, לא ייחשב לו הדבר כהרשעה בפלילים.

ההנחיות שהועברו מנחות את היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה והרשויות המקומיות על־פי אילו שיקולים יש לקבוע את העבירות המינהליות ולקצוב להן את הקנס. כך למשל אי־הגשת דו"ח למס־הכנסה במועד ואי־הגשת דו"ח למע"מ במועד ייחשבו החל מ־1 ביולי לעבירות מינהליות ולא לעבירות פליליות.

ההנחיות התפרסמו לקראת כניסתן לתוקף של תקנות, הקובעות שורה של עבירות בענייני מסים כעבירות מינהליות. ההנחיות יופעלו החל מ־1 ביולי השנה.

האלוף מרדכי משבח השב"כ

(המשך מעמ' 1)

בשבועות האחרונים נחשפו כמה התארגנויות, חלקן כתוצאה משיבוש נסיונות פיגוע ואחרים תודות למודיעין. בין ההתארגנויות שנחשפו ברצועה בולטים מחבל שהגיע מאימונים בלוב, ופעילותה של ערביה תושבת באר־שבע בחוליה מקומית אחרת. (ראה ידיעה נפרדת). ביום ו' בבוקר העניק אלוף הפיקוד תעודת־הוקרה לקצין מכוחות הבטחון, שרדף ופגע למוות במחבל שהפעיל מטען צד לפני שמונה ימים על רכב ישראלי בצומת נצרים.

רשימת הפיגועים ההושיפות ברצועה כפי שפרט אותה אלוף פיקוד הדרום:

• ב־14.5 נקטעה ידו של מחבל שעסק בהכנת מטען חבלה במחנה הפליטים של חאן־יונס. כשהתנקו הוברר כי שבועיים קודם חזר מאימונים בלוב.

• ב־14.5 הופעל מטען צד על רכב ישראלי מגוש קטיף שנסע בסמוך לצומת נצרים.

• ב־22.5 הופעל מטען צד על רכב ישראלי ליד צומת נצרים והמחבל שהפעילו נפגע מאש קצין כוחות הבטחון שרדף אחריו לפרדס סמוך. כאמור, היה חבר בחוליה של "פתח", שביצעה כמה פיגועים בישראל וברצועה.

• ב־24.5 נהרג אחד מחברי חוליה בדרך לביצוע פיגוע באחת מערי ישראל, כשמטען הנפץ שהכין התפוצץ במכונית בה נסע, שאותה נהגה ערביה תושבת באר־שבע. החוליה הזאת אחראית לזריקת רימונים על אוחזים וכוחות הבטחון בעזה ובחאן־יונס ולהנחת מטען חבלה מתחת לאוטובוס ישראלי חונה בעזה.

• ב־24.5 נדקר ברחוב הראשי בעזה יהודי תושב נתיבות שערך קניות בעיר.

• ב־25.5 נורה בירית אקדח מטווח אפס ברכבו ישראלי תושב מלילות, שבא השכם בבוקר לאסוף פועלות מצומת סג'עייה.

• נחשפה חולית זורקי בקבוקי תבערה בחאן־יונס.

• ב־14.5 נמלטו שישה אסירים בטחוניים החשודים בפיגועים רצחניים מכלא עזה. מחבל אחד נתפס ימים אחדים אחר כך באיזור רפיח. האחרים עדיין בשטח הרצועה כנראה, והמצוד אחריהם נמשך.

ההחלטה על ה"לביא" תידחה

(המשך מעמ' 1)

תעשיות הבטחון, הם אינם יודעים מהי ההחלטה הטובה ביותר לאינטרסים של ישראל.

מקורבי ראש הממשלה יצחק שמיר מדגישים, כי "הצטננה התלהבותו מפרויקט הלביא בגלל המעמסה התקציבית שהוא מטיל על המשק". לדבריהם, "התרשם יצחק שמיר מעמדת הצבא המתנגד ללביא".

בדיון היום ישמעו השרים את סקירותיהם של היועץ הכספי למערכת הבטחון צבי סרוס, את מנכ"ל התעשיה האווירית משה קרת ואת הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון.

שותפות עם "גרומן"

צוות השרים, שעליו יוטל לגבש המלצות להמשך פרויקט ה"לביא", עשוי להיכנס למו"מ מזורז עם חברת "גרומן" לסיכום שותפותה בפרויקט על בסיס מסחרי, נודע לסופר "דבר". חוגים ממשלתיים בכירים מעריכים, כי הצטרפות הענק התעופתי האמריקאי תפתור את בעיות המימון של הפרוייקט.

"גרומן", שפיתחה את מערכות הכנפיים והזנב ל"לביא", פתחה במו"מ רשמי על הצטרפותה לפרוייקט עוד לפני שנה. כעבור חודשיים נותקו הדו־דברים בעניין זה, אולם מאז מתנהל המו"מ בעצלתיים. "גרומן" מתנה את הסיכום בהכרעה חד־משמעית בממשלה על עתיד הפרוייקט. צוות השרים יאמר ל"גרומן", כי הצטרפותה תסלול את הדרך להחלטה ממשלתית להמשיך בו.

ההערכה היא, כי לאחר הצטרפות "גרומן" לפרוייקט תימצא הדרך לשתף במימונו גורמים פיננסיים אמריקאיים על בסיס מסחרי. כן מעריכים, כי הצטרפות "גרומן" תביא לייעול השימוש בכספי הסיוע הצבאי האמריקאי תוך השגת חסכון ניכר.

ראשי "גרומן" מעריכים, כי למטוס סיכויים טובים להימכר בחו"ל, בתנאי שיהיה אפשר להציגו כמטוס אמריקאי או אמריקאי־ישראלי. לשם כך מבקשת "גרומן" לקבל את ייצור מערכות הכנפיים והזנב של ה"לביא" על בסיס רווחי וכן היא רוצה לשמש קבלן ראשי לייצור המטוס לשווקים שמחוץ לישראל. עוד היא מעוניינת לרכז את הטיפול בקבלני־המשנה האמריקאיים.

"גרומן" גם מציעה להקים הנהלה משותפת לפרוייקט. "גרומן" מעוניינת בחוזה עם התעשיה האווירית על בסיס מסחרי בין שתי החברות בלבד.

רפא"ל נגד הלביא

ועדי העובדים של רפא"ל שיגרו בסוף השבוע מברקים לשרי הממשלה לקראת הדיון היום בממשלה על פרוייקט ה"לביא", ובהם צויין שמניעת פיתוח אמצעי לוחמה בשביל צה"ל, כתוצאה מהפניית המשאבים לפרוייקט ה"לביא" ...

בלגיה תפעיל קשריה לעזרת יהודי ברה"מ

(עו). – "נפעיל את קשרינו עם שלטונות ברה"מ כדי לעזור לבנים ולאמהות מסורבי עלייה לאיחוד משפחות וליציאתם לישראל" – אמר סגן ראש ממשלת בלגיה ושר המשפטים, ז'אן גול, המכהן כסגן יו"ר האינטרנציונאל הליברלי, שהגיע עם משלחת פרלמנטרית מבלגיה ביום ו' לשיחות בישראל.

הדברים נאמרו בפגישה עם משלחת מורחבת של אמהות ובנים של המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ, בהרצליה. ז'אן גול הבטיח להזמין משלחת אמהות, שתשמיע את עצומותיה בוועידה של האינטרנציונאל הליברלי, העומד להתכנס בספטמבר השנה. מזכ"ל המועצה למען יהודי ברה"מ, חיים צכלר, הגיש לגול את ספרי האמהות והבנים הכוללים 300 מקרים הכואבים ממדרגה ראשונה וביקש מחברי המשלחת הבלגית להפעיל את השפעתם בעולם ובמיוחד בברה"מ.

משרד השיכון מגדיל הסיוע לרוכשי דירות

אמנון אבנר, סופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

משרד השיכון מגדיל את הסיוע לרוכשי הדירות. הסיוע המוגדל יחול על הזכאים, שהחוזה לרכישת דירתם יחתם מיום 1 ביוני ואילך.

גובה המשכנתא בירושלים יהיה 35,500 ש"ח, ובשאר היישובים העירוניים יהיה 33,500 ש"ח. סיוע מוגדל יינתן למתיישבים ביישובי־פיתוח. מרבית המשכנתא תישא ריבית צמודה של 6 אחוזים לשנה, וסכום נוסף של 11,000 ש"ח יינתן בריבית שנתית של 11 אחוז.

מהסיוע המוגדל יהנו הקבוצות הבאות: זוגות צעירים בקבוצות ניקוד עד 1399 נקודות, מחזיקי דירות בשכירות סוציאלית, יחידים מגיל 35 ומעלה, עולים יחידים, עולים קשישים מארצות מצוקה, זוגות שאחד מבני הזוג הוא עולה ומשפחות שמכרו את דירותיהם עד סוף שנת 1981.

"סחטן איידס" איים על "מארקס אנד ספנסר"

מאת דליה שחן, סופרת "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – תושב בלפסט שבאירלנד דרש מהנהלת הכל־בו "מארקס אנד ספנסר" בלונדון סך 350,000 לירות שטרלינג, בטענה, שהוא נגוע במחלת האיידס וכי הזריק מדמו אל פשטידות בשר עוף בשלוש מחנויות החברה בלונדון.

תוך התייעצות עם המשטרה ושלטונות הבריאות, בדקה החברה את כל תוצרתה במוצרי המזון, ואילו שלטונות הבריאות הודיעו, כי אין כל סיכון, שכן נגיפי האיידס אינם יכולים להתקיים בתוך מוצרי מזון. דובר החברה פרסם הודעה ובה נאמר, כי החברה נקטה את כל אמצעי הזהירות וכל העניין כולו אינו אלא מתיחה חסרת טעם. משטרת בלפסט עצרה חשוד לחקירה, ונמסר, כי הוא כלל אינו נגוע במחלה.

ח"כ דדי צוקר לרוני מילוא:

משרד הפנים משרת את החרדים במאבקם בחזירים

מאת אמנון אבנר, סופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

משרד הפנים הפך להיות כלי שרת בידי החוגים החרדים במאבקם לחיסול ענף גידול החזירים בארץ – כך טוען ח"כ דדי צוקר (ר"צ) במכתב ששיגר לממלא מקום שר הפנים רוני מילוא.

במכתבו מציין צוקר מספר דוגמאות להמחשת טענותיו: בכפר ריינה שליד נצרת שינתה הוועדה המחוזית את ייעוד הקרקע, המשמשת לגידול חזירים, והפכה אותו לאיזור המתאים לתעשייה. כתוצאה מכך עלה ערך הקרקע בעשרות מונים – דבר המעודד את בעלי הקרקע לחסל את החזירייות שבשטחים.

לדברי צוקר עומדים מאחורי הרעיון לשינוי ייעוד הקרקע אנשי ש"ס, ומטרתם האמיתית אינה טובתה של נצרת אלא חיסול ענף החזירים.

בכפרים גרידיה ועי'בלין העלתה המועצה עד פי שלושה את תעריפי השחיטה, השימוש במים ובחדר הקירור ואת תעריפי בדיקת הבשר. שיעור העלאה כזה, קובע צוקר, מעמיד בספק את כדאיות ייצור הבשר במקום.

להקת "אמאפונדו" הגיעה

...

הממשלה

(המשך מעמ' 1)

עמרי מפכ"ל המשטרה, שהתלונה נמצאת בדיון, לשקול אם לקיים את החקירה עכשיו או להמתין עד סיום עבודת הוועדה.

היועץ המשפטי אמר כבר אתמול, כי יחליט היום בעקבות ישיבת הממשלה, אם להמשיך בחקירת המשטרה עליה הורה או לעכבה. "כל עוד לא החליטה הממשלה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית – חקירת המשטרה קיימת", אמר חריש. למקורביו אמר, כי יפעל לפי שיקול דעתו בענין זה.

שר בכיר בקבינט אמר אתמול ל"דבר", כי לא נקבע שאם מוגשת תלונה למשטרה – מתחילים לחקור מיד. מלבד זאת הטעים, כי אם כתב מסכות הוועדה יהיה כזה שיוחקר גם את פרשת נפסו, יוכל המפכ"ל להיתלות בעניין זה כתירוץ להשהות את המשך החקירה.

החלטת הממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית תיעשה ככל הנראה על־ידי צירוף שופט עליון ליצחק טוניק וצבי זמיר, שמונו לוועדת בירור לחקירת נהלי החקירה של השב"כ.

ביום ו' נמשכו המגעים בין ראש הממשלה, ממלא מקומו וראש השב"כ, והשלושה היו תמימי דעים, כי אין מנוס מהקמת ועדת חקירה ממלכתית, שכן כל ועדת חקירה אחרת עלולה לגרום נזק, בעיקר מוראלי, לשב"כ ולפגוע במישרין בבטחון.

שחל: פיקוח הדרג המדיני

שר האנרגיה והתשתית משה שחל יציע לממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית משפטית לנושא השב"כ.

השר שחל אמר אתמול, כי עוד בפרשת קו 300 היה מקום לדיון בנושא. הצורך להקים ועדת חקירה שיפוטית גובר בעקבות הפרשה של נפסו. לדבריו, ועדת חקירה משפטית תאפשר לחקור את המקרים וגם לקבוע כללים מחייבים, שיבטיחו שמירה על קיומם של כללים במסגרת שלטון החוק, ומצד שני יאפשרו לאנשי השב"כ לקיים את פעולתם לשמירה על בטחון המדינה.

ועדת החקירה, אמר השר שחל, תאפשר לאנשי השב"כ להסביר את הבעייתיות הנובעת ממילוי תפקידם, ואף תקבע להם נהלים שימנעו מהם בעתיד להיכשל במקרים דומים. ועדת חקירה כזו תטפל גם בשאלת הפיקוח של הדרג המדיני, נושא שחקירת משטרה אינה יכולה למצותו.

חריש העביר ביום ו' למפכ"ל המשטרה דוד קראוס את חומר החקירה בקשר לעדויות השקר של אנשי השב"כ בפרשת נפסו וכחומר פרטים על אנשי השב"כ שהיו מעורבים בעניין ותמצית בדיקת הפרקליטות הצבאית. חריש הורה למשטרה לחקור רק את עדויות השקר של חוקרי השב"כ בפרשת נפסו, ולא את העבירות שביצעו החוקרים תוך שימוש באמצעי חקירה פסולים.

מפכ"ל המשטרה, דוד קראוס ייפגש הבוקר עם ראש אגף החקירות במטה הארצי ... כדי לדון אתו על דרך החקירה של אנשי שרות הבטחון הכללי החשודים במתן עדות שקר בבית המשפט.

רפאל קלצ'קין מובא למנוחות. (צילום: ישראל סימיונסקי)

רפאל קלצ'קין – למנוחות

(עו). – שחקן הבימה רפאל קלצ'קין, שמת ביום ד' בגיל 82, הובא ביום ו' למנוחות בבית־העלמין בקרית־שאול.

ארונו הובא בשעות הבוקר לבית "הבימה" והושם על הבמה, שהיתה מלאה פרחים וזרים. ליד הארון ניצבו משמרות כבוד של שחקנים ושחקניות ועובדי התיאטרון. בעומק הבמה הוצב פסל פרוטומה של המנוח.

הקהל החל לעבור על־פני הארון ורבים נשארו בתיאטרון עד סיום הטקס הדתי. באולם נכחו רעייתו של המנוח, הדסה, אחיו ואחותו ובני משפחה. בין העוברים על פני הארון היו מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי, ראש עיריית תל־אביב שלמה להט, סופרים ומשוררים, נציגי מוסדות, שחקני תיאטרון, מבקרים וקהל רב.

החזן ישראל גרינבלט אמר פרק תהלים ואחיו של המנוח אמר "קדיש".

שמעון פרס נפרד מקלצ'קין בשם הממשלה, בשמו הוא ובשם הקהל הישראלי. בראשית דבריו הזכיר פרס את תקופת ייסוד "הבימה". "תיאטרון "הבימה" היה חלק מחיינו" – אמר פרס, והזכיר את הנסיכה הבלתי נשכחת חנה רובינא, את אהרון מסקין ואת יהושע ברטונוב – וביניהם התהלך קלצ'קין.

ראש עיריית תל־אביב־יפו שלמה להט אמר, שקלצ'קין היה מאריות התיאטרון העברי וזכה בכל הפרסים הניתנים לשחקנים. הוא ברח מהכבוד אל החיים, והעז הוקסם קרנו ממנו תמיד.

השחקן שמעון פינקל אמר, שקשה לתאר את נוף התיאטרון בארץ בלי נוכחותו של קלצ'קין. הוא היה אמן הבמה. היה בו ניצוץ של משורר. היה רקדן טוב, ידע לצייר והיה ספורטאי. ב"הבימה" עשה תפקידים רבים ושונים והיה אהוב על כל הבמאים.

לאחר תפילת "אל מלא רחמים" יצא מסע הלוויה אל בית־העלמין בקרית־שאול.

אני חוזר לבריכת גורדון ועומד להתחיל חזרות עם נסים אלוני

אמר קלצ'קין יום לפני מותו בראיון ל"דבר"

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

"אני מקווה להתחיל כבר בשבוע הבא את החזרות על ההצגה "מקקים" של נסים אלוני ולחזור לבריכת "גורדון". כל החברים מחכים לי שם" – כך אמר לי רפאל קלצ'קין ביום ג' שעבר.

פגשתי את רפאל קלצ'קין ביום ג' בבית־המלון שבו התאכסן אחרי התקף הלב שעבר. בחדרו היה אתו אחיו נתן. החדר דמה לתחנת אוטובוסים, חבר נכנס וחבר יצא. על הכיסא היו מונחים ספרו של עמוס עוז "קופסה שחורה" וספר צילומים של ורושקה עם טקסט בגרמנית.

שאלתי אותו על התקף הלב שעבר, והוא אמר: "בפני הבראה. עברתי קשה בחודש שעבר. ולא שמרתי על עצמי – אחרת אינו סיבה יש לי ללקות בהתקף־לב. טיפולם לא לקחתי בהתקף־לב".

שאלתי: "האם זה אומר שצריך להפסיק לשחות בבריכת גורדון?" והוא השיב: "תראה, ד"ר אילן מייטס, הרופא שלי, אמר לי, ששחיה זה טוב ללב, אבל אני צריך להמתין עוד כמה זמן, אולי שבוע, ואחר־כך אוכל לחזור לבריכה".

על תוכניותיו בתחום התיאטרון סיפר: "נסים אלוני רצה שאופיע בהצגתו "מקקים". נסים אלוני כתב והוא יביים את ההצגה, והוא פנה אלי שאשחק בהצגה שלו. הסכמתי. אני מקווה שהחזרות יתחילו בשבועות הקרובים, ואני חייב להתכונן".

"בחודש נובמבר יגיע לארץ יורי לובימוב, הבימאי הרוסי. התפתחה בינינו מערכת יחסים מעניינת מאוד. אתה יודע שאני מדבר בשפתו, רוסית, והוא אוהב מאוד להיפגש אתי ולדבר אתי על הדברים שמעניינים אותו. הוא ... להבר ... בהצגה החדשה שהוא יביים בארץ".

לפני שעזבתי בירך קלצ'קין את ... שלפתה לחברו ... "אני בורח מפה, מחר אני כבר אהיה בבית".

ארנס מבטיח תיקון ההחלטה על שכר־הלימוד המפלה את הערבים

שרי המערך והליכוד הפכו את עיד אל־פיטר ל"מימונה של המוסלמים"

מאת מוחמד חלילה, סופר "דבר"

עיד אל־פיטר, שסיים את חודש צום הראמאדן של המוסלמים, היה סיבה למסיבה לראשי שתי המפלגות הגדולות – המערך והליכוד. שרי המערך ניצלו את החג וערכו עשרות ביקורים ביישובים הערביים, והיה מי שאמר בבדיחות הדעת, שהשרים הפכו את החג למעין מימונה מוסלמית.

השרים פרס, רבין, וייצמן, נחמקין, שחל ומזכירת "נעמת" ...

ארנס, שניסה לשוות לביקורו צביון ממלכתי, הביא עמו עשרות מלווים, יועצים ועובדי מדינה בכירים במשרדי ממשלה שונים וגם פעילים יהודים וערבים בליכוד. ארנס הודה בהזדמנות זו בכשלונה של הממשלה בנוגע לשכר הלימוד באוניברסיטאות והודיע שהנושא יועלה מחדש לדיון בממשלה והמעוות יתוקן.

אולם, מארחיו של השר ארנס לא היססו מלהוקיע את החלטת הממשלה והדגישו שהיא נתקבלה בקולותיהם של שרי הליכוד. אפילו אם השר ארנס התיימר לשוות לביקור אופי חגיגי, הדבר לא עלה בידיו, אמרו המארחים במספר ישובים ערביים. מארחיו של ארנס גם מתחו ביקורת קשה על דו"ח מרקוביץ. נשיא בית הדין השרעי לערעורים השופט טופיק עסאליה תבע לשחרר את נכסי ההקדש המוסלמי.

מצב טוב לאנשי המערך

שרי המערך הרגישו יותר נוח מהשר ארנס בעת ביקוריהם ביישובים הערביים. הם לא היססו מלמתוח ביקורת על החלטת הממשלה בנוגע לשכר הלימוד, והשר נחמקין ניגח את השר ארנס, שלדבריו תמך בהחלטה הנוגעת בשתי ידיים.

עם זאת מארחיהם של שרי המערך לא היססו למתוח ביקורת על מדיניות המערך. היו שאמרו לשרי המערך, כי ממשלות המערך זרעו את מדיניות האפליה, שאת פירותיה בא הליכוד לאסוף.

מהשיחות בעת ביקורי השרים עלה ריח של בחירות. על אף שחלק מהשרים ניסו להסתיר כוונה זו, הם ביקשו להזמין תגובות והערכת מצב על המצב הפוליטי כיום ברחוב הערבי הישראלי.

השר עזר ויצמן חזר על הגדרתו המפורסמת שלו, שהקול הערבי הוא זה אשר יכריע הפעם. את המערכה הדגיש שמערכת הבחירות תנוהל על השלום או על ארץ־ישראל שלמה.

הממשלה לאישור העברת הרכבת אל רשות הנמלים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הממשלה אמורה לאשר בישיבתה היום את העברת רכבת ישראל לידי רשות הנמלים. בישיבות קודמות שהתקיימו לא נפלה הכרעה. משרד האוצר מתנגד לכך, ואילו שר התחבורה תומך.

ראשי קונצרן "כימיקלים לישראל" מתנגדים בחריפות להעברת הרכבת לרשות הנמלים, משום שהם משוכנעים, כמשתמשים עיקריים בשירותיה של הרכבת, כי הרשות לא תרצה ולא תהיה מסוגלת להפוך את הגוף הבלתי־יעיל לטוב יותר, אולם שר התעשיה החליט לתמוך בעמדת עמיתו לליכוד חיים קורפו.

ועדת אבן ט...

(המשך מעמ' 1)

שלטונית־חוקתית והוא נשען ... תורת־דעת משפטיות.

בנספח הזה אין קביעה על האחריות המיניסט... הקונקרטית של השרים המעורבים בפרשת פולארד. התייחסות קונקרטית יש בדו"ח האחר, שעו"ד רוטנשטרייך אינו ממליץ לפרסמו.

ראש הממשלה יצחק שמיר מוכן לפרסם את כל דו"ח ועדת הבדיקה בעניין פולארד, שאינו כולל פרטים סודיים, אם תוגש אליו פנייה רשמית. בלשכתו של יצחק שמיר הובעה תרעומת על דבריו של ד"ר רוטנשטרייך בעניין פרסום הקטעים על "אחריות מיניסטריאלית". בלשכתו של שמיר מדגישים, כי החלק הגלוי של הדו"ח "פורסם על פי המלצתו של ד"ר רוטנשטרייך ואם הוא היה מעוניין לפרסם חלקים נוספים, יכול היה להמליץ על כך".

בתוך כך הביעו כמה שרים בממשלה "תדהמה" בעקבות טענותיו של ד"ר רוטנשטרייך. הם הדגישו כי אם אכן יש בדו"ח המלצה בדבר אחריות מיניסטריאלית "הרי זו מה שהוצג לממשלה היה מטעה ומסלף". הממשלה אישרה את קבלת דו"ח רוטנשטרייך־צור בחושבה, כי הוא מדבר רק על "אחריות משותפת" של כל שרי הממשלה.

חריש: המאבק עם הליכוד

ח"כ מיכה חריש ניסח פנייה לחברי מרכז מפלגת העבודה, שבה הוא מדגיש, כי המאבק על הפרשנות של דו"ח ועדת אבן הוא עם הליכוד, ולא בין חברי מפלגת העבודה.

הח"כים מיכה חריש ושמחה דיניץ, שהיו בוועדת אבן, התכוונו לשאת דברים בישיבת מרכז מפלגת העבודה ביום ה' שעבר, ושניהם התכוונו לעמוד על עיוותי הפרשנות שהעניקו לדו"ח חברי הליכוד.

(המשך מעמ' 1)

לדברי בנק ישראל, הורדת הריבית מתאפשרת על רקע מצב הנזילות של המערכת הבנקאית. בכירים דחו הטענות, כי הבנק נגרר למעשה אחרי פעולותיהם של הבנקים המסחריים.

לדברי אותם בכירים, ריבית החובה שקובע בנק ישראל על ההלוואות המוניטאריות היא רק אחד מכלי המדיניות שבידיו. בין מגוון הכלים שבידי הבנק להשגת היעדים המוניטאריים מציינים אנשי בנק ישראל את פעולות הקניה והמכירה בבורסה, שימוש במלווה קצר מועד ומערכות ריביות הזכות והחובה שבין בנק ישראל והבנקים.

בנק קונטיננטל לישראל בע"מ

הודעה ללקוחותינו

החל מיום ב' ה' סיון תשמ"ז 1.6.87 ירדו שיעורי הריבית של יתרות החובה במסגרות המאושרות במשיכת יתר ... לשנה ריבית מתואמת שנתית של 122.65%.

על הסכומים שמעל המסגרות המאושרות יחול תוספת ריבית חריגה בשיעור של 18% לשנה. הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.

פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

קרן קיימת לישראל

מכרז 33/87

לביצוע עבודות פיתוח בגן יבנה

קרן קיימת לישראל מבקשת לקבל הצעות מקבלנים מורשים לביצוע פיתוח בגן האיכרון שבגן יבנה.

את מפרטי העבודה, תנאי העבודה וכתב כמויות ניתן לקבל במשרדי הקק"ל בירושלים (רח' קק"ל 1) אצל מר ע. גוטליב תמורת 50 ש"ח אשר לא יוחזרו.

סיור קבלנים ייערך ביום ראשון 7.6.87 בשעה 10:00 מבנין המועצה בגן יבנה.

את ההצעות עם הצירופים הדרושים יש להגיש אל ועדת המכרזים הארצית לעבודות הכשרת קרקע ת.ד. 45 קרית־חיים – לא יאוחר מיום 16.6.87.

אין הקרן הקיימת לישראל מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

... ישראל

... התשכ"ה – 1965

... מבוא העמקים

... שינוי תכנית מפורטת

... לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי ... מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית ... של 20/5, נצרת עלית מופקד שינוי תכנית ... שינוי לתכנית מפורטת מס' 2236 – קרית ... עם השטחים הגובלים אליה.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית –

חלקי גושים: 17802, 17805, 17453.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: קביעת יעודים חדשים לשטחי מגורים, מסחר, מוסדות, מבני ציבור, ספורט, שטחים ציבוריים פתוחים, דרכים, וחניות ציבוריות.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

יז' באייר תשמ"ז
17 במאי 1987

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

ביום השנה לפטירת חברתנו

קלרה שושני ז"ל

נעלה לקברה לגילוי המצבה ביום שני ה' בסיון תשמ"ז 1.6.87 בשעה 15.30

בית אשורות יעקב מאוחד

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו היקר

אליהו שחורי

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון ג' בסיון תשמ"ז, 31.5.87 בשעה 13.00 בקיבוץ גנוסר.

המשפחה
ובית גנוסר

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אמנון ברזילי
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

שיווק:
ודיא, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזה קומה ג'
טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, ת.ד. 33104

עתונאים בוחנים את מטוס ה„ססנה" של הגנראל הקובאני רפאל דל־פינו דיאז בשדה־התעופה של חיל־הים האמריקאי בקי־וסט, שאליו הגיע ביום ה' ביחד עם אשתו ושלושת ילדיו. דל־פינו, שביקש מקלט מדיני בארה"ב, מסר לשלטונות האמריקאיים, כי הוא הועלה לאחרונה בדרגה ומונה לתפקיד סגן הרמטכ"ל של קובה. מהאוואנה נמסר לעומת זאת, כי לדל־פינו לא היה כל תפקיד מרכזי בצבא הקובאני וכי הוא מונה לאחרונה להקים את מוזיאון חיל האוויר. (צילום: א.פ.)

איראן: חופש־שיט לנפט במפרץ אבל לא שליטה למעצמות־העל

ניקוסיה (א.פ.). – נשיא איראן עלי חמיני אמר ביום ו', כי ארצו מוכנה לשתף פעולה עם מדינות אחרות במאמץ להבטיח את חופש השיט ואת המשך זרימת הנפט במפרץ הפרסי. הוא דחה עם זאת את האפשרות שהדבר יוסדר על־ידי שליטה של מעצמות העל באזור.

חמיני, שאמר דברים אלה בנאום שנשא בדרום טהראן לרגל סיום צום הרמאדן, הבהיר שאינו קושר את שאלת השיט וזרימת הנפט במפרץ למלחמה עם עיראק ואמר, כי בעוד שהמלחמה תסתיים רק עם הפלת משטרו של סדאם חוסיין בעיראק, „הרי שהמלחמה במפרץ יכולה להסתיים כבר עתה". כאמור, הוא הדגיש את התנגדותו להמשך הנוכחות ולהעמקת המעורבות של המעצמות במלחמת איראן־עיראק ואמר, כי הוא רואה כך „סכנה ממשית וקרובה".

בהתייחסו, לתקיפת ספינת המלחמה האמריקאית „סטארק" ולהחלטה האמריקאית לדווח בשבועות מספר את מימוש הכוונה להשיט מכליות כוויתיות תחת דגל אמריקאי, אמר חמיני, כי מי שהתערבו עד כה באזור מצטערים על כך כבר עתה.

בתגובה על דבריו של נשיא ארה"ב רונלד רייגן ביום ו', שאמר, כי הוא לא ירשה ל„מדינה ברבארית" כאיראן לסגור את נתיבי הנפט ולגרום למהומה כלכלית ברחבי העולם, אמר חמיני: „רייגן התייחס אלינו כאל אומה לא־תרבותית. איני רוצה ללכת בדרכו ולהעליב את האומה האמריקאית, אבל אני מציע לרייגן להיות זהיר ולא להשפיל את כבוד האומה האמריקאית על־ידי נקיטת מדיניות מטופשת כזו".

ביום ו' פתחו חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון של האו"ם, ארה"ב, ברה"מ, סין, בריטניה וצרפת, במאמץ חדש להשגת הפסקת אש במפרץ ברוח נדירה של שיתוף פעולה ביניהן.

נציגי החמש דנו עם מזכיר האו"ם פרז דה־קוויאר, ומקורות באו"ם מסרו, כי בעקבות שיחתם עשויה מועצת הבטחון לדון בהצעות ממשיות להברות הפסקת אש בשבוע השני של יוני.

כרגע חלוקות חמש החברות ביניהן בעיקר בשאלת נקיטת סנקציות על הצדדים הלוחמים כדי לאלצם להפסיק את הלחימה. ארה"ב וברה"מ מצדדות בנקיטת סנקציות כאלה וההפסקת משלוחי הנשק, ואילו שלוש האחרות מתנגדות להצעה זו.

דיפלומט בריטי נחטף בטהראן בעקבות מעצר איראני בלונדון

מאת דליה שחורי, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – אדוארד צ'פלין בן 36, מזכיר שני במשרד הממונה על האינטרסים הבריטיים, נחטף ביום ה' ממכוניתו בטהראן בידי שישה אנשים חמושים. צ'פלין נסע במכוניתו בכביש המהיר לטהראן עם אשתו ושני ילדיו, כאשר אולץ לעצור את מכוניתו. החוטפים אילצו אותו לצאת ממכוניתו ואחרי שהיכוהו לקחו אותו עמם. אשתו והילדים לא נפגעו. כעבור 24 שעות שוחרר צ'פלין.

ביום ו' התברר, כי החטיפה קשורה למעצרו של אחמד חסמי בן 26, עובד הקונסוליה האיראנית במנצ'סטר ביום ה'. חסמי נעצר בידי שוטר לבוש אזרחית והואשם בעבירות אחרות, ביניהן גניבת חמישה זוגות גרביים ותיק משלוש חנויות, פגיעה בשוטרים והתנגדות למעצר. על סמך טענתו, כי יש לו חסינות דיפלומאטית שוחרר, אך המשטרה מצאה אחר־כך כי אין לו מעמד דיפלומאטי, ועצרה אותו בביתו. בטופס מפתיע שוחרר חסמי בערבות עד שמיעת ההאשמות נגדו בבית־המשפט ב־11 ביוני.

פקידים בכירים בלונדון ובטהראן טענו, כי אין כל קשר בין שני המעצרים, אולם מקורות במשטרת מנצ'סטר אמרו, כי משרד הפנים בלונדון קיבל אזהרה ביום ה' נגד מעצר, גם אם חסמי לא ישוחרר – יוחזק אדוארד צ'פלין. בעקבות שחרורו של חסמי שוחרר גם אדוארד צ'פלין, בטהראן, 24 שעות אחרי חטיפתו. התברר כי החוטפים היו אנשי המשמר המהפכני.

סנטור אדוארד קנדי (משמאל) ומושל מסצ'וסטס מייקל דוקאקיס מוחים דמעה במהלך טקס קריאת גן בקמפוס אוניברסיטת האוואורד במסצ'וסטס על שמו של הנשיא לשעבר ג'ון קנדי. ז'קלין אונאסיס, אלמנתו של הנשיא, היושבת לימינם, מאופקת יותר. (צילום: א.פ.)

חריש מסכים להסגרת ישראלי חשוד בסמים משוודיה לבלגיה

(ע). – היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, קובע בחוות דעת, שהוגשה באחרונה לשר המשפטים, כי על ישראל לא להתנגד לבקשת ההסגרה שהגישה ממשלת שוודיה לשלטונות בלגיה, שתסגיר לידיה את העסקן הישראלי נסי וייסמן, הכלוא בבלגיה זה תשעה חודשים.

נסי וייסמן מואשם, כי הבריח לשוודיה 20 קילוגרם של סמים מסוכנים. שלטונות שוודיה הגישו לבלגיה את בקשת ההסגרה, ועל פי האמנה בין שתי המדינות, יש צורך בקבלת תגובה ממדינת האזרחות של המבוקש. על כן פנו שלטונות בלגיה לישראל לקבל את תגובתה.

היועץ המשפטי לממשלה קובע בחוות דעתו: „האיש הבריח מבלגיה לשוודיה כמות של 20 ק"ג סמים. יש בכמות זו כדי להחליא, אם לא להשמיד, אוכלוסיה שלמה. האיש שחטא במעשה צריך לתת את הדין במדינה, שכלפיה וכלפי אוכלוסייתה נעשה מעשה הפשע".

היועץ המשפטי לממשלה מזכיר בחוות דעתו, כי היתה אישיות מסויימת, שביקשה, ששר המשפטים יתנגד להסגרה מטעמים הומאניטריים ויבקש להעביר את וייסמן לישראל.

„הטעמים ההומניטאריים האלה אינם נחשבים בעיני", קובע היועץ המשפטי. „אם האיש אינו חולה דיו, כדי לשלוח ידו בעיסוק מסוכן של הפצת סמים, הרי גם אינו חולה דיו כדי לתת את הדין על מעשיו".

מתנה חמת מזג: ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק מתקשה לרסן את „אלאדין", סוס ערבי גזעי שקיבל מנציגי העדה הצפון־אמריקאית בצרפת בתום פגישה שקיים אתם אתמול בפאריס. (צילום: א.פ.)

רציתי חברים – הסביר הגרמני שהנחית מטוסו בכיכר האדומה

תמונת ארכיון של המערב־גרמני מאתיאס רוסט בן ה־19 (משמאל) בחברת אחיו איננו (מימין) בשדה־התעופה של אוטרזן הסמוך להאמבורג. משדה זה יצא רוסט לסקנדינביה, ומשם המשיך לברה"מ. (צילום: א.פ.)

האמבורג (א.פ.). – כל רצונו של מאתיאס רוסט, הצעיר המערב־גרמני הנועז שהנחית ביום ה' בלילה את מטוס ה„ססנה" החד־מנועי שלו בכיכר האדומה במוסקווה, היה לעשות לעצמו חברים – כך הוא אמר לחוקריו במשטרת מוסקווה, לדברי העתון המערב־גרמני „בילד", הידוע בקשריו הטובים בברה"מ.

לדברי העתון הספיק רוסט לחלק עלונים לעוברים ושבים ולהעניק את חתימתו במשך כשעתיים בטרם נעצר על־ידי השוטרים הסובייטים.

מקורות סובייטיים אמרו אתמול, כי רוסט נחקר מאז מעצרו על־ידי חוקרי המודיעין המבקשים לדעת איך עלה בידו לחדור בעד מערכת המכ"ם של הבירה. פרשנים מערביים בבירה הביעו דעתם כי לפרשה יהיו השלכות מרחיקות לכת, שכן הרוסים התפארו בעבר שמערכת ההגנה שלהם היא יחידה במינה ובלתי־חדירה.

סיפור האודיסאה של רוסט על פני 700 הק"מ שבין נורווגיה למוסקווה הלהיב את דעת הקהל המערב־גרמנית וזכה לכותרות בעמודים הראשונים של כל העתונים. בעמודו הראשון של ה„בילד" הופיעה תמונת ה„ססנה" של רוסט כשהוא נוחת בכיכר האדומה תוך ציון מוצנע מאוד של העובדה שהתמונה אינה אלא פוטו מונטאז'.

לדברי ה„בילד" השוטרים בכיכר האדומה לא עצרו את רוסט מיד עם נחיתתו, מאחר שהם חשבו שזו נעשתה במסגרת הסרטת סרט או פעלול פרסומת. הם עמדו על טעותם רק כעבור שעתיים. כשנשאל רוסט בחקירת המשטרה מדוע הוא בחר לטוס לבירת ברה"מ בחשאי ולהימנע מלהשתמש באחד מפרוזדורי האוויר הרשמיים אליה הוא השיב, כי אילו בחר בנתיב אויר מקובל, לא היה הדלק שבמכליו מספיק כדי להגיע למוסקווה.

עדי ראייה במוסקווה סיפרו כי מטוסו של רוסט חלף במרחק של כמטר אחד בלבד מהמאוזולאום של לנין בטרם נחת בכיכר האדומה בין הקתדראלה של באזיל הקדוש לבין ארמון הקרמלין. מיכאיל זוקוב, צייר שהיה עד לנחיתתו של רוסט, סיפר כי זה אמר עם נחיתתו, כי מטוסים סובייטיים הזנקו לעברו כשחצה את הגבול בין ברה"מ לפינלנד, אלא שהם לא הוסיפו לעקוב אחריו.

דברים אלה, אם יש בהם מן האמת, הם תמוהים ביותר, כמו גם עצם העובדה שעלה בידי רוסט לחדור לא רק לתחום האווירי של מוסקווה, אלא אף לזה של הקרמלין עצמו.

במהדורת 1987 של דו"ח הממשל האמריקאי על העוצמה הצבאית הסובייטית נאמר לגבי מערכת ההגנה האווירית של מוסקווה, שהיא היעילה ביותר בעולם. מומחה צבאי אמריקאי הביע אתמול את הדעה, שרוסט הצליח להתחמק ממערכת הגילוי הסובייטית על־ידי כך שטס את כל הדרך בגובה נמוך. הוא הגדיר את יכולתו של רוסט לעשות את המרחק הרב בתנאים כה קשים ובהסתמכו על מפות בלבד, „הפגנה מדהימה של יכולת טיס".

מבקש מבג"צ להורות על חתימת חוזה שלום ועל בניין בית המקדש

מאת בת זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

עתירה הוגשה לפני כמה ימים לבג"צ נגד 19 אישים ממלכתיים וציבוריים יהודים וערבים בישראל, שיבואו וינמקו מדוע לא יישבו יחד ויחתמו על חוזה שלום עם מדינות ערב על בסיס הקמת מדינה פלשתינית ובניית בית המקדש.

יהודה אליעז מתל־אביב עתר לבג"צ נגד נשיא המדינה, ראש הממשלה וממלא־מקומו, יו"ר הכנסת, שר הדתות, ראש מנהל מקרקעי ישראל, ראש עיריית ירושלים, חברי מועצת גדולי התורה, אבות בית־הדין של העדה החרדית בירושלים ובני־ברק, האדמו"ר מלובאוויץ' או נציגו בישראל, ראש הווקף המוסלמי, נציג ש"ס, נציג „התחיה", נציג מועצת יהודה ושומרון, מועצת קריית־ארבע, גוש אמונים, נציג הווטיקאן בישראל, ישיבת „אור שמח" והרבנים הראשיים. בג"צ מתבקש להורות לכל אלה לבוא ולנמק מדוע לא יישבו יחד ויחתמו על חוזה שלום.

פרידריך בורן, איש הצל"א בבודפשט שהציל יהודים – חסיד אומות העולם

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

פרידריך בורן, נציג הוועד הבינלאומי של „הצלב האדום" בבודפשט בשנת 1944, יוכרז ב־5 ביוני כחסיד אומות עולם בעקבות החלטת הוועדה לציון חסידי אומות העולם, בראשותו של השופט ד"ר משה בייסקי, שהגיעה למסקנה, כי בורן, ביחד עם ראול ואלנברג וקונסול שווייץ בבודפשט, קארל הרמן לוץ, סייעו בהצלת יהודי הונגריה וסיפק באופן אישי יותר מ־21,000 מסמכי הגירה.

לטקס נטיעת העץ על פרידריך בורן, שהוא איש „הצלב האדום" הראשון שמוענק לו תואר זה, יגיעו מנכ"ל הוועד הבינלאומי של „הצלב האדום" מז'נווה, ז'אק מוריאן, משפחתו של בורן ויוצאי הונגריה שפעלו בבודפשט במחלקה לעניינים יהודיים ליד משלחת „הצלב האדום".

פעולותיו של פרידריך בורן נחשפו כתוצאה ממחקר שערך עו"ד אריה ברקוב מתל־אביב על פעילות „הצלב האדום" למען יהודים במלחמת העולם. המחקר התאפשר לאחר שהנהלת הארגון בז'נווה נאותה לפתוח בפעם הראשונה את הארכיונים שלה בנושא זה.

ממחקרו של ברקוב מתברר, כי בחודש נובמבר 1944 הצליח פרידריך בורן להחזיר לבודפשט אלפי יהודים, שעשו כבר את צעדת המוות שלהם למחנות העבודה. כ־15,000 איש ניצלו בתקופה זו הודות למסמכים שסיפק בורן.

בנוסף לכך הצליח בורן להציל כ־6,000 ילדים יהודים, שאותם הכניס למוסדות „הצלב האדום". הוא דאג להספקת מזון ליהודי בודפשט הארגן בתי־חולים, והכניס לתוכם יהודים רבים תחת חסותו.

פעילות של בורן גררה אחריה תגובה שלילית של „הצלב האדום" בשל הרחבת יתר של פעילותו ללא סמכות. הוא פעל תוך סיכון חייו ומעמדו מבלי שפעילותו זכתה עד־כה להכרה. ברקוב מציין, כי פעילותו של בורן לא נפלה מפעילותו של ראול ואלנברג.

מת עו"ד יעקב לביא

(ע). – עורך דין יעקב לביא, שהיה מראשי התנועה הציונית ברומניה, מת ביום ו' בגיל 78.

לביא (לשעבר יעקו לייבו) החל דרכו הציבורית כנשיא אגודת הסטודנטים הציונית „חשמונאיה" בבוקרשט, והיה ממנהיגיה של הסתדרות הציונית ומפעיליה וכן של „המפלגה היהודית" ברומניה. בתקופת השואה פעל רבות ולעתים קרובות בסיכון עצמי רב במאבקים שהתנהלו למען הצלה ועליה.

ב־1950 עלה לארץ, ותוך שנים מועטות התערה בקרב עורכי הדין וכיהן בוועדות ומועצות שונות מטעם הלשכה. הניח אשה ובת נשואה, עורכות דין.

מת יצחק סינואני

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

יצחק סינואני, חבר מזכירות מועצת פועלי חיפה, מת שלשום, מהתקף לב אחרי מחלה קצרה. בן 56 היה במותו.

יצחק סינואני, יליד תימן, עלה ארצה בשנת 1942, התחנך בכפר הנוער „שפיה", עבר לחיפה בגיל 18, עבר כפועל במפעל „פניציה", כיהן כחבר ועד עד בשנת 1956 והיה חבר מזכירות מועצת פועלי חיפה. סינואני היה חבר במרכז מפלגת העבודה, כיהן כסגן יו"ר העדה הספרדית בחיפה. השאיר רעיה ושלושה ילדים, וחמישה נכדים.

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרץ 1987

(באלפי שקלים חדשים)

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש מרץ 1987

	ליום 31.3.1987 לא מבוקר	31.12.1986 מבוקר
מזומנים בקופה ופקדונות בבנק ישראל	283,988	276,131
פקדונות בבנקים	103,319	121,016
אגרות חוב להשקעה	83,042	94,817
מניות להשקעה	294	294
ניירות ערך למסחר	501	2,809
הלוואות לממשלה	239,643	224,346
הלוואות לצבור	386,078	345,139
בניינים וציוד	40,890	41,243
נכסים אחרים	11,419	11,165
	1,149,174	1,116,960

	ליום 31.3.1987 לא מבוקר	31.12.1986 מבוקר
פקדונות מבנקים	62,949	48,799
פקדונות הצבור	932,910	925,204
פקדונות למתן הלוואות	43,619	43,527
שטרי חוב נדחים ואגרות חוב שאינם ניתנים להמרה	24,098	23,294
התחייבויות אחרות	16,913	13,967
סך הכל התחייבויות	1,080,489	1,054,791
זכויות המיעוט	21	20
הון עצמי	68,664	62,149
	1,149,174	1,116,960

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד לרבעון שנסתיים ביום 31 במרץ 1987
מותאם להשפעת האינפלציה - לפי מדד מרץ 1987
לא מבוקר (באלפי ש"ח)

	31.3.1987	31.3.1986
רווח מפעולות לפני מסים	[illegible]	[illegible]
הפרשה למסים	[illegible]	[illegible]
רווח מפעולות לאחר מסים	[illegible]	[illegible]
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	[illegible]	[illegible]
רווח נקי לתקופה	[illegible]	[illegible]

דו"ח מאוחד על שינויים בהון ובעודפים לרבעון שנסתיים ביום 31 במרץ 1987
מותאם להשפעת האינפלציה - לפי מדד מרץ 1987
לא מבוקר (באלפי ש"ח)

	31.3.1987 הון מניות	31.3.1987 עודפים	31.3.1986 הון מניות	31.3.1986 עודפים
יתרה לתחילת התקופה	22,506	39,643	22,506	31,463
רווח נקי לתקופה	-	6,515	-	2,059
יתרה לסוף התקופה	22,506	46,158	22,506	33,522

הדו"חות הכספיים הרבעוניים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31.12.1986

פסלון גבס של תומאס ג'פרסון, נשיאה של ארה"ב הידוע לכל האמריקאים כדמות שעל גב המטבע של חמישה סנט, נמכר ביום ו' בסכום גבוה הרבה יותר במכירה פומבית של חברת „קריסטיס" – 2.86 מיליון דולר. (צילום: א.פ.)

שר החוץ של צרפת מגיע לביקור רשמי

מאת גדעון קוץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – שר החוץ הצרפתי ז'אן ברנאר רמון מגיע היום לביקור רשמי של שלושה ימים בישראל, במהלכו יוועד עם ראש הממשלה ושר החוץ ויפגוש גם אישים פלשתינים בירושלים. זהו ביקורו הראשון בישראל של רמון, דיפלומאט ותיק שהתמחה בעיקר בנושאי הגוש המזרחי.

רמון יביע בשיחותיו את תמיכתה של צרפת בכינוסה של ועידת שלום בינלאומית למזרח התיכון. שר החוץ הצרפתי סבור, כי ועידה כזאת יכולה להביא למגעים ישירים בין הצדדים, אך היא לא תוכל להכתיב תנאים, אלא רק לעזור, לדוגמא, במקרה של צורך בערובות בינלאומיות.

ועידה כזאת צריכה, לדעת צרפת, להיות מצומצמת ככל האפשר ולכלול את הצדדים הנוגעים בדבר ואת החברות הקבועות במועצת הבטחון. אש"ף צריך להיות שותף לתהליך השלום, אך בנושא זה ייתכנו „ניואנסים" כמו משלחת ירדנית־פלשתינית. בכוונתו של רמון לפגוש בעתיד את יאסר ערפאת, והוא סבור כי תוצאות ועידת אלג'יר מהוות הישג לערפאת ולקו התומך במשא ומתן עם ישראל.

אתונה: אין החלטה על הכרה בישראל

אתונה (ע"צ). – ממשלת יוון לא קיבלה עד כה כל החלטה בעניין הכרה דה־יורה במדינת ישראל – הכריז ביום ו' הדובר הרשמי של הממשלה יאניס רובאטיס.

הוא התייחס בכך להצהרות שהשמיעו נציגים יהודים, אחרי ארה"ב ויוון, בפגישות עם העתונות לאחר שנועדו עם ראש ממשלת יוון אנדריאס פפנדריאו. הדובר הוסיף ואמר, כי ההצהרות שהושמעו על־ידי הנציגים היהודים אינם אלא „הערכות" והדגיש, כי „לא קיימת החלטה של הממשלה בדבר הכרה דה יורה במדינת ישראל".

ואלדהיים גם ברשימת נאצים של נורווגיה

מאת עלי כהן, סופר „דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר"). – שמו של נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים מופיע גם ברשימת החשודים בביצוע פשעי מלחמה שנמצאה לאחרונה בארכיון המלכתי של נורווגיה. הרשימה היא אחת מ־80 רשימות שהוכנו בלונדון על־ידי ועדת או"ם לחקירת פשעי מלחמה ובהן שמותיהם של כ־800 פושעי מלחמה.

השם קורט ואלדהיים מופיע ברשימה ה־79. מספרו ברשימה הוא 724. בין היתר כתוב עליו ששירת ביוגוסלאוויה בין אפריל 1944 למאי 1945. ב„רקורד" שלו רשום: „רוצח ומוציא להורג של בני ערובה".

ואלדהיים מופיע בסיווג „אחראים לפשעי מלחמה" בצירוף הערה משמעותית, כי לגבי אלה המוצגים בסיווג זה קיים חומר מספיק להעמדה לדין.

במשך כל שנות פעילותה (היא חדלה מפעולתה באביב 1948) ישבו בוועדה גם נציג נורווגי רשמי ומשפטנים נורווגים. כאמור, נתגלה בימים אלה העתק אחד של הרשימות בארכיון הממלכתי של נורווגיה, אך חוקרים ידעו על קיומו של המסמך עוד ב־1970.

ועדת או"ם תחקור מצב זכויות האדם בשטחים

ז'נבה (ע"ד). – ועדה מיוחדת של האו"ם ובה שלושה חברים תחקור את הנהלים הישראליים הנוגעים לזכויות האדם של 1.5 מיליון תושבי השטחים הכבושים בשיחות שייערכו בשבוע הבא – הודיעה ביום ו' דוברת האו"ם.

כבשנים עברו סירבה ישראל גם השנה לאפשר לחברי הוועדה לבקר בגדה המערבית וברצועת עזה לצורך עריכת החקירה, הוסיפה ואמרה הדוברת.

הוועדה תיפגש בז'נווה ביום ב' וג'. לאחר מכן היא תשמע עדויות של פליטים פלשתינים ואחרים בקאהיר, ברבת־עמון ובדמשק.

עצרת האו"ם, שהקימה את ועדת החקירה ב־1968, גינתה בשנה שעברה את סירובה של ישראל לשתף פעולה עם הוועדה. העצרת חזרה על דעתה, שהכיבוש פוגע תמורות בזכויות האדם של האוכלוסיה האזרחית. בהחלטתה הוזכרו מקרים של הריסת בתי ערבים, פעולות ענישה קולקטיביות ומעצרים המוניים, עינויים ופגיעה בחופש הדת, החינוך והעתונות.

שלושת חברי הוועדה הם נציגי סרילנקה, יוגוסלאוויה וסנגאל.

אורי אליצור ב„נקודה":

עקירת מתיישבי יו"ש תעלה בשפיכות דמים

מאת אוריאל בקעמי, סופר „דבר"

„אי אפשר לעקור 70,000 יהודים מבתיהם מבלי שהדבר יהיה כרוך בשפיכות דמים", דברים אלה אומר אורי אליצור מראשי גוש אמונים בגליון „נקודה" האחרון בהקשר לנסיגה אפשרית מיהודה ושומרון.

אליצור, חבר המזכירות הפעילה של גוש אמונים, נתמנה לאחרונה לראש מחלקת ההסברה של המפד"ל. בראיון ב„נקודה", בטאון המתנחלים אמר אליצור, כי תיאורטית יכולה להיות נסיגה מירושלים ומהגולן, כמו מסיני. אולם לדבריו בסיני היו 4,000 איש, ואילו ביו"ש נמצאים יותר מ־70,000 יהודים.

„מלבד זאת יהודה ושומרון הם לב הארץ מבחינה היסטורית, גיאוגרפית ואסטרטגית. חבל ימית היה קצת רחוק מן הלב. עם זאת יש בהחלט מקום לדאגה", אומר אורי אליצור.

صورة عن الأصل

صورة عن الأصل

20 שנה לאיחוד ירושלים

הרב רלב"ג – ראש המועצה הדתית בירושלים:
יש להביא להבנה ומתינות בין חילוניים לדתיים בעיר

כשחוגגים את 20 שנות איחוד ירושלים אי־אפשר לדלג ולא להזכיר את המועצה הדתית בירושלים. לכן הלכנו אצל ראשי המועצה לשוחח עמם על הפעילות שלה, על היחסים שבינה לבין העיריה ומי שעומד בראשה טדי קולק, על היחסים שבין דתיים וחילונים שהורעו לאחרונה ועל האמצעים שיש לנקוט כדי לשפרם.

הרב יצחק רלב"ג המכהן כראש המועצה הדתית הוא צעיר בשנים וצעיר ברוחו ומשתייך לדור הצעיר של עסקני ירושלים. בעל מרץ, דור חמישי בירושלים, תלמיד חכם מעורה בציבור הירושלמי, מילא הרב רלב"ג תפקידים ממלכתיים בעבר. בכהונתו הנוכחית הצליח ליצור ולהשרות אוירה טובה ונוחה, שיתוף פעולה עם כל הגורמים להצלחת המטרה שלמענה נוסדה המועצה הדתית, כלומר לספק את צרכי הדת לתושבי העיר ושכונותיה אפילו המרוחקות ביותר.

מהו ה"מסר" שיש לראש המועצה למסור לקוראי "דבר" החילוניים והדתיים יחד, [illegible] של ירושלים המאוחדת?

הרב רלב"ג: בירושלים ישנה תנופה רבה של בניית שכונות חדשות המאוכלסות באלפי עולים חדשים שהגיעו מברית־המועצות, ארצות־הברית ואירופה. לעומת תנופה זו ישנה נסיגה בהקמת בתי־כנסת ומקוואות באותן השכונות החדשות ומשום כך נוצר מחסור חמור בבתי־כנסת ומקוואות בשכונות אלו. לאחרונה הוקמה מנהלה להקמת מבני דת בראשותו של אפרים שילה, לשעבר מרכז הוועדה לענייני ירושלים, היושבת על המדוכה ומתמודדת עם הבעיה בהצלחה רבה. המועצה הדתית בבירה פעילה במנהלה זו ונותנת את חלקה ותרומתה כדי למצוא פתרון לבעיה.

מהו המצב החברתי בבירה?

הרב רלב"ג: אני חרד מאוד מן הקיטוב שנוצר לאחרונה בין דתיים לחילוניים והרעת היחסים בין שני המחנות, הפוגעת באחדות האומה ובעקיפין גם בתנופת בניית בתי־כנסת ומבני דת אחרים בשכונות.

מה הם האמצעים שיש לנקוט כדי לשפר את המצב?

הרב רלב"ג: מתינות משני הצדדים חייבת לא רק לראות אלא להראות כי אין פתרון אלא בהבנה הדדית. כדי להתגבר על הקשיים והמכשולים העומדים בדרך, יש להבין איש את רעהו, חילוניים ודתיים יחד, לא להתגודד ולעשות אגודות־אגודות ולהסתגר בגיטאות, לא להחריף את היחסים. הקיצוניות היא אם כל חטאת וגוררת אחריה קיצוניות יותר חריפה שאחריתה מי ישורנה... שעלולה להביא לידי מצב חמור מאוד שלא תהיה שליטה עליו לאיש מאתנו.

הקנאות המביאה לידי זריקת אבנים בשבתות, שריפת תחנות אוטובוסים, כל מיני אלימות, ויהא זה אפילו מילולית, היא זרה לרוח היהדות. אנשי ירושלים הצטיינו מאז ומתמיד בנועם ההליכות שלהם ובסבר פניהם היפות למרות העוני והדוחקות שהיו מנת חלקם של רוב תושבי העיר. בהזדמנות זו אני גם פונה אל החילוניים שעליהם להתחשב ולהכיר בעובדה, שלירושלים יתרונות מסויימת בהיסטוריה היהודית – כולה של עם ישראל והיא גם מקודשת לכל שלוש הדתות העיקריות. ירושלים היא לא אילת וגם לא טאבה... יש שוני גדול ועמוק ביניהן.

לכן יש להביא לידי זה שאחד יבין את רעהו ואז ממילא ישתפרו היחסים בין החילוניים לבין הדתיים ותיווצר אוירה אחרת יותר נוחה וגישה תרבותית שתביא לידי הידברות בין שני המחנות, כי ידוע שבגלל שנאת חנם חרבה ירושלים. בעבר הצטיינה ירושלים במיזוג הנהדר של העדות השונות והחוגים השונים, ואפילו היחסים שבין המפלגות בירושלים היו שונים ממקומות אחרים. יצוין כי אחד השמות של ירושלים במקורות הוא שלום. מי שחפץ בבניינה של ירושלים חייב להרבות שלום ולא מחלוקות, שהן ניגוד של השלום.

המועצה הדתית המופקדת על הספקת צרכי הדת לתושבי הבירה ללא הבדל בין עדה, מפלגה וחוגים אחרים חולשת על הרבה תחומים של אורחות החיים של יושבי העיר כמו: שחיטה, כשרות, מקוואות, עירובין, נישואין, בתי־קברות ובתי־כנסת. לרשותה עומד תקציב שעליו ממונה סגן ראש המועצה וגזברה אהרן בר־גאון, מוותיקיה ובוניה של ירושלים.

לפי נתונים סטטיסטיים מדוייקים המועצה מפקחת על הכשרות והשחיטה של 30 בתי מלון, 500 מסעדות ומזנונים שבעיר ונוסף לכך על המסעדות והמזנונים במשרדי הממשלה. כן מפקחת המועצה על 4 משחטות, 6 רשתות שיווק, אחראית ל־1160 בתי־כנסת ו־15 בתי־כנסת בבניה, 26 מקוואות, מקוואות מיוחדים לנכים, 5 מקוואות בתכנון ובניה, ועל העירוב של המועצה הדתית, המקיף את כל ירושלים ואורכו 130 ק"מ. המועצה מפקחת על גניזת שמות, ומקיימת לקראת חג הפסח מבצע של "קמחא דפסחא", חלוקת מצות ויין וכסף לעניי העיר ועוד.

מה הם היחסים בין המועצה הדתית לעיריית ירושלים ולעומד בראשה טדי קולק?

הרב רלב"ג: היחסים מצויינים. ירושלים יכולה לשמש סמל ודוגמה ליתר המועצות הדתיות בארץ, לשיתוף פעולה מועיל ומלא בין שני הגופים תוך הערכה והוקרה מלאה לעומד בראשה טדי קולק, הנהלת העיר וגזברה ויו"ר ועדת הכספים עמנואל זיסמן על ההבנה שמגלים כלפי צרכי הדת שהמועצה מספקת לכל תושבי העיר.

"פעם בירושלים"
מאת גבדוש שמש

פעם שוטטתי במשעולי המצודה הצרים
והשקפתי על העיר מעפוף הצפרים
ראיתי אנשים קטנים, סוסים טעונים חמורים
והייתי עם דוד ולוחמיו וכל שבטי הגבורים
פעם ירדתי במדרון תלול לעמק המצלבה
או בשביל צר בין קמה ושעורה
פגשתי בכלניות אדמות רקפות בשיניות הצבים
ובנקיקי הסלע בזוגות אוהבים
פעם הלכתי למערות הסנהדרין בדרכים עקלקלות
חפשתי כלי חרס ומטבעות עתיקות
משמשתי קירות קרים וכוכים חשוכים
והייתי עם מתתיהו ובניו וכל המכבים
פעם הייתי רגם בחיל הנערים העבריים
בנערים ערביים ידינו אבנים
ולא הבנו שפתחנו במלחמה
שעד היום טרם הסתימה.
פעם ירושלים היתה בית לא עיר
וכל אשר סביבי היו חצרותי
והייתי מהלך בה כנביא וכמלך
ומשחק בה את כל דמויות התנ"ך.

מתוך הספר "שמש" שיצא לאור לאחרונה.

היכל הקודש בבית־הכנסת רבן יוחנן ברובע היהודי בירושלים העתיקה

ועד עדת הספרדים ועדות המזרח בירושלים

700 שנות פעילות יהודית בירושלים

תודעתם של אלה שגדלו והתחנכו על ברכי תוכניות הלימודים בכתן החולה וההתיישבות בא"י בשלהי המאה הי"ט, התרבות היהודית התמצתה כולה במזרח אירופה ובמרכזה – הספרדים ובני עדות המזרח הם "הורשים". אם חל בשנים האחרונות מפנה כלשהו לתיקון העיוותים ההיסטוריים, אם החזור למורשת הספרדית המפוארת לפחות מעט מהכבוד הראוי לה, אם בצד ביאליק וטשרניחובסקי לומדים גם שירת ספרד ואת שירי שבזי – לוועד עדת הספרדים ועדות המזרח בירושלים יש חלק מרכזי בכך.

הוועד מונה את שנות קיומו מיום שבא הרמב"ן לירושלים, לפני יותר מ־700 שנה, ומצא בה רק שני יהודים – סיידים ששרדו מהורות. בבקשו מניין ירד לשכם, אשר בה – כמו בחברון – שרד ישוב יהודי, וגייס מניין יהודים, שהניחו את היסודות למסגרת של ועד העדה הספרדית. עדה זו היתה היסוד לישוב הישן, שהתרחב מאות שנים מאוחר יותר, עם בואם של יהודים ממזרח וממערב. אבן הפינה לכינון "הבית הלאומי" שהיהודים הראשונים לא הגיעו אליו דווקא במסגרת "העליה הראשונה"...

ליהודים שהגיעו מכל הארצות – מספרד, מצפון אפריקה, מעיראק, מפרס וגם לאלה שבאו ממזרח אירופה – היה הוועד ציר מרכזי, סביבו נקלטו. כשבא אליעזר בן יהודה קיבלוהו הספרדים הנאורים והוא לימד עברית בבית ספרם. בית הספר הראשון בו איפשרו לדור הצעיר ללמוד מקצועות כלליים היה ביה"ס "דורש ציון" שהקימו הספרדים בעיר העתיקה. נסים בכר, ירושלמי ממוצא תורכי הקים את בית הספר הראשון למלאכה, ובו התחנכו היהודים לחיי עבודה – דבר שהיה אז לזרא ליהודים האשכנזים.

[illegible] פה התרבית), ונציגיו יצאו וחינכו דורות של יהודים בתפוצות [illegible] שיהודיהם רואים עצמם משום כך, עד היום כספרדים. הרב יעקב מאיר חינך שם דור שעלה ארצה, והקים בירושלים את שכונת הבוכארים.

עשרות ומאות סיפורים מרתקים על רשל יהדות שורשית, מורשת נפלאה אשר משום מה התכחשה לה התנועה הציונית הרשמית במשך כמעט מאה שלמה. דוד סיטון, יו"ר הוועד של העדה, בן למשפחה ירושלמית, כואב את ההתכחשות, שמח על הישגי המאבק, שהוא היה ממנהיגיו, לתיקון המעוות, אך "עדיין לא מספיק". אין די חוקרים, יש עדיין דעות קדומות המסלפות עובדות, אבל הגישה השתנתה.

שימור המורשת והנחלתה

חביבותו של סיטון שופעת עם דיבורו הקולח: "היינו הראשונים שדרשנו ממשרד החינוך ליצור קודם כל מערך שיכשיר את המורים ללמד את המורשת הספרדית שהיתה "יתק" לגמרי בבתי הספר. לא לימדו את שלמה אלקבץ, לא את שירת ספרד. רק מעט הרמב"ם והרבה ביאליק וטשרניחובסקי". סיטון, שעבד כעתונאי עם זאב ז'בוטינסקי ב"דאר היום", מונה את פעולותיו הענפות של הוועד היום באותה גאווה בה ציין. דקות אחדות קודם לכן, את העובדה שאביו למד מסגרות באותו בית ספר ראשון למלאכה של נסים בכר, ובזכות זה "עבד אחר כך בבתי המלאכה השונים שהוקמו בארץ".

גם מזכיר מערכת "במערכה", חיים יפת הוא עתונאי במקצועו. היה ראש מערכת "הבוקר" בירושלים ואיש "מעריב". אולי עובדות אלו מתבטאות בפרסומים הרבים ההוצאים אור ע"י הוועד וברמתם הגבוהה. הבטאון "במערכה" יצא לאור ברציפות מאז 1961, ובצד מאבקו בקיפוח ולמען שוויון זכויות הבכרה במורשה, גידל דור חדש של סופרים ומשוררים. קודם לכן הופיע בירושלים, החל משנת 1942, השבועון "הד המזרח", אותו ערך דוד סיטון.

הוצאת הספרים "מורשת", שהוקמה ע"י ועד העדה בשנת 1974, הוציאה ומוציאה לאור ספרים רבים העוסקים במורשת יהדות ספרד והמזרח: מחקרים, סיפורת, פולקלור, פיוט ושירה. לאחרונה התפרסמה, וזכתה להצלחה גדולה האנתולוגיה לזמרת ספרדית של המנוח יצחק לוי, אנתולוגיה המקפלת ב־10 כרכיה את כל התפילות בקהילות ספרד ונעימותיהן. "היום הפכה האנתולוגיה לנחלת הכל. הספר נמכר בכל רחבי העולם, אך לפני שלושים שנה לא ידעו מה זה" – אומר יפת.

בקרן המילגות רואים עסקני העדה את הפעולה החשובה ביותר. מילגות לימודים הן חלק מפעולות הוועד להרמת קרן החינוך בקרב בני עדות ספרד והמזרח, במאמץ לסתום את הפער החינוכי והחברתי שנוצר בתקופת העליה ההמונית, עם קום המדינה. הקרן פועלת בירושלים כבר 40 שנה, בעקבותיה הוקמו קרנות דומות גם ע"י הוועדים בתל־אביב ובחיפה. עשרות אלפים נהנו עד כה מן המילגות, בהם סטודנטים שהם היום רופאים בכירים, מהנדסים, עורכים מוציאי־לאור ועוד.

בשיתוף עם הפדרציה הספרדית והמחלקה לקהילות ספרדיות בהסתדרות הציונית הפעלה התרבותית לגישור פערים באמצעות המפעל להכשרת פעילי ציבור בעיירות פיתוח ובשכונות מצוקה, מפעל זה מקיף אלפי סטודנטים בכל האוניברסיטאות, אשר מתחייבים לשנה ולפעול בקהילה [illegible]

במגמה לקרב את הנוער היהודי בגולה לישראל יזם הוועד את הקמת המרכז החינוכי הספרדי [illegible] ירושלים בעיר העתיקה. צעירים וצעירות מקהילות ספרדיות באמריקה הצפונית והלטינית, בצרפת, בספרד ובמזרח הרחוק מקיימים במרכז תוכנית חינוכית בהדרכת אישים מקרב היהדות הספרדית.

בין הפעולות האחרות שיזם ומארגן ועד העדה ראוי לציין את: משגב ירושלים – מכון לחקר יהדות ספרד והמזרח, הפועל בהסכם עם האוניברסיטה העברית. במגמה להכין ספרי לימוד שישלימו את החוסר מבחינת יצירותיהם של יוצרים ספרדיים ומזרחיים. "שבט ועם" – עשרה קבצים של דברי מחקר, ספרות והגות, אשר סביבם קמה קבוצה של חוקרים העוסקים בחקר תולדות הקהילות הספרדיות, ארכיב הוועד – ובו מסמכים רבי חשיבות בתולדות א"י מסוף תקופת הממלוכים עד ימינו, ועוד.

ליד ועד העדה פועל ארגון הנשים למען השכונות, בראשותה של הגב' מרים מיוחס. הוועד פעל לשיקום בתי הכנסת הספרדיים בעיר העתיקה, שנחרבו בתקופה הירדנית, ופועל לשיקום הקברים בהר הזיתים, מפעיל את החברה קדישא האחידה לעדת הספרדים, שהיא הגדולה בין חברות הקדישא בבירה וראשיו פעילים בהנהלת ביה"ח "משגב לדך" להשלמת בניינו החדש ("משגב לדך" שנבנה בעיר העתיקה בשנת 1856 ביוזמת ראשי העדה הספרדית היה ביה"ח היהודי הראשון בארץ. הוא הושיט עזרה לכל תושבי העיר, ונתמך ע"י הקהילות הספרדיות בעולם).

יצויין גם כי את הקמת הפדרציה הספרדית העולמית יזם ועד העדה בירושלים. הפועל עתה גם לגיבוש פדרציה ארצית של עדת הספרדים ועדות המזרח בישראל וארגון עולמי של בתי הכנסת בישראל ובעולם, שמרכזו יהיה בירושלים.

לראש העיריה ולתושבי ירושלים
במלאת 20 שנה
לאיחודה של בירת ישראל
שלוחה ברכת
בית סולל־בונה

לראש העיריה – טדי קולק
ולכל תושבי ירושלים
מיטב הברכות
במלאת 20 שנה
לאיחוד בירתנו
חרות בע"מ
חברה המאחדת כל ענפי
הנדסה מכנית בבנין.
אזור ירושלים – רח' יפו 57

לראש העיר
לחברי מועצת העיריה
ולכל עובדי העיריה
כה־לחי!
מאחל:
מתתיהו ליפשיץ
ירושלים, המלך ג'ורג' 43

לטדי קולק
ראש עיריית ירושלים
לתושבי הבירה
ולכל בית ישראל
ברכות
במלאות 20 שנה
לשחרורה ואיחודה
של העיר
קיבוץ מעלה החמישה
ומפעליו
בית הארחה
בריכת שחיה
כרמית ממתקים

לראש עירית ירושלים
ולתושבי העיר
ברכות ואיחולים
ליום שיחרור ירושלים בירתנו
כה־לחי!
NURI EL נוריאל
יצרן אומנה עילית לבגדי ילדים ונוער
מבגדי כותנה, קורדרוי, קטיפה וג'ינסים
תל־אביב, שד' בית יוסף 25, פינת אלנבי 56,
טל' 03-659068

לטדי קולק – ראש העיריה
לעובדי העיריה
ולכל תושבי ירושלים
ברכות לרגל מלאת 20 שנה
לאיחוד העיר
תובל
משרד להובלה ונסיעות מיוחדות
הסעת פועלים וטיולים לכל חלקי הארץ
העברת רהיטים באחריות
ירושלים, רח' הישיבה 2, טל' 02-287517, 02-289962

הקרן הקימת לישראל
מברכת את ירושלים
בחג ה־20 לאיחודה
ומזמינה את תושביה ליהנות בצל
עשרה מליון העצים החובקים את העיר.

ירושלים על המפה
20 שנה לשחרור העיר
17 שנים לקו 400
מגוש "דן" לירושלים
ברכת

„לוז" תנצל גם את השמש המקומית

אם חברת החשמל חתמה בשבוע שעבר, בנוכחותו של שר האנרגיה משה שחל, על הסכם עם חברת „לוז" הירושלמית בדבר הקמת תחנת כוח סולארית ליד אילת, אין זאת מפני שבעיר הנמל הדרומית שורר מחסור של חשמל. אילת מחוברת, כמו כל יישוב אחר בארץ, לרשת החשמל הארצית, והיא מקבלת דרכה חשמל ככל שתאבה. כמובן, הולכת חשמל למרחקים גדולים, במקרה זה מתחנת אשדוד המוסקת במזוט, כרוכה בהפסדי אנרגיה, והפסדי אנרגיה עולים כסף – אבל לא סכומי עתק. ההחלטה לגשת לפרויקט המסחרי הראשון בארץ של הפקת חשמל מאנרגיית השמש מעידה, שחברת „לוז" הצליחה לפתח מיתקנים לייצור חשמל במחיר היכול להתחרות במחיר ההפקה ממזוט או מפחם.

לפי התכנית המדובר בתחנה בעלת הספק של 25 מגוואט, שתכסה פחות או־יותר את צריכת החשמל של העיר. החשמל שיופק בתחנה לא יובל לאילת ישירות, אלא יוזרם לתוך הרשת הקיימת ושם הוא „יתערבב" עם החשמל ה„צפוני". אתר התחנה טרם נקבע סופית. חברת „לוז" איתרה מספר אתרים אלטרנטיביים, והבחירה הסופית תיעשה בעוד כחודשיים על־ידי המועצה הארצית לתכנון ובניה. האתר, ששטחו יהיה 650 דונם, יימצא מכל מקום בערבה הדרומית, כ־10 עד 15 ק"מ צפונית לעיר. יתרונות האיזור הזה הם כפולים: ראשית, הקרבה לאילת, שפירושה הפסדי אנרגיה מינימאליים בהולכת החשמל; ושנית, שמיים בהירים כל ימות השנה כמעט, שפירושם ניצולת טובה של התחנה הסולארית. בחברת „לוז" אומרים, כי מינימום הקרינה הדרוש לרנטביליות של מיתקניה הוא 2000 קו"ש למ"ר בשנה. הקרינה באילת עולה בשיעור ניכר על מינימום זה – לערך 2,700 קו"ש למ"ר בשנה.

זה גם, לערך, שיעור הקרינה באיזור שבו קנתה החברה הירושלמית את פרסומה העולמי ואת התואר המכובד של החברה הגדולה ביותר בעולם להפקת אנרגיה סולארית. ארבע תחנות של „לוז" פועלות היום במדינה הדרומית־מערבית של ארה"ב עם הספק כולל של יותר מ־100 מג"ו ומספקות חשמל ל־55,000 בתי אב בקליפורניה, והחברה כבר חתמה חוזים על בניית תחנות נוספות מסוג זה לשש השנים הבאות, בהספק כולל של עוד 470 מג"ו.

חברת „לוז" איננה מוכרת תחנות כוח סולאריות – היא מוכרת את החשמל שהיא מפיקה מן התחנות שבנתה. כך נהגה בקליפורניה, וכך תנהג גם בתחנה שהיא עומדת בקרוב להקים ליד אילת. הסיבה היא, שתחנות כוח סולאריות הן עדיין חידוש צעיר לימים, וחברת „אדיסון של דרום קליפורניה" רצתה „ללכת על בטוח" ולא להסתכן בתחנת כוח, שהחשמל שלה יהיה אולי יקר מדי. המחיר לחשמל שמספקת „לוז" נקבע בקליפורניה ב־1984 לפי מחיר של 36 דולר לחבית נפט – הדלק האלטרנטיבי – בתוספת קטנה, בהתחשב ביתרון הגדול של תחנה סולארית מבחינה אקולוגית, בהיותה חופשית לחלוטין מזיהום. אולם בינתיים מחירי הנפט נפלו, כידוע, נפילה תלולה. חברת „לוז" עדיין מוכרת באותו מחיר, אבל תוקף החוזה שלה יפוג ב־1988 ואז תצטרך, קרוב לוודאי, להוריד את המחירים.

אולם החברה הירושלמית השאפתנית, שתוך שנים מעטות בלבד זינקה זינוק נחשוני וקנתה לה מקום מכובד ברשימת היצואנים הגדולים של ישראל, אינה שוקטת על שמריה. כל השנים היא מפתחת מערכות יעילות וזולות יותר והאחרונה שבהן, LS-3 („מערכת לוז 3"), עולה בהרבה על תחנותיה הראשונות. זה יהיה גם הדגם של תחנת הכוח שתקים „לוז" ליד אילת. החברה מאמינה, שהודות לפיתוחיה החדשים – הנוכחיים ואלה שיבואו – היא תוכל לעמוד גם בשגעונות שוק הנפט ולהוסיף ולהתחרות בתחנות כוח קונוונציונליות.

המערכות של „לוז" בנויות על המרת אנרגיית שמש לאנרגיה של חום: הקולטים הם מראות פרבוליות (קעורות), עם שטח קליטה של מאות מ"ר כ"א. כל מראה כזאת ממקדת את קרינת השמש לצינור במרכז המראה, שזורם בו שמן סינתטי; ומחממת אותו עד 350 מעלות (ובדגמים החדשים – עד 400 מעלות). השמן המחומם מכל המראות מוזרם למחליף חום, שם הוא יוצר קיטור – וההמשך הוא, כמובן, טורבוגנרטור. מובן גם, שהמראות צריכות לעקוב אחר מהלכה המדומה של השמש ממזרח למערב. עקיבה זו נעשית באופן אוטומאטי, בעזרת חיישנים רגישים לקרינת השמש. העקיבה היא במישור אחד; מהנדסי „לוז" חישבו ומצאו שעקיבה דו־מישורית, שתביא בחשבון גם את השינויים בזווית הגובה של השמש, אינה משתלמת.

משה שחל הודיע בעת חתימת ההסכם על הקמת התחנה הסולארית ליד אילת, בהספק של 25 מג"ו, כי עד לשנת 2000 מתכוונים משרד האנרגיה וחברת החשמל להגיע לאנרגיה סולארית בהספק כולל של 200 עד 500 מג"ו, או עד 10% מכלל הספק החשמל בארץ. אנשי „לוז" ישמחו מאוד, אם תרומתם למשק הישראלי תהיה לא רק בצורת הכנסת דולרים מיצוא והעסקת מספר מאות פועלים בירושלים, הם מצידם מוכנים לחתום גם על 1000 מג"ו. אמנם תנאי קרינה מתאימים ושטחים פנויים להצבת המראות מצויים כמעט רק בנגב. תצרוכת החשמל של איזור זה איננה מי־יודע־מה, והולכת חשמל למרחקים כרוכה היום, כאמור, בהפסדי אנרגיה גדולים. אבל בעולם תשובה גם לבעיה זאת: על־מוליכות, שפירושה הולכת חשמל בלי הפסדים. ראה רשימה אחרת במדור זה.

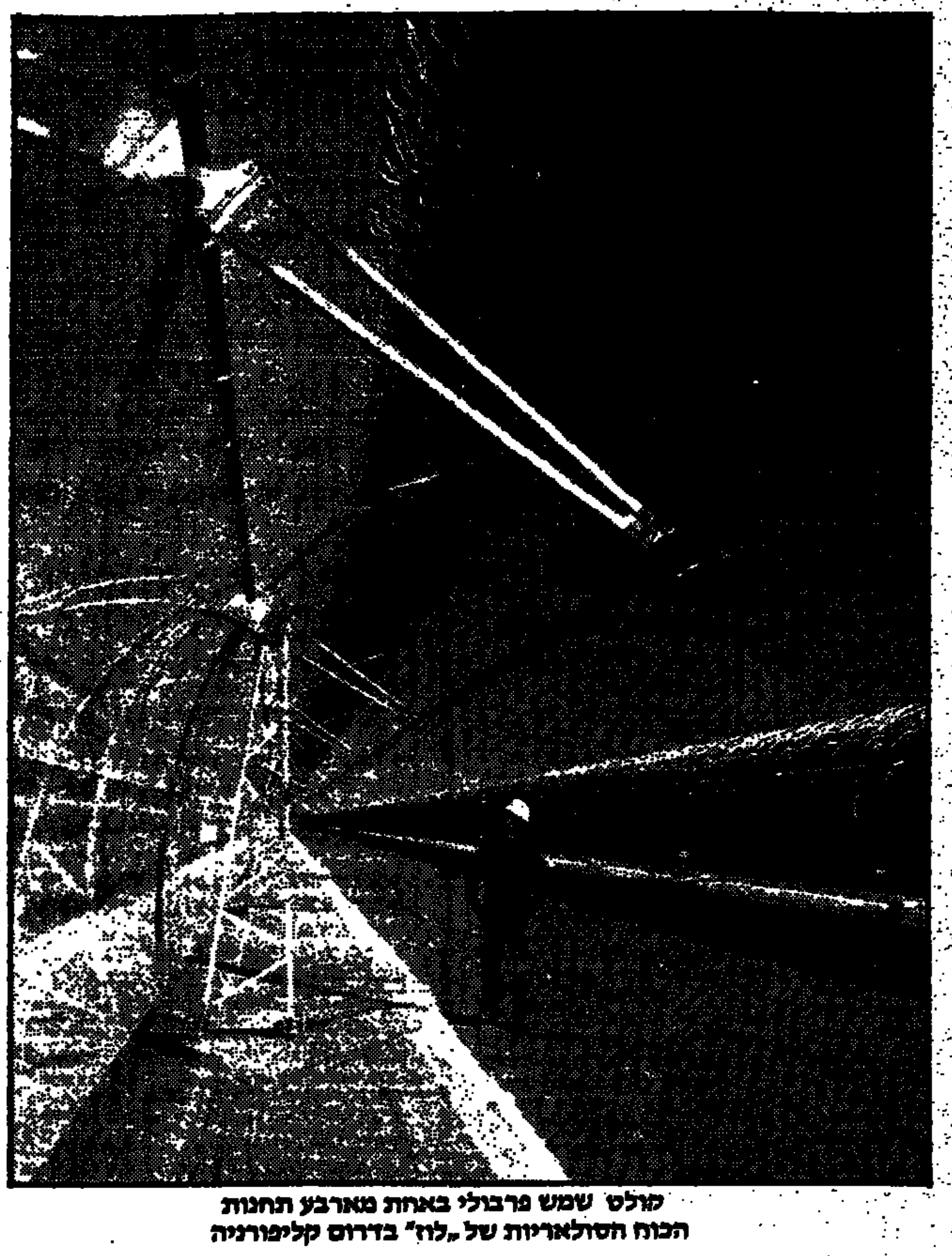

קולט שמש פרבולי באחת מארבע תחנות הכוח הסולאריות של „לוז" בדרום קליפורניה

מכון לב הופעל בבית־החולים בנהריה

הרבה מומי לב מולדים בגליל המערבי בגלל נישואי קרובים

מאת דניקה הרניש

מכון הלב החדש בבית־החולים בנהריה ראוי ללא ספק לטקס החגיגי, שנערך לכבוד חנוכתו בשבוע שעבר. בי"ח זה משרת 250 אלף תושבים בגליל המערבי, בהם תושבים של יישובי ספר, והיעדרו של שירות קרדיולוגי רציני הורגש היטב כל השנים.

היקף מחלות הלב ומניעתן הם אחת הבעיות הכבדות ברפואה המודרנית, ושירותיו של מכון לב הם מרכיב בעל משמעות רבה ביותר בכל מקום בעולם. אבל בגליל המערבי יש למכון כזה חשיבות משנה, בגלל הנוהגים העדתיים של חלקים מסוימים מאוכלוסיית האיזור.

אוכלוסיית הגליל המערבי מורכבת מיהודים, דרוזים, מוסלמים ונוצרים. הנוהג של נישואי קרובים, אפילו של בני דודים מהדרגה הראשונה, מקובל מאוד אצל חלק מתושבי האיזור. לנישואי קרובים כאלה יש מחיר לא רק מבחינת השכיחות הגבוהה יותר של מחלות תורשתיות, אלא גם מבחינת תחלואת הלב. מחקרים מלמדים, כי 3.3% של הילדים מנישואי קרובים נולדים עם מומי לב, לעומת 1% בלבד בכלל אוכלוסיית הילדים.

במחלקת הלב של ביה"ח בנהריה מאושפזים כ־500 חולים בשנה, ועוד כ־200 חולי לב מטופלים במחלקות הפנימיות. 15% מחולי לב שאושפזו בשנים האחרונות בנהריה היו מתחת לגיל 45, ו־98% מהם „מעשנים כבדים".

במכון הלב־החדש נקשרות תקוות רבות לשיפור בריאותם של חולי הלב בגליל המערבי. המכון יתן טיפול אמבולטורי לחולי לב, מפגים ועד קשישים, ובמקביל יעסוק ברפואה מונעת שבמסגרתה תודרך האוכלוסיה לאכילה נכונה, לפעילות גופנית מבוקרת ולגמילה מעישון. יעבדו בו שלושה רופאים ובצוות הכללי גם הרבה מתנדבים – תושבי הסביבה, חברי עמותת ידידי ביה"ח.

משרד הבריאות תרם את חלקו להקמת המכון – המבנה והציוד הבסיסי; אולם את המלאכה העיקרית עשתה עמותת ידידי ביה"ח, שנוסדה על־ידי ריכרד שטראוס. משפחת שטראוס, היושבת בנהריה, תרמה להקמת המכון 100 אלף דולר וגייסה 150 אלף דולר נוספים ממפעלים ותעשיינים באיזור. סכום זה אפשר רכישת כל המכשירים החיוניים לעבודת המכון.

פיתוח באוניברסיטה העברית:

משכך כאבים ללא התמכרות

צוות חוקרים מן הפקולטה לרפואה של האוניברסיטה העברית בירושלים הצליח להפיק מצמח הקנבוס חומר משכך כאבים בעל עוצמה רבה, שאין לו תופעות הלוואי השליליות האופייניות לחומרים טבעיים שמופקים מצמח זה, כגון חשיש וסמים אחרים. זו היא הפעם הראשונה שחוקרים הצליחו להפריד בין ההשפעות החיוביות והשליליות של סם משכר.

זה אלפי שנים ידוע שחומרים המופקים מצמח הקנבוס, כגון חשיש, יש להם תכונות של שיכוך כאבים, אבל נמנעו מלהשתמש בהם לצרכים רפואיים, משום שחומרים אלה משפיעים על המוח גם בדרך לא רצויה והם גורמים, למשל, הרגשת ריחוף. התרופות לשיכוך כאבים המקובלות היום מבוססות ברובן על מורפיום, המופק מאופיום, שהוא מצידו מופק מצמח הקנבוס. גם המורפיום יש לו השפעות לוואי שליליות והוא גורם התמכרות וקשיי נשימה, כאשר נוטלים אותו בכמויות גדולות, ולכן השימוש בו מוגבל.

פרופ' רפאל משולם מן המחלקה לחומרי טבע בבית־הספר לרוקחות של האוניברסיטה העברית [illegible] סרבניק רא. [illegible] הפיקו במעבדה מצמח הקנבוס חומר סינתטי המכונה HU 21. עוצמת שיכוך הכאבים של החומר החדש גדולה פי כמה מזו של המורפיום ושל החשיש, שממנו הוא מופק, והיא מתקיימת זמן רב.

החומר החדש נבדק בינתיים בבעלי־חיים בלבד – חולדות, עכברים ויונים. ניסויים בבני־אדם ייערכו רק לאחר שיוכח בבעלי־חיים, כי לחומר החדש אין השפעות רעילות. מכיון שחומרים המופקים מצמח הקנבוס הם בדרך־כלל בעלי רעילות נמוכה בלבד, סבורים החוקרים שגם HU211 אינו רעיל, אלא שעדיין צריך להוכיח את הדבר. החוקרים מצפים שהניסויים יוכיחו, כי החומר החדש גם איננו ממכר – בניגוד לתרופות המבוססות על המורפיום. כבר הוכח שהוא אינו גורם הפרעות בנשימה.

במחקרים ראשוניים ביונים נמצא כי HU211 מונע את הרגשת הבחילה וההקאה, האופייניות לתרופות נגד סרטן. ממצא זה מעורר תקווה, כי אפשר יהיה להשתמש בחומר זה כדי להקל את סבלם של חולי סרטן בשלבים המתקדמים של המחלה, כאשר יש צורך במשככי כאבים חזקים במיוחד. [illegible]

בחינות מזיקות לבריאות

ממצאים חדשים מצביעים על הקשר בין מערכות העצבים, החיסון וההפרשה הפנימית

מדוע מצבי דחק נפשי („סטרס") מגבירים את פגיעותו של אדם למחלות או מחמירים את מחלתו של חולה? ההסבר, שאדם הנתון במצב כזה אינו מקפיד על בריאותו, פשטני מדי ומכל מקום אין בו כדי להסביר את התופעה כולה. מחקרים שנעשו בעשרות השנים האחרונות מצביעים על סיבה נוספת, וכנראה עיקרית, לתופעה זו: קיום קשר ישיר בין מערכת העצבים ובין מערכת החיסון.

עוד בשנות ה־50 של מאה זו נמצא בבעלי־חיים, כי כאשר חושפים אותם לדחק, פוחת בגופם מספר הלימפוציטים, המהווים את החלק העיקרי של מערכת החיסון. בשנים האחרונות גם נתגלו קשרים אנטומיים מובהקים בין שתי המערכות. למשל, נמצא שסיבי עצבים חודרים עמוק לתוך מח העצמות ובלוטת התימוס (תימוס), שבהם נוצרים ומתפתחים לימפוציטים; שבלימפוציטים מצויים קולטנים (רצפטורים) לנוירוטרנסמיטורים שמשחררים תאי העצב; שייצורם של המאקרופאגים במערכת החיסון, הפועלים נגד מיקרואורגניזמים מסוכנים, מושפע על־ידי הנוירוטרנסמיטר סרוטונין. קיימת גם השפעה הפוכה, של מערכת החיסון על מערכת העצבים וכן על מערכת ההפרשה הפנימית. למשל, חוקרים מ[illegible] אלבאמה בבירמינגהם הראו, כי הלימפוציטים [illegible] של ההורמונים, כגון ההורמון האדרנוקורטיקוטרופי הפועל על בלוטות יותרת הכליה. דוגמה אחרת: החלבון אינטרפרון, המהווה חלק ממערכת החיסון ואוסר מלחמה על זיהומים נגיפיים, משפיע הן על מערכת העצבים והן על מערכת ההפרשה הפנימית.

אבל כל הממצאים האלה הם עקיפים. רק לאחרונה נמצאה הוכחה ישירה להחלשת מערכת החיסון בעקבות חשיפה לדחק. הראשון שמצא קשר כזה היה רונלד גלייזר מאוניברסיטת מדינת אוהיו. הוא נטל דגימות דם מסטודנטים לרפואה במועדים שונים של מסלול לימודיהם ומצא, כי בדגימות הדם שנלקחו מהם בזמן בחינות היו רמות מופחתות של „תאים קטלניים טבעיים", הפועלים נגד סרטן, ושל אינטרפרון, וכנגד זאת רמות מוגברות של נגיף מסוים, נגיף אפשטיין־באר. יתר־על־כן: לשאלותיו של גלייזר השיבו הסטודנטים, כי בזמן בחינות הם לקו יותר מן הרגיל במחלות זיהומיות קלות, כגון שיעולים והצטננויות. ממצאים דומים נתגלו במחקרים נוספים שערכו חוקרים אחרים.

אם נצא מתוך הנחה, ש„הטבע יודע מה שהוא עושה", ובמלים אחרות: שהאנטומיה והפיזיולוגיה של האדם הן אופטימאליות ובאות לשרת אותנו – אפשר לתהות ולשאול, מדוע קיים קשר זה בין מערכת העצבים [illegible] את הפגיעות למחלות בשעות דחק וסכנה. הסבר אפשרי אחד לתעלומה זו הוא, שהיתה כאן תקלה מסוימת, פרי התפתחות אבולוציונית מאוחרת יחסית, שבתלותה לגדילת מוח האדם.

אחד מתומכיה של תיאוריה זו הוא רוברט ספולסקי מאוניברסיטת סטנפורד בקליפורניה. ספולסקי הראה, כי לאחר שחושפים חולדות קשישות לאירוע של דחק, מייצרות בלוטות יותרת הכליה שלהן כמויות גדולות של גלוקוקורטיקואידים המזיקות לבריאותן, וזאת מפני שתאי עצב מסוימים במוח, שתפקידם לווסת את רמתם של חומרים אלה, נהרסים במרוצת החיים על־ידי רמות גבוהות של הורמונים. באופן זה נפגע מנגנון המשוב (היזון חוזר), שתפקידו לווסת את רמות החומרים בגוף. ספולסקי מנסה עתה לבחון תיאוריה זו על־ידי בדיקת היחסים בין רמות הגלוקוקורטיקואידים ובין התנהגותם של בבונים. תצפיות ראשונות מלמדות, כי הזכרים המנהיגים של קופים אלה הם בדרך־כלל גם הבריאים ביותר בעדר, דבר המתבטא בכך שהם מצליחים יותר מן הקופים האחרים למנוע את עליית רמת הגלוקוקורטיקואידים לאחר שחוו מצבי דחק.

עדיין נותר לחקור, אם בני־אדם שמיטיבים להתמודד עם מצבי דחק מתברכים במערכת חיסון טובה יותר ובבריאות שפירה. אם אמנם יוכח שזהו המצב, ואם בעתיד תימצא דרך פשוטה ושגרתית להעריך במדויק את תקינותה של מערכת החיסון – יהיו לכך השלכות מרחיקות־לכת על הרפואה.

ניתוח נועז ריפא שני חולי פרקינסון

מאת ד"ר אריאל אוקסהורן

סיבותיה של מחלת פרקינסון אינן ידועות עד כה, אך סימניה מוכרים היטב, והעיקרי שבהם: רעד המלווה בקשיות שרירים עד אובדן גמישות התנועה, שבסופה למעשה שיתוק. במקרים הקשים של המחלה רתוק החולה לכיסא גלגלים, הוא מתקשה בדיבור ואינו מסוגל לעשות פעולות פשוטות ביותר.

התרופות שנוסו עד כה לטיפול במחלה זו אינן יעילות ביותר. אלה הן, בין השאר, אנטי־היסטמינים, אמנטדין (המשמש גם לטיפול בשפעת) ונגזרות של אטרופין. תועלת של ממש מושגת רק בתרופה L־דופא, אלא שחלק מן החולים מפתחים לה עמידות או שהם אינם יכולים ליטול אותה, משום שהיא גורמת להם תופעות לוואי קשות, כגון שלשולים והקאות.

ידוע כי התאים של בלוטות יותרת הכליה (אדרנאלים בלועזית) – בלוטות קטנות של הפרשה פנימית הנמצאות בסמוך לכליות, אחת ליד כל כליה – מפרישות חומר בשם דופאמין, שפעולתו המיטיבה זהה לזו של L־דופא. שני האדרנאלים מפרישים חומר זה לתוך מחזור הדם. הוא מתפזר בגוף וגם עובר שם תהליך של נטרול, ורק כמות קטנה מאוד של דופאמין מגיעה לתאי המוח.

צוות רופאים מאוניברסיטת סיודד דה־מחיקו (מקסיקו סיטי), בראשות פרופ' א. מאדראזו, החליט לנסות ולהעביר דופאמין מבלוטות יותרת הכליה של חולי פרקינסון במישרין אל תאי המוח שלהם ובדרך זו להבטיח, שהחומר המרפא יגיע לשם בכמויות גדולות. השיטה היחידה שנראתה להם מתאימה לעניין זה היתה כירורגית: שתילת חלק מן הבלוטה באיזור מסוים במוח. את הניסוי – כמעט הראשון מסוג זה: ניתוח דומה כבר נעשה בשוודיה – הם עשו בשני חולים צעירים יחסית, בני 35 ו־39, בהתאמה. מחלת פרקינסון אופיינית אמנם לגיל בוגר יותר, אך הרופאים בחרו בחולים צעירים בהנחה, שגדולים יותר סיכוייהם לעמוד בניתוח קשה מסוג זה.

צוות מנתחים אחד כרת את האדרנאל הימני, ובמקביל פתח צוות מנתחים שני את הגולגולת ובעזרת מיקרוסקופ־ניתוח כרת גומה קטנה, בגודל 3×3×3 מ"מ, באיזור המוח הקרוי הגרעין המזונב (קאודט נוקלאוס). הצוות הראשון בודד וניקה מתוך הבלוטה שנכרתה פתיתים אחדים במשקל כולל של כגרם אחד והצוות השני החדיר אותם לתוך הגומה והידקם למקום בעזרת מהדקי מתכת דקיקים. השתל הושם כך שחלקו בא במגע ישיר עם רקמת המוח, וחלק אחר שלו טבל בנוזל המוחי־שדרתי, כדי שזה יספק לו מזון וחמצן.

השתל לא נדחה, כצפוי: ידוע שהמוח אינו דוחה שתלים, ואינו יכול לפתח נוגדנים – וזו, אגב, הסיבה לכך שזיהומים נגיפיים במוח הם כרוניים ואינם נרפאים.

במצבם של שני החולים חל שיפור דרמאטי, ושריריהם חזרו לתפקד כמעט מלא. עם זאת יש לזכור, שמדובר בניתוח נסיוני וקשה, ונראה שלא כל חולה יוכל לעמוד בו. גם קשה לדעת, לפי־שעה, אם השיפור יחזיק מעמד שנים רבות. אך נראה, בעיקר לנוכח השיפור העצום שחל במצב שני החולים, כי לפנינו תחילת דרך חדשה ויעילה לטיפול במחלת פרקינסון, שאמנם איננה שכיחה במיוחד (מקרה אחד על כאלף בני־אדם), אבל היא קשה מאוד ועד כה, כאמור, חשוכת מרפא.

אירופה מנהרות סביב לה

מקדח ענקי זה (ראה דמות האדם למטה) ינגוס בקרקעית תעלת למאנש לחציבת המנהרה בין בריטניה לצרפת

מנהרת סימפלון בהרי האלפים, המחברת את שווייץ הדרומית עם איטליה הצפונית, פתחה עם חנוכתה ב־1905 את עידן המנהרות הגדולות באירופה. מאז נכרו ביבשת הרבה מנהרות נוספות, בתחילה – כמו מנהרת סימפלון – למסילות־ברזל ואחר־כך גם לכבישים. הריכוז העיקרי של מנהרות אלה מצוי גם עתה, כמו בעבר, בהרי האלפים.

דומה שעתה אנו נכנסים לעידן חדש – של כריית מנהרות שיקשרו את האיים שביבשת אירופה עם עיקר היבשת ואת אירופה עם שתי היבשות הסמוכות לה, אסיה ואפריקה.

„הנושא החם" ביותר בתחום זה הוא, כמובן, המנהרה העתידה לקשר את בריטניה הגדולה עם צרפת. למנהרה זו כבר הוכנו תכניות מפורטות על הנייר ואף בוצעו עבודות ראשונות ביבשת, כהכנה לעבודה העיקרית בקרקעיתה של תעלת למאנש. אבל עדיין עליה לדלג על שתי משוכות: אחת בריטית – קבלת אישור סופי מן הפרלמנט הבריטי; ושניה – גיוס ההון הדרוש מן הציבור. אולם אם הכול יעלה יפה, תתחיל עבודת הכריה העיקרית כבר במרוצת שנה זו.

בה בעת נרקמות תכניות לכריית מנהרות נוספות או לבניית גשרים באירופה גופא וביבשותיה. אחת התכניות האלה נוגעת למיצר גיברלטאר בין אירופה (ספרד) ובין אפריקה (מרוקו). הממשלות של שתי מדינות אלה נכנסו ב־1985 לשלב השלישי של מחקר היתכנות לגבי חיבור כזה. בגלל התנועה הסואנת של האניות במיצר, שרוחבו במקום הצר ביותר הוא 14 ק"מ, נראה כי מנהרה עדיפה על גשר. מאידך, המים במיצר גיברלטאר עמוקים למדי – עד 900 מ' במקומות מסוימים, ולכן יש הסבורים כי גשר עדיף; ואמנם כזאת היא לפי־שעה דעתה של ממשלת רבט. מכל מקום אין לצפות, שהחיבור היבשתי הזה בין שתי היבשות יושלם לפני שנת 2000.

המועמד הסביר לחיבור יבשתי בין אירופה לאסיה הוא, כמובן, מיצר בוספורוס, המפריד בין החלק האירופי ובין החלק האסיאתי של תורכיה. נוסעי ה„אוריינט אקספרס" המהוללת נאלצו להחליף רכבות, כאשר ביקשו לחצות מיצר זה, שרוחבו באיסטנבול הוא כ־3 ק"מ בלבד, וכזהו המצב עד עצם היום הזה. אולם ב־1973 נמתח מעל לבוספורוס גשר תלוי לתנועת מכוניות, וב־1985 החלו העבודות בבניית גשר נוסף מעל למיצר בשביל הכביש המהיר העוקף את איסטנבול מצד דרום. גשר זה יושלם, לפי התכנית, בשנה הבאה. אלא שבינתיים גם נרקמה תכנית לכרות מנהרה מתחת למיצר ובד־בבד להחליף את מסילת־הברזל, המקשרת בין שתי עריה העיקריות של תורכיה, איסטנבול ואנקרה, במטרה לצמצם את זמן הנסיעה ביניהן בשליש.

תכניות לכריית מנהרות נרקמות גם בשתיים ממדינות אירופה, ששטחן כולל הרבה איים: דנמרק ואיטליה. דנמרק מורכבת, כידוע, מחצי־אי גדול, יילן (יוטלנד); משני איים גדולים, שילן (זילנד) עם הבירה קופנהאגן ופינן עם עיר הולדתו של אנדרסן, אודנזה; וממאות איים קטנים יותר. האי פינן כבר מחובר במסילת־ברזל ובכביש עם יילן, אולם בעיה קשה יותר היא החיבור בין אי זה ובין שילן, שמיצרים ברוחב של 18 ק"מ מפריד ביניהם. ביוני אשתקד החליטה ממשלת דנמרק לאשר את התכנית לחיבור של כביש ושל מסילת־ברזל בין שני האיים האלה: חלקו המזרחי יהיה בצורת מנהרה, שמעליה יוכלו האניות לשוט כמימים־ימימה; ייתכן שגם חלקו המערבי יהיה בצורת מנהרה, אך ייתכן שיהיה בצורת גשר כבלים.

ממשלת איטליה מצידה פרסמה אשתקד לוח־זמנים לבניית חיבור יבשתי, לרכבות ולמכוניות, במיצר מסינה, בין האי סיציליה ובין עיקר היבשת. ככל הנראה זה יהיה גשר תלוי. העבודות אמורות להתחיל בשנה הבאה. רוחבו של מיצר מסינה הוא שלושה ק"מ בלבד, אבל בגלל אופיו הגעשי של האיזור יהיה גשר זה יקר לא פחות (כ־4 מיליארד דולר) ממנהרת תעלת למאנש, שאורכה יהיה יותר מ־30 ק"מ.

במקביל לתכניות אלה לכריית מנהרות ולבניית גשרים נרקמות במדינות רבות באירופה, כולל המזרחית, תכניות לסלילת מסילות וכבישים מהירים חדשים, כמו גם לבניית רכבות על־מהירות. חלק מתכניות אלה כבר נמצאות בשלבי בניה מתקדמים. נזכיר, לדוגמה, את הכביש המהיר, באורך של כ־10,000 ק"מ, שיחבר את גדנסק שבפולין, על שפת הים הבאלטי, דרך איטליה ויוון וגשרי הבוספורוס, עם אירופה הדרומית־מזרחית ועם אסיה; את הרכבת המהירה, שתחבר את פריס עם בורדו והלאה עם ספרד; ואת הרכבת המהירה בין רומא לפירנצה, שכבר הושלמה בחלקה. ביצוע כל התכניות האלה יתרום תרומה נוספת לאיחודה של אירופה – הפיסי, לפחות, ובעקיפין גם המדיני.

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והמוקד לחינוך לבריאות עורכים:

קו פתוח לבריאות הציבור

דלקות פרקים

מחלות ראומטיות

שיטות הטיפול והמניעה

צוות רופאים מומחים ישיבו טלפונית לשאלות הציבור במבצע מיוחד שייערך ביום שני 1.6.87 בשעות 16:00-19:00

צוות המרכז:

פרופ' אברהם וייסברגר - בי"ח בילינסון
ד"ר אריה ויסנביק - בי"ח בילינסון
ד"ר ישראל מכטיי - בי"ח השרון
ד"ר אברהם ירצקי - בי"ח מאיר
ד"ר לסלי גרין - בי"ח קפלן
טלפונים: 03-433500 (5 שלוחות)

צוות חיפה:

פרופ' יהודה שרף - מרפ' לין
ד"ר דוד רימון - בי"ח כרמל
ד"ר דניאל שפירא - מרפ' לין
טלפונים: 04-568449, 04-568521, 04-568553

צוות באר-שבע:

ד"ר יעקב הורביץ - בי"ח סורוקה
ד"ר שאול סוקניק - בי"ח סורוקה
טלפונים: 057-74406, 057-660321

עוד יותר בריאות!

קופת חולים
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

לשכת הדובר

صورة عن الأصل

[illegible] الأصل

הרוחות מלוהטות בבית־ג'אן: עיתונאים שסיירו במקום הוכו

צעירים דרוזים התנפלו במקלות ובאגרופים על כתבי „דבר" ו„חדשות"

מאת יוסי ליבוביץ,
סופר „דבר" בגליל המערבי

צלם ושני עיתונאים, שבאו לסקר את הסכסוך המתמשך בין אנשי הכפר הדרוזי בית־ג'אן לבין רשות שמורות הטבע, הותקפו אתמול אחר הצהריים באלימות רבה בעת סיור בשמורת הטבע בהר מירון.

לאחר שהעיתונאים ערכו סיור ממושך בכפר, התארחו בביתו של ראש המועצה שאפיק אסעד, הגיעו בשלושה לשמורה בהר מרון. הם לווו על־ידי ג'יפ של הרשות למקום המפגש שקבעו עם מנהל רשות שמורות הטבע אורי ביידץ.

בדרכם למקום, נתקלו העיתונאים ושני הפקחים שליוו אותם בקבוצה של כ־20 צעירים דרוזים, ששעטו לעברם – ללא כל התראה – ב„ריצת אמוק", כדבריהם, התנפלו עליהם במקלות ובאגרופים והמטירו עליהם אבנים.

שלושה מן הצעירים תקפו את צלם „חדשות" שחר עזרן, שלא הספיק להוציא את מצלמותיו. שניים מהם אחזו בו וצעיר שלישי ניסה לשבור את ציודו.

כתב „חדשות" עדי גל, שניסה לגונן בגופו על הצלם, הותקף גם הוא במכות ואגרופים בצווארו ובגבו. סופר „דבר", שחש לעזרת השניים, ספג גם הוא אגרופים בכל חלקי גופו, ואבן גדולה פגעה ברגלו.

שני פקחי הרשות צביקה צמודבר ומנחם מרכוס הותקפו אף הם באגרופים ובמקלות.

המתפרעים המשיכו במהלומותיהם גם כאשר ברחו העיתונאים אל תוך הג'יפ ונשכבו על הרצפה. מטר של אבנים נזרק לעבר הג'יפ וחלונותיו נופצו. הנהג מרכוס מנחם הצליח לברוח מהמקום, בנסיעה מטורפת לאחור, בעודו מתכופף בתוך הרכב, כדי לכסות על ראשו מפני מטר האבנים.

מנהל רשות שמורות הטבע אורי ביידץ, שהתנצל לפני העיתונאים על ה„פוגרום" שנערך בהם, אמר דקות ספורות לאחר שהגיעו למקום מבטחים, כי אנשי הרשות מצפים כבר יומיים לעזרת המשטרה, אולם זו נפטרת מתגובה להגן על השמורה ב„אמירות נהליות". „לא ייתכן שהמשטרה לא תגן על אנשים העובדים כאן מכוח החוק", אמר ביידץ. הוא הוסיף, כי המשטרה חוששת מלהיקלע לעימות עם אנשי בית־ג'אן, מכיוון שרבים מהם משרתים במשטרה ובמשמר הגבול.

החוק עבר לידיהם

המאבק בשמורת הר מרון הגיע לשיא חדש בסוף השבוע, כאשר מאות מתושבי הכפר החליטו ביום ו' אחר־הצהריים באורח ספונטאני – כדברי ראש המועצה – לקחת את החוק בידיהם, לסגור מספר דרכים המובילות לשמורה ולהכשיר קרקע פרטית בתוך השמורה למגרש כדורגל.

היה זה כאשר מאות מתושבי בית־ג'אן, מצויידים בכ־20 טרקטורים ומכוניות, פרצו למקום המיועד והחלו ליישר את השטח בפטישים, במכושים ובכלים מכל הבא ליד.

לדברי אורי ביידץ, לא הסתפקו בכך תושבי בית־ג'אן: הם הדליקו כ־15 מוקדי מדורות, העלו באש שיחים, רקדו סביבם, ירו באוויר כדורים רבים ופוצצו חזיזים.

ראש המועצה שאפיק אסעד טען, כי אנשי הכפר נבהלו מפרובוקאציות ומהמגע עם אנשי רשות שמורות הטבע.

דוברת משטרת מרחב הגליל פקד עדנה זיגלשיפר אמרה בתגובה על הדברים, כי ביום ו', בעת הכשרת מגרש הכדורגל, נקלטו מרמקולים בכפר פקיעין הסמוך קריאות לתושבים לעלות לבית־ג'אן כדי לעזור במלאכה שם.

לדבריה, בהתערבות כוח המשטרה שבראשו עמד מפקד המרחב תת־ניצב יעקב גנות, הורגעו הרוחות בשעה 11 בלילה.

אתמול ערכה המשטרה חקירה מדוקדקת ובעקבותיה הוזמנו לחקירה עשרות מתושבי בית־ג'אן, שהפעילו ציוד כבד.

במשך היום נערכו סריקות בכפר ובשמורה, בפיקודו של מפקד משטרת כרמיאל רב־פקד שלמה שביר, ולא נמסר על ארועים מיוחדים.

לגבי טענת ביידץ על שריפות שנראו אתמול בשמורה, טוענת הדוברת זיגלשיפר, כי מדובר בשרידי מדורות ביום שישי.

במקום לאפות עוגת שבת – בילתה בבית החולים לאחר ששערה סובך במערבל ונתלש

(ע). – נערה מאופקים, שביקשה לאפות ביום ו' עוגה לשבת, מצאה עצמה בסופו של דבר בחדר המיון של המרכז הרפואי „סורוקה" בבאר־שבע, לאחר ששערה הסתבך במקציפי מכשיר העירבול וחלקו נתלש מראשה.

סיגל שלי בת ה־16 הגיעה לשלב ההקצפה של מצרכי המזון שהכינה לאפיית העוגה, כשלפתע נלכד שערה בזרועות ההקצפה של המערבל הביתי.

ראשה נמשך לעבר המערבל, וחלק משערותיה נתלשו וחתך עמוק נגרם לה במצחה.

אל דירת משפחת שלי הוזעק מתחנת „מגן־דוד־אדום" בעיירה נהג האמבולנס מוטי חג'ג', יחד עם אחות ממרפאת קופת החולים המקומית. הם גזזו את שערה של הנערה, שחררו את ראשה מהמערבל וחבשו את פצעיה.

יחד עם האם הוסעה הנערה באמבולנס למרכז הרפואי „סורוקה" בבאר־שבע. נהג האמבולנס ביקש בדחיפות במכשיר האלחוט להכין צוות רופאים־פלסטיקאים לקבלת הפצועה וטיפול בה.

סיגל שלי טופלה מיד בפציעה ושוחררה לביתה עוד בו ביום.

לקופת חולים תוכניות שיענו על הצרכים הרפואיים בכרמיאל

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

מרפאה חדשה של קופת־חולים, שתשתרע על פני 850 מ"ר ויופעלו בה חמש יחידות של רופא כללי ושתי יחידות ילדים, תוקם בקרוב בכרמיאל.

הבשורה דלעיל באה מפי יושב־ראש ההנהלה המרכזית של קופת־חולים, פרופ' חיים דורון, בסוף השבוע במהלך ביקור בישוב.

מלבד היחידות המוזכרות תוקם יחידה נוספת כתשתית להרחבת השירות הרפואי לילדים.

המרפאה, שמועד סיום בנייתה מתוכנן לדצמבר 1988, תשרת כ־800 מבוטחים ותענה על צרכיה של כרמיאל המתפתחת.

בתום בניית המרפאה, מסר הפרופסור דורון, יוחל בהקמתו של מרכז קהילתי לרפואה מקצועית, שירכז שירותי רפואה ל־50,000 תושבי כרמיאל וישובי הסביבה.

בטווח הארוך יותר, הבטיח הפרופסור חיים דורון, מתכננים להקים במקום בית־חולים גריאטרי, שיהיו בו 180 מיטות.

צעירה חולת כליות נאשמת בנהיגת פרא „נוסח שיקגו"

צעירה חיפאית, החשודה בסיוע להתפרצויות ובנהיגה פראית – „נוסח שיקגו" – שבמהלכה פגעה ב־6 כלי רכב, נעצרה ביום ו' ל־8 ימים לחקירה.

בארכות המשטרה סיפר בבית המשפט, כי יפה גנון, בת 30 מחיפה, חשודה בזה שביום ד' שעבר בערב, בעת שנסעה עם ידידה, המוכר למשטרה, ניסתה לחמוק ממארב משטרתי ותוך כדי נהיגה פרועה ביותר פגעה ב־6 כלי רכב. בדרך נס, לא נפגעו הולכי רגל.

המכונית שבה נהגה יפה גנון נמצאה נטושה, מאוחר יותר, ב„שדרות צבי", על הכרמל. בחיפוש שנערך במכונית נמצאו תכשיטים גנובים.

גנון נאשמת גם בסיוע לידיד החשוד בביצוע התפרצות לדירה בשכונת כרמליה בחיפה.

השופט הורה לעצור את יפה גנון ל־8 ימים לחקירה, וכן ציווה להביא את הצעירה הסובלת מאי־ספיקת כליות, לטיפול בדיאליזה בתקופת המעצר.

כ־1000 איש שנותחו ב־5 השנים שבהן פועלת מחלקת ניתוחי חזה ולב של קופת־חולים בבית־החולים „כרמל" ערכו אתמול ביערות הכרמל את „עצרת הלב המתוקן". אל המנותחים, שחלקם שכבו על שולחן הניתוחים רק לפני חודשים ספורים, הצטרפו בני משפחותיהם וכן אנשי צוות מחלקת ניתוחי החזה, ובראשם הפרופ' גדעון מרון. (צילום: „ישראל סאן")

כך נראתה הצגת הרחוב „עקבות של מלאכים", שנערכה ברחבת „בנייני האומה" בירושלים ביום ו' (צילום: יצחק הררי)

בדווים בנגב קבלו באוזני בר־לב: „העבודה" מתנכרת

מאת אמיר רוזנבליט,
סופר „דבר" בנגב

שר המשטרה חיים בר־לב ערך ביום ו' ביקור במיגזר הבדווי בנגב, לרגל החג עיד אל־פיטר. ביקורו של השר בר־לב, שהיה אורחו של מזכיר מפלגת העבודה לענייני בדווים סולימאן אלעבור, נעשה על רקע הפילוג הפוקד באחרונה את האוכלוסיה הבדווית בנגב, בעקבות מינויו של מנסור אבו עג'ג', פעיל בעיירה הבדווית כסייפה, לתפקיד יועץ מיוחד לשר ארנס לענייני הבדווים.

מינוי זה, שהוא מינוי ממלכתי ראשון בקרב האוכלוסיה הבדווית, מעורר תסיסה בקרב חלק מהבדווים, בעיקר בקרב אלה המזוהים עם מפלגת העבודה, שכן אבו־עג'ג' מזוהה בעיניהם עם הליכוד.

במהלך כינוס שערך בר־לב ביום ו' עם בדווים תומכי מפלגת העבודה, כינוס שבו השתתף גם ח"כ ראפק אמיר, מתח מזכיר מפלגת העבודה לבדווים בנגב סולימאן אלעבור ביקורת נוקבת על יחסה המתנכר של המפלגה לבדווים.

„השר ארנס עושה נפשות לליכוד במיגזר הבדווי, באמצעות מינויים פוליטיים ודיבורים על הקמת ישובים חקלאיים – ובינתיים מפלגת העבודה הולכת ומאבדת את הכוחה שלה אצל הבדווים", הזהיר אלעבור.

הבדווים תומכים במגעים ישראליים־ירדניים

הביקור שערך בר־לב ביום ו' נעשה במקביל לביקור שערך באותו יום השר משה ארנס במיגזר הבדווי. השר ארנס היה אורחו של השייח' מוחמד חסן אבו רביע, המתגורר בסמוך לערד.

בפגישה, שנערכה באוהל של השבט, גילה לארנס האנתרופולוג עארף אבו רביע, כי לפני איחוד קום המדינה, תיווך השייח' חסן במשא ומתן בין היהודים לבין המדינה ההאשמית, שבראשה עמד אז סבו של המלך חוסיין.

„מכיון שהפגישה בין הצדדים נערכה אז במקום הזה, אנו תורמים היום את האוהל הזה למיפגש פיסגה בין נציגי ישראל לבין המלך חוסיין, אם וכאשר יתקיים", אמר אבו רביע.

משה ארנס קיבל את המנחה, אולם הדגיש, כי מיפגש כזה צריך להתקיים לא במסגרת ועידה בין־לאומית, אלא בשיחות ישירות. במעמד זה ציין עוד ארנס, כי משרדו עושה מאמצים להקמת ישוב חקלאי לבדווים בנגב.

אתמול שוב לא הוצבו שולחנות וכסאות בשטח המדרחוב בחיפה

מאת אריאלה ראובני,
סופרת „דבר"

בעלי בתי־קפה ומסעדות במדרחוב החדש ברחוב נורדאו בחיפה נענו אתמול, זו השבת השנייה, לפנייתו של ראש העירייה המנוע מלהציב שולחנות וכסאות בפתח עסקיהם, כדי לא לפגוע ברגשותיהם של הדתיים שעוברים במדרחוב בדרכם לבית־כנסת ברחוב.

[illegible] במדרחוב. הדבר הפחית אתמול את תנועת המבקרים במקום.

כפי שנמסר ב„דבר", תובעים החוגים הדתיים בעיר לא לאפשר לבעלי העסקים להעמיד בשבתות כסאות ושולחנות בפתח עסקיהם, כי יש בכך חילול שבת בפרהסיה וחריגה מהסכמי הסטטוס קוו הקואליציוניים.

הדתיים ערכו באחת השבתות האחרונות מפגן נוכחות ברחוב ואיימו, שאם לא תיענה פנייתם, הם ימנעו מהצבעה במועצת העיר על אישור התקציב החדש, פירוש הדבר פרישה מהקואליציה.

עם זאת, הצביעו החוגים הדתיים בשבוע האחרון בעד התקציב, אולם נציגיהם מנהלים משא ומתן אינטנסיבי עם העירייה בעניין שמירת השבת במדרחוב.

בסוף השבוע, ערכו החוגים הדתיים ברחוב תפילה בציבור ועצרת מחאה.

בעלי בתי־הקפה והמסעדות במדרחוב אמרו אתמול, בתשובה לשאלה, כי לא הובטח להם כל פיצוי כספי בגין צמצום עסקיהם בשבת.

30 חיילות עשו שבת בקרב משפחות בוגרי „מרכז הרב"

(ע) – [illegible] „דבר" בירושלים

אברכי ישיבת „מרכז הרב" בירושלים אירחו בבתיהם בסוף השבוע 30 חיילות, שבילו את [illegible] של משפחות דתיות יהודיות.

המבצע נערך על־ידי „אל עמי" – ארגון בוגרי ישיבת „מרכז הרב", הפעיל בבתי־ספר ובערי פיתוח.

ארגון „אל עמי" הוקם כמשקל נגד הקנאות החרדית, שחדרה לאחרונה גם לישיבות ההסדר ולבתי ספר של רשת החינוך הממלכתית.

30 החיילות, על נשקן המלא, שכולן, פרט לאחת, באו מבתים לא־דתיים וביניהן גם בת מקבוצת דגניה, לנו בבית החייל בירושלים ואת סעודת ליל שבת וכן את יום השבת כולו בילו בקרב משפחות דתיות יהודיות, שמפרנסיהן משרתים בצה"ל.

בצאת השבת, בסיכום הביקור, הודו החיילות למארחיהן והביעו את רצונן לערוך ביקורים דומים נוספים.

עובדי „המגדר" בדרום מבקשים לנהל מפעלם

120 עובדי מפעל „המגדר" בקרית־גת, הנמצא כבר חודשים אחדים בידי כונס נכסים, מבקשים להפעיל בעצמם את המפעל, במתכונת של אגודה שיתופית.

פנייה ברוח זו הגישו העובדים אל יושבת־ראש מטה התעסוקה בהסתדרות, עליזה תמיר, אשר ציינה, כי זהו נסיון ראשון בישראל לממש את החוק שאושר בחודש מארס 1987 בכנסת, המאפשר רכישת מפעלים בידי עובדיהם (מקרים מיוחדים).

העובדים מבקשים, שהממשלה וההסתדרות יקימו את הקרן המשותפת למטרה זו – כפי שנקבע בחוק.

עליזה תמיר מסרה, כי שר האוצר ומזכ"ל ההסתדרות הבטיחו לה, כי מיד לאחר שיוקצו המשאבים להקמת הקרן, תבחן ההנהלה המשותפת לממשלה ולהסתדרות את ההצעה, במגמה לנסות – לראשונה בישראל – לשקם מפעל שקרס בשל ניהול כושל.

בתוך כך נמסר, כי 65 פועלי „מטוויית לודז ובניו" בפתח־תקוה תובעים מכונס הנכסים לפתוח מיד את המפעל ולהפעילו.

עובדי המתכת ימקדו מאבקם בקיצוץ מכסת שעות העבודה

מזכיר הסתדרות עובדי המתכת החשמל והאלקטרוניקה, יצחק גלעדי אמר ביום ו' כי עובדי המיגזר התעשייתי לא יפגרו בתחום תוספת השכר – אחרי עובדי השירותים הציבוריים.

לדבריו, ימקדו עובדי המתכת והאלקטרוניקה את מאבקם המקצועי בתביעה לקיצור מיכסת שעות העבודה השבועיות ולהנהגת הסדר שעות קיץ גם במפעלי התעשייה, בדומה למתכונת הנהוגה במיגזר השירותים הציבורי.

ראש מועצת מעלות־תרשיחא מגיב על החשדות נגדו:

אחרי שעשיתי תואר ראשון אצל זיגל אצטרך לעשות תואר שני אצל גונן

מאת יוסי ליבוביץ,
סופר „דבר" בגליל המערבי

„באפריקה המשטרה מחסלת חשודים בירייה בראש – בישראל מעלילים על חפים מפשע. מפרסמים עליהם ברבים, וכך מחסלים אותם אישית ופוליטית", אמר אתמול לסופר „דבר" ראש המועצה המקומית מעלות־תרשיחא שלמה בוחבוט, בעקבות הפשיטה שערכו בלשי היחידה הארצית לחקירות הונאה על ביתו ועל המועצה המקומית.

המשטרה חושדת, שבוחבוט בתוקף תפקידו העדיף קבלנים במכרזים של המועצה המקומית לאחר שקיבל מהם כביכול טובות הנאה. הוא חשוד בניהול כמה עסקים פרטיים בניגוד לחוק.

ביום ה' בבוקר הגיעו בלשים לביתו של בוחבוט במעלות. הם ערכו חיפוש בבית ולקחו לבדיקה כמה תיקים פרטיים, קבלות ומסמכים. כן חיפשו השוטרים בכסף זר. בוחבוט סיפר, כי השוטרים התנהגו בנימוס רב וכי הוא שיתף אתם פעולה.

לאחר מכן נסעו השוטרים עם בוחבוט למועצה המקומית, וגם שם ערכו חיפוש קצר והחרימו עשרות תיקים, בעיקר תיקי בנייה, רישוי ומכרזים.

לסופר „דבר" נודע, כי השלוחה הצפונית של היחידה הארצית לחקירות הונאה חוקרת זה כמה חודשים תלונות של קבלנים על כך שראש המועצה מנצל את מעמדו הציבורי ומעדיף קבלנים יריבים מבחינה פוליטית ואחרים במכרזים שונים.

שלמה בוחבוט טוען, כי המשטרה מבססת את כל המידע שבידיה על תלונה שהגיש קבלן בניין ועבודות עפר מהצפון, שהוא יריב פוליטי שלו.

מלשכת דובר המשטרה נאותו לאשר רק את עובדת קיום החיפוש שנערך בביתו של בוחבוט ובמועצה. הדובר הדגיש, כי מדובר בחקירה ראשונית בלבד.

בוחבוט קיבל את דבר פרסום החשדות נגדו ברדיו בצורה קשה: „עוד לא נערכה חקירה רצינית, וברדיו כבר חוגגים. אני שמח, ששלמה בוחבוט יחליף קצת את פרשיות השב"כ, פולארד ונפסו, אבל מרגיז אותי שמתנהל נגדי מסע השמצות לפני שחקרו אותי".

בוחבוט הוסיף, כי מאז הפרשה האחרונה שבה נחקר ושממנה יצא ללא רבב (קבלת טובת הנאה) הוא נזהר שלא לחתום על שום צ'ק של המועצה. לטענתו, הוא גם אינו מכהן בוועדת המכרזים ואינו מעניק רשיונות, ולכן כל החשדות נגדו אין להם על מה להתבסס. „אבל אין דבר, אחרי שעשיתי תואר ראשון אצל זיגל, כנראה שנגזר עלי לעשות תואר שני אצל גונן".

באשר לחשדות, שהוא מנהל עסקים פרטיים, גילה בוחבוט, כי לפני חודשיים פתחה אשתו עסק פרטי והיא מנהלת אותו לבדה. „אני לא יודע אם במדינת ישראל אסור שאשתו של ראש מועצה תפתח עסק פרטי. אדרבה, אני מבקש מכל אלה שאומרים שיש לי עסקים פרטיים, שיתנו לי את זה בכתב".

בוחבוט ביקש מהמשטרה שתזרז את הטיפול בחשדות נגדו. „מספיק שפכו את דמי במשך שלוש וחצי שנים ולא מצאו מאומה. הפעם לא אתן שימשכו אותי חודשים על גבי חודשים. אם אני אשם שיכניסו אותי לבית־הסוהר".

כלב שהיה נגוע בכלבת נורה בשערי־תקוה

משרד הבריאות הודיע, כי ביום ה' 24.5.87, נשך כלב משוטט תושב ביישוב שערי תקוה בשומרון. הכלב נורה ונשלח לבדיקה וטרינארית – ונמצא נגוע בכלבת.

נמסר, כי הנשוך ובני משפחתו מקבלים את כל הטיפול הנדרש בלשכת הבריאות פתח־תקוה, וכי השירותים הווטרינאריים ביישוב נוקטים את כל האמצעים הנדרשים להשמדת הכלבים.

תיאור הכלב: דומה לכלב זאב, בצבעים בז'־אפור. גודלו כמחצית גודלו של כלב זאב.

משרד הבריאות פונה לתושבי היישוב שערי תקוה והסביבה הקרובה שננשכו על־ידי הכלב, או שהיו במגע עמו, ב־24.5.87 או בימים שקדמו לתאריך זה ומבקשים לפנות ללשכת הבריאות בפתח־תקוה, לבדיקה והתייעצות.

כתובת לשכת הבריאות בפתח־תקוה היא: רח' אחד העם 31, טל' 03־916221.

נעצר בחשד אונס תיירת

צעיר בן 24 נעצר ביום ו' ל־15 יום, בחשד באונס תיירת בת 18, בדירה פרטית בתל־אביב, לאחר שגרר אותה לשם בכוח ואיים על חייה.

לפי החשד, פגש העצור את התיירת בחוף הים בתל־אביב, גרר אותה באיומים לדירה בעיר ושם אנס אותה – בנסיבות מחמירות.

חובות של שיף ל„מבטחים" מדאיגים עובדי מלונותיו

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

בהסתדרות עובדי האירוח שוררת דאגה לזכויותיהם של מאות עובדים בשני המלונות הגדולים ביותר של רשת שיף, מאחר שהמלונאי שיף עדיין חייב במיליוני שקלים לקרן הפנסיה „מבטחים".

עד כה סילק חיים שיף את חובותיו ל„מבטחים" רק עבור העובדים שהוא מעסיק במלונות הקטנים יחסית, אבל, כאמור, לא עשה כן לגבי מלונות „דיפלומט" ירושלים ו„דיפלומט" תל־אביב.

מזכיר הסתדרות עובדי האירוח, ששון אפרתי, מסר, כי סכום החוב של שיף מיועד להבטיח זכויות פנסיוניות לכ־550 עובדים בשני המלונות, אף כי באחרונה פרשו מעבודתם מחצית העובדים הללו.

אחת הסיבות להחלטתם של העובדים לפרוש היא הפיגורים בהעברת חלקו של שיף כמעסיק לקרן „מבטחים".

במכתב ששיגר בסוף השבוע שעבר אפרתי לראשי „מבטחים", עם העתקים למזכ"ל ההסתדרות וליו"ר האגף לאיגוד מקצועי, הוא קורא להם „לפעול במהירות ולנקוט צעדים משפטיים ואחרים כדי להביא למימוש החוב ולהבטחת זכויותיהם הפנסיונאליות של העובדים".

אפרתי טוען במכתבו, כי גביית החוב ללא דיחוי אפשרית עתה, לאחר שעלה בידו של שיף למכור את רב־הקומות שמעל השק"ם ברחוב אבן גבירול בתל־אביב תמורת 11 מיליון דולר.

מבקר עת"א מצא אי־סדרים אצל „ברית יוצאי מרוקו"

מאת נתן רועי,
סופר „דבר"

בדיקה של מבקר עיריית תל־אביב שמואל רוזביצקי העלתה, כי לברית יוצאי מרוקו אין נהלים כתובים באף לא אחד מהתחומים שבהם פועלת אגודה זאת. ראשי הברית דוחים את טענות המבקר, בציינם כי לא ברור להם לאלו נוהלים הוא מתכוון.

המבקר דן בהקצבות שקיבלה הברית מהעירייה: 4,500 דולר לארגון הוועידה השלישית של הברית, שנערכה בתל־אביב, 395 אלף שקל ישן (למחירי 1984) – כיסוי שכירת „היכל התרבות" לטקס פתיחת הוועידה, 40 אלף שקל ישן כיסוי שכירת בית סוקולוב (למחירי 1984).

כל התמיכות הללו אושרו על ידי העירייה, לאחר שהברית נתבקשה להעביר לה מסמכים שונים. מבדיקת נוהל מסירת המסמכים השונים נתברר למבקר, כי חסרים מסמכים נוספים המחייבים את הגוף.

אחד המסמכים שהיה חסר ל„ברית יוצאי מרוקו" נגע למעמדו של הגוף הזה במשרדי מס ערך מוסף.

על כך ענה אחד מראשי „ברית יוצאי מרוקו": „בהיותנו מוסד ציבורי, הנתמך על ידי הקצבות ותרומות, אין אנו חייבים בתשלום מע"מ – לכן אין לנו מעמד מיוחד".

פרט לדברים שלעיל התברר, כי התנועה השמיטה רישומים של קבלת ההקצבות מהעירייה מספרי החשבונות שלה. הביקורת טוענת:

„נאמר לביקורת, כי השמטת רישומים הנ"ל נבעה מזה [illegible] בהקשר להקצבות הנ"ל לא הועברו על ידי העירייה לאגודה, אלא ישירות ליעודן".

ועל זאת מסרו ראשי „ברית יוצאי מרוקו", בתגובה רשמית מטעמם: „...(אי הרישום – נ.ר) נעשה על פי סיכום מראש עם העירייה".

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז
ארגון ותיקי התנועה והגימלאים

הוועידה הארצית הראשונה

תתקיים ביום חמישי, ז' סיון תשמ"ז, 4.6.87 באולם קולנוע „תל־אביב" ברחוב פינסקר בת"א (ליד כיכר דיזנגוף).

סדר היום:
08.30 – התכנסות, רישום, כיבוד קל
09.15 – מושב הבוקר – בחירת מוסדות הועידה
09.45 – דברי פתיחה: **ירוחם משל**, יו"ר ארגון ותיקי התנועה והגימלאים
דברים:
שמעון פרס, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יו"ר המפלגה
ח"כ **עוזי ברעם** – מזכ"ל המפלגה
ח"כ **ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות
ברכות:
ח"כ **אליהו שפייזר**, מזכ"ל מחוז ת"א
מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמת
אהרון ידלין, מזכ"ל התק"מ
אפרים זינגר, מזכ"ל המשמרת הצעירה
11.30 – מושב הצהריים – דיון כללי.
14.00 – מושב סיכום: קבלת החלטות לבחירת מוסדות התנועה
15.00 – נעילה.
הכניסה עפ"י הזמנות ★ צירים שלא קיבלו את כרטיס הציר, יוכלו לקבלו בכניסה.

ארגון ותיקי התנועה והגימלאים

ההסתדרות הכללית המחלקה לתרבות וחברה
מועצת פועלי תל־אביב־יפו
המחלקה לתרבות ולחינוך
המחלקה לבטחון סוציאלי והסתדרות הגימלאים סניף ת"א

עיריית תל־אביב־יפו
מנהל החינוך הנוער התרבות
האגף לתרבות

כנס העשור למכללות הגימלאים ע"ש יחיאל כרמון ז"ל

לרגל סיום שנת הלימודים תשמ"ז יערך באמפיתאטרון „ואלי" – פארק הירקון ביום רביעי 10.6.87 בשעה 7.00 בערב.

דברי ברכה: ★ **נתן וולך** – סגן ראש עיריית תל־אביב־יפו
★ **תדי קאופמן** – מזכיר מועצת פועלי תל־אביב־יפו
★ **שמעון אביזמר** – מנהל המחלקה לתרבות וחברה ועד הפועל
★ **אברהם סגל** – יו"ר הסתדרות הגימלאים ת"א
מחיר כרטיס ־.5 ש"ח (כולל הסעה הלוך וחזור)
בתכנית האמנותית:
להקת מחול „שלום 2", הזמרת אופירה גלוסקא, להקת כנור־קסם של מירל רוזניק (תזמורת בת 7 נגנים) **והבדרן שלמה גולדברג** (גינגי)
אוטובוסים מיוחדים יצאו מרחבת וועד הפועל רח' בן סרוק בשעה 6.15 בערב.
כרטיסים ניתן להשיג כל יום מ־8.00 עד 12.00 בבית ברנר קומה ג' חדר 314 אצל יוסף צ'דגי – מחזיק תיק הגימלאים במועצת פועלי ת"א־יפו

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	6	16 –	מעונן
אמסטרדם	10	15 –	מעונן
בואנוס איירס	5	15 –	בהיר
הלסינקי			לא נמסר
הונג קונג	28	24 –	מעונן
וינה	8	18 –	מעונן
ז'נבה	7	15 –	בהיר
טוקיו	16	28 –	מעונן
מונטבאו	18	31 –	מעונן
יוהנסבורג	6	21 –	בהיר
לונדון	11	19 –	מעונן
ליסבון	13	29 –	בהיר
מאדריד	11	28 –	בהיר
מונטריאול	18	29 –	בהיר
ניו יורק	21	35 –	בהיר
סאן פאולו			לא נמסר
פאריס	10	19 –	מעונן
פרנקפורט	6	13 –	גשום
ציריך	8	15 –	מעונן
ריו דה ז'נרו	24	16 –	מעונן
שטוקהולם	6	12 –	מעונן
שיקגו	19	31 –	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' [illegible]
ירושלים: רח' יפו 30, טל' 231373
חיפה: דרך הים 2, טל' 384555
באר שבע: רח' האבות, טל' 35282
swissair

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המקסימום
תן טרמפ לחייל!

מועצת פועלי חיפה
בית הפועלים
אבל וכואב על פטירתו של חברנו
יצחק סיבואני ז"ל
חבר מזכירות מועצת פועלי חיפה במשך שנים רבות.
מסע ההלויה ייצא, היום, יום ראשון 30.5.87 (ג' סיון תשמ"ז) בשעה 17.00 מבית הפועלים, רח' החלוץ 45, לבית העלמין החדש כפר סמיר.

לאסתי תג'ר
אתך באבלך
במות
אביך
חבריך במרכז
מפלגת העבודה

ועד פועלי „חרות" חיפה
וציבור הפועלים
מביעים את תנחומיהם
עם פטירתו ללא עת של
יצחק סיבואני
ומשתתפים בצער המשפחה וההסתדרות

דבר היום

מי יחקור

ועדת־חקירה ממלכתית לבירור נהלי החקירה ואיסוף הראיות בשירות־הבטחון־הכללי יכולה ואולי גם צריכה לקום, אם טוענים בשב"כ ובדרג המדיני הממונה אתם, כי פרשת עיוות נאפסו לא היתה חריגה, אלא מלמדת על הכלל. ימים טובים הגיעו לישראל, אם אותה ממשלה שהתנגדה בכל תוקף לכינון ועדת־חקירה בפרשה חמורה עוד יותר, של הריגת עצירים ובידוי־ראיות (בעניין קו 300), מתנדבת לפתע לכונן ועדת חקירה בפרשת השב"כ השנייה. שוב אין נשמעות גם הטענות שלפיהן עדיפה ועדת־בירור על ועדת־חקירה רשמית: כאשר נחשד יצחק שמיר באישור מפורש או מכללא לאברהם שלום לעבירות ראש השב"כ בפרשה ההיא, הוקמה ועדת־בירור לליבון נהלי הפיקוח המדיני על השירותים החשאיים, ולא נודע אם המלצותיה יושמו. יו"ר אותה ועדה היה יועץ ועדת־המשנה של ועדת החוץ והבטחון שחקרה את פרשת פולארד, אהרן יריב, בעוד שחבר אחר בה היה יו"ר ועדת־הבירור הממשלתית לחקירה המקבילה של פרשת פולארד, יהושע רוטנשטרייך. כל שלוש הועדות סיימו את תפקידן בנימה עמומה או צורמת; הפעם מכינה הממשלה שכל ועדה שלא תצוייד בסמכויות משפטיות כחוק לא תזכה באמון ציבורי.

כוונת שמיר היא לכונן ועדת־חקירה לעניין שב"כ אולי כתחליף לחקירה משטרתית נגד אנשי השב"כ החשודים, לפי פסיקת בית־המשפט העליון בעירעור נאפסו, בעדויות־שקר בערכאות הצבאיות שבהן נדון הקצין הצ'רקסי. עמדה זו אינה מקובלת על היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, המפגין הפעם צמידות נדירה – אך מובנת אצל מי שהיה שופט מחוזי ואמור לכבד את דבר ה"עליון" – למתבקש מהפסיקה בעירעור נאפסו. חריש צודק: השאלה אינה כללית, כיצד חוקר השב"כ ומציג את ראיותיו בפני בית־המשפט, אלא מה עשו מטעמו אנשים מסוימים במקרה מסוים. מי שרוצה להקיש מהפרט אל הכלל ולחסות בצל הטענה "כך נוהגים כולם", הוא המסבך את השב"כ והוא המחייב כינון ועדת־חקירה, אך אין זה הכרח ואין זה תחליף. טענת איש השב"כ לשעבר יוסי גינוסר כי בידוי־הראיות בחקירת קו 300 תאמה את הכלל ולא חרגה ממנו חיזקה את עמדת נאפסו בעירעור; חוקרי שב"כ שיעלו טענה דומה גם הפעם יהיו אחראים לסיבוך נוסף של השירות, הם ולא הגורמים המשפטיים הנאלצים להתייחס לעדות־שקר כאל עבירה־לכאורה.

בימים האחרונים נעשה מאמץ הסברתי להבהיר שגם אם מדינת חוקר חייבת להקפיד על נורמות נאותות – בוודאי שאיננה יכולה להתכחש למשמעות של עדות שקר מתועדת – אין זה גורע מהערכת תפקידו המרכזי, מסירותו והצלחתו של השב"כ במלחמה נגד הטרור. אכן, זוהי הבהרה במקומה. בסופו של דבר גם השב"כ עצמו יימצא נשכר מאיתור חריגים ומתיקון מחדלי הדרג המדיני שלא ידע לקבוע נורמות נכונות בהנחיותיו.

עשרים שנה / חגור

לא "הכיבוש" יצר את הסיכסוך הארסי הממושך, זה החל בתר"פ־תרפ"א; וגם לא את הטרור, אש"ף נוסד לא אחרי מלחמת ששת הימים, אלא ביולי 1964, שלוש שנים לפני "הכיבוש"

"עשרים שנה למלחמת ששת הימים ולאיחודה של ירושלים" – לא כדאי לומר "עשרים שנה לכיבוש". אני אף משתמש בביטויים "יהודה ושומרון" ולא "הגדה" או "הגדה המערבית", שהיא ביטוי עבר־ירדני, האשמי – מונח אדמיניסטרטיבי, עקר. יהודה ושומרון הם ארץ ישראל, הם התנ"ך, הם קורות חיי עמי בארצו. גם מי שנכון לחלוקה כלשהי של ארץ־ישראל המערבית, רצוי שיקרא לחבלי ההר האלה בשמם, כי משלו הוא נותן.

עם ישראל אינו כובש בארץ ישראל. לא, אין אנו בריטים או תורכים או רומיים או בבלים ששלטו כאן. אנו עם הארץ. אנחנו בני המולדת. אין אנו זרים בארצנו, לא שלוחה אימפריאליסטית של ארץ רחוקה. כאן שורשי עמנו. כאן עוצבו רוחו ותרבותו. בלעדי עם ישראל היתה זו כברת ארץ שכוחת־אל בשולי קיסרויות.

מלחמת הערבים בישראל אינה בגדר "מאבק צודק לשחרור", כפי שכתוב במאמר מערכת של עתון ציוני מובהק, המגנה רק את השיטה כ"פעילות נתעבת ורצחנית", המנציחה, ככתוב שם, את "מצב המלחמה והכיבוש". מלחמת הערבים אינה "מאבק צודק לשחרור", משום שהיא מסרבת להכיר בחוקיותה ובזכויותיה של תנועה לאומית, מקומית, אחרת. דווקא משום שמדובר במאבק בין שתי תנועות לאומיות מקומיות בארץ הזאת ובאיזור הזה, אין להגדיר את הסיכסוך הארסי והממושך, בשל הסירוב הערבי, תוצאה של "הכיבוש". הסכסוך הביא לששת הימים וה"כיבוש" אינו סיבתו וראשיתו.

הדברים החלו בתר"פ ובתרפ"א ונמשכו בתרצ"ז – תרצ"ט כמלחמה חסרת פשרות נגד "הסרטן הציוני בגוף האומה הערבית". גם מלחמת העצמאות שלנו, העקובה מדם, שהחלה בכ"ט בנובמבר 1947, לא היתה באה לעולם אילו נאותו הערבים להכיר בנו ולהתחלק עמנו בארץ הזאת.

אש"ף לא נוצר לאחר ששת הימים, אלא בחודש יולי שנת 1964, במלון "אינטרקונטיננטל" בירושלים, על הר הזיתים. שלוש שנים לפני "הכיבוש". שום קו מוסכם לא נקבע בארץ ישראל בינינו לבינם. קווי כ"ט בנובמבר נמחקו באש המלחמה הערבית, שהיתה מאז 15 במאי 1948 לפלישת צבאות ערב הסדירים. הקו הירוק, שנקבע כקו שביתת־הנשק, באביב 1949, החזיק מעמד 19 שנים, אך מעולם לא הוכר על־ידי שום גורם ערבי יציג כגבול השלום המדיני החוצה בין מדינות המכירות זו בזו. לכן פרצה מלחמת ששת הימים, כאשר חשה ישראל כי היא נתונה בסכנת אבדון מול הצבאות הנערכים על גבולותיה. לא היו לה שום כוונות ל"כיבוש".

כיצד ניתן לסיים את ה"כיבוש"? אצלנו יש הדוגלים בנסיגה חד־צדדית לעבר קו שיבחר כקו הגנה אפשרי, ללא אוכלוסיה ערבית צפופה ש"אין אנו רוצים לשלוט בה מפני שזה משחית אותנו". אך לאלה אין עדיין תשובה עניינית של השאלה: מה יתרחש למחרת הפינוי בשטח שייתפס מיד על־ידי ארגוני הטרור שיזרימו אליו לוחמים ואמצעי לחימה ויתחילו לחסל "בוגדים" ויהפכו את קו הנסיגה הישראלית לקו־התחלה להמשך המאבק מערבה, כפי שהכריז בשעתו פריס חלף, באוניברסיטה אל־נג'אח, מול ההמון המריע: "אנחנו נשוב: נשוב אל בית אל־מקדס, נשוב ליפו, נשוב לעכו?" הם יהיו משוחררים מכל הסכם מחייב, ולו לכאורה, צוהלים אל מול התקפלות ישראלית המתפרשת כחולשה וכייאוש במאבק היסטורי. ואם תזכה ישראל לרגיעה ולשלום בשטחים שלא יפונו ושיש בהם ערבים? מי יוכל למנוע אחר־כך המשך הדירות רצח מ"השטח המשוחרר"? הן גם תל־אביב תכלת־לבן היא פלשתין כשם שרמת־אביב היא שייח' מוניס.

מחוץ ל"אופציה" הזאת נשארת האפשרות האחרת: משא ומתן בין הצדדים על עתידה של הארץ ויחסי העמים בה ובאיזור. יהיה זה רגע אמת לישראלים ולערבים: מה מוכן כל צד לתת כדי לחתום על שלום אמת מעוגן בערבויות אמת. אין להוציא מן הכלל פתרונות ביניים העשויים לקדם הבנה ולהפחית חשד, כמו שאין לבטל מראש כל פתרון שיש בו דמיון מדיני במציאות כה מסובכת.

אין זה בדיוק מו"מ בין כובשים לנכבשים. הגורם הפלשתינאי הוא רק חלק מהמצור הערבי הכבד והמתמשך. הכובשים הם גם הנצורים. הם העם האחד בסיפור שני העמים המתרוצצים בקרבה של הארץ הזאת.

נכון, זה שלטון זמני על אוכלוסיה אחרת, על כל מה שזה עושה לנו: החיפושים והסריקות וההגליות והעוצר ואטימת הבתים ופיזור ההפגנות והמעצרים. וישנה עבודת הגבעונים הערבית ומערכת חוקים נפרדת וכו'. אך אין זה כיבוש במובן המקובל כאשר מדינה פולשת אל שכנתה. הטרור המתמשך לא החל בכיבוש ואין הוא מתנהל בעיקרו נגד כוחות הבטחון באזורי הכיבוש אלא גם בכל שטחי מדינת ישראל ומחוץ לגבולותיה ופוגע גם ביהודים שאינם אוחזי ארצנו. מעשי הרצח האכזריים ביותר של אש"ף לא נערכו ביהודה ושומרון וחבל עזה אלא במעלות ובנהריה ובדרובב, בשוק מחנה יהודה, בבתי קולנוע, בבתי־ספר.

לכן רצוי לומר "עשרים שנה לששת הימים" ולא "עשרים שנה לכיבוש". וזהו הבדל ניכר!

"משא ומתן ישיר והכרה הדדית" עשויים לקדם פתרון. מי יתן?

יועץ משפטי למפכ"ל משטרה: הוראת חקירה

צדק צדק לנרדף ולרודף

מאת אמיר אורן

אם רוצים חוקרי המשטרה שהודעות גינוסר יהיו קבילות בבית המשפט, אל להם למשוך בשערותיו, לירוק בפניו ולאיים במעצר אמו ואשתו

לשירות הבטחון הכללי הגיעה ידיעה מדהימה: המפקח הכללי של משטרת ישראל נפגש עם סוכן זר ומסר לו סודות בטחוניים. לו דובר באדם אחר, היה בכך כדי לעשותו לחשוד ולמושא חקירת שב"כ, אך מאחר שהמשטרה וגם שירותנו לשב"כ, הודיעו ראשי השב"כ כי מפאת אי־הנעימות הם מעדיפים הפעם שלא לחקור.

בדיוק כפי שבדייה זו מגוחכת, תמוה שמזה שבוע מטפטף המטה הארצי כמה ישמח להיפטר מעול חקירתם של אנשי שב"כ בגין חשדות לעבירות פליליות. כפי שהבין היועץ המשפטי לממשלה בסוף התלבטויותיו, יש מעט מאוד מקום לשיקול־דעת, ועוד פחות מכך עניין לרגשות כאשר עבירות לכאורה נחשפים לא רק לעין כל, אלא גם מובאים לתשומת־ליבו השיפוטית של בית־המשפט העליון. תפקידה של המשטרה לחקור בפלילים, כשם שתפקידו של השב"כ לבצע חקירות בטחוניות (ובמקרים נדירים לחקור שוטרים־חוקרים אחרים, כמו קצין המשטרה הצבאית הראשי תא"ל ברוך ארבל).

במנגנון הממשלתי יש עוד כמה אחים ואחיינים למשטרה ולשב"כ, אך שומר כבוד המשפחה אמור להיות החוק. אי־הנעימות לא מנעה מהמשטרה לחקור את ראש־מטה שירות בתי־הסוהר (ואגב שב"ס, בריחת ששת האסירים הבטחוניים מכלא עזה היא פגיעה מוחשית ביותר במאמץ המודיעיני לסיכול פיגועים, אך לא שמענו שמשום כך צריך להעביר את השמירה על הכלואים לשירות־הבטחון.) היה אי־פעם גם מפכ"ל שסירב לגנוז תיק שלא נעם לשר־המשטרה: הרצל שפיר אמנם נגנז בעצמו, אך היה זה צדק פיוטי למי שמנע מקציניו לחקור כיאות את רחבעם זאבי, לא סימן לכך שהמשטרה מנועה מלחקור את השר המופקד עליה, כמו ראש־הממשלה ושרים אחרים.

המשטרה, המתעקשת כי רק היא מוסמכת לחקור בפלילים, גם את עצמה, אינה יכולה לברור לה חקירות נוחות לעומת מביכות. דווקא משום שכרוכות בזו אנושית ומובנת, אמור החוק להיות מחסום בפניה. המשטרה התגברה על עוויתות השנים הראשונות למדינה, כשכתוצאת תיק נאפסו אחר – לא הקצין הצ'רקסי, אלא חברה בשם זה – נאלצו בכירי קציניה יחזקאל סהר ועמוס בן־גוריון לשאת כתם, במקרה הראשון של עבירה מהסוג המיוחס לחוקרי השב"כ כעת, עדות־שקר.

יתכן שתקופת־השיא של צמידות מנגנון התביעה והחקירה למתבקש מהם בחוק חלפה לאחר שר־המשטרה הלל, שר־המשפטים צדוק, היועץ המשפטי ברק, המפכ"ל רחוליו וראש היחידה לחקירות הונאה זיגל. בלאו הכי מושאר מירווח מסוים לשיקול־דעת, אם להעמיד לדין פלילי או משמעתי – ודומה שהדרך המקלה יותר נבחרת כשהנחקרים שייכים לשירות מודיעיני, דוגמת מבריחי פריטים מלבנון ארצה (בשב"כ) או מתווכי־סמים (ב"מוסד"). אך שטיח החשאיות אינו רחב דיו לטאטא תחתיו את כל העבירות, בעיקר אלה הקשורות בהליך שיפוטי, שהרי הרשות השופטת ושמשיה ברשות המבצעת מבינים את המשמעות התקדימית של החלטה שלא לחקור ואת האפשרות שיהיו בעצמם לחוליות בשרשרת סיכול החוק, במקום למוציאיו לפועל.

לחקור את חוקרי נאפסו מוכרחים, בלא קשר לשאלת העמדה לדין בתום החקירה ובוודאי לא להרשעה או לזיכוי במשפט. לתועלת חוקרי המשטרה, הקודמים בית־המשפט העליון ורמז מה אל להם לעשות לנחקריהם, חוקרי נאפסו: לא לנקוט "מעשי אלימות שכללו משיכה בשערות, טילטולים, הפלה ארצה, בעיטות, סטירות ועלבונות, (פקודות) להתפשט ולהתקלח במקלחת קרה, מניעת שינה במשך שעות ארוכות ביום ובעיקר בלילה, אילוץ לעמוד בחצר מתקן הכליאה במשך שעות רבות גם כאשר לא נחקר, השמעת איומים בקשר למעצר אמותיהם ונשותיהם ובקשר לפירסום שיינתן למידע אישי, שבידי החוקרים". אם יתפתו חוקרי המשטרה לעשות לנחקריהם־החוקרים את שעשו הללו לנאפסו ולהגיע "להתכחשותם של העדים לחובה לומר את האמת בהתייצבם לפני ערכאה שיפוטית", יימשך הסיחרור עוד ועוד.

אסור שיהיו ישראלים הרואים עצמם מעל לחוק – או מוצאים עצמם מתחתיו. יוסי גינוסר ראוי להליך תקין לא פחות מכל אזרח אחר, גם אם שלל אותו בעיזאת נאפסו. אבל אין בכך כדי לערער על פסק־הדין הציבורי שכתבו גינוסר, אברהם שלום ושותפיהם לקשר השב"כ בסיפורי 300 הלילה והלילה שניסו למכור לחוקרים ולשופטים: מהרסיו מחריביו של השב"כ יצאו ממנו, לא מבית־המשפט, לא מהתקשורת ולא מהצד המושפל של חקירותיו.

ליווי צמוד במפרץ

מאת דן אבידן

שתי מעצמות העל המעורבות בעל כורחן במלחמת עיראק איראן, ינסו לפעול לסיומה. עובדה, בניגוד לעמדת שאר החברות הקבועות במועצת הביטחון, הציעו סאנקציות על הניצים, כדי לאלצם להגיע להסדר

האיראנים, שלא הצליחו להכריע את הכף במלחמתם נגד עיראק ביבשה, נגררו להגברת הלוחמה הכלכלית נגד מדינות המפרץ, המסייעות לעיראק, ובעיקר נגד כוויית.

כוויית מסייעת לעיראק בכמה תחומים חשובים. ראשית, הכוויתים נותנים לעיראקים מילוות בסך מיליארדי דולרים, כדי לממן את רכישות הנשק מברה"מ וכדי לאפשר למשק העיראקי הפגוע להמשיך בגיוס כל משאביו להמשך המלחמה. שנית, כוויית מאפשרת לעיראק לייצא חלק מתפוקת הנפט שלה דרך נמליה, אף שרוב הנפט העיראקי מיוצא כיום באמצעות צינורות יבשתיים דרך סעודיה ותורכיה. שלישית, מאז פרצה המלחמה בין איראן לעיראק היה נמל כוויית לנמל החשוב ביותר במפרץ הפרסי, שבו פורקות ספינות מברה"מ את הנשק הרב שהן מעבירות לעיראק.

האיראנים ניסו להתנכל לכוויית בשתי דרכים. הם החלו לפגוע בשיטתיות במכליות נפט כוויתיות ובמכליות נפט זרות, הטוענות דלק בנמלי כוויית. התקפות אלה בוצעו, ברוב המקרים, על־ידי ספינות איראניות קטנות, שתקפו את המכליות הכוויתיות בטילים או בכלי־נשק פשוטים יותר. בצורה זו פגעו האיראנים, בחודשיים האחרונים, בכמה מכליות כוויתיות, סעודיות, יפאניות ואחרות.

האיראנים גם הציבו במצרי הורמוז כמה סוללות טילי קרקע־ים מטיפוס "סילקוורם", שהם רכשו בסין. טילים אלה מסוגלים לפגוע במכליות נפט השטות בפתח הדרומי של המפרץ הפרסי, שדרכו מייצאות מדינות המפרץ את רוב תפוקת הנפט שלהן.

הטילים הללו והפגיעות השיטתיות מצד ספינות איראניות זעירות במכליות המשייטות לכוויית עוררו חרדה בקרב שליטי מדינות המפרץ. כוויית, שראתה עצמה הנפגעת העיקרית מצעדי איראן, פנתה לשתי מעצמות־העל, כדי שיסייעו בידה להבטיח את המשך יצוא הנפט שלה דרך מצרי הורמוז. ברה"מ, הפועלת במרץ כדי להרחיב את השפעתה באיזור המפרץ, היתה הראשונה שנענתה לפניית הכוויתים. הסובייטים החכירו לכוויית שלוש מכליות נפט, מתוך הנחה שצבא איראן לא יעז לפגוע במכליות הסובייטיות. אולם בינתיים התכנית לא עלתה יפה. כבר ב־6 במאי תקפו האיראנים פריגטה סובייטית, "איוואן קורוטייב", שעה שעשתה דרכה לעבר אחד הנמלים בערב הסעודית. עשרה ימים אחר־כך עלתה המכלית הסובייטית "מרשאל צ'ויקוב" על מוקש ימי שהניחו כנראה האיראנים ליד חופי כוויית.

האמריקאים מצידם הציעו לשלטונות כוויית לרשום 11 מתוך 22 מכליות הצי הכוויתי בחברות שיט אמריקאיות ולהניף עליהן את דגל ארה"ב. הצעה זו נדונה בשיחות שקיים לאחרונה השליח האמריקאי ריצ'ארד מרפי במדינות המפרץ הפרסי ובעיראק, והיא התקבלה בהסכמה על־ידי שליטי מדינות אלה. אולם לאחר הפגיעה של מטוס הקרב העיראקי (ב־16 במאי) בפריגטה האמריקאית "סטארק" ומותם של 37 מחיילי הצי התעורר החשש שהקונגרס האמריקאי לא יאשר את היוזמה של מרפי. אף־על־פי־כן ליוו לראשונה, ב־26 במאי, ספינות מלחמה אמריקאיות את האניה הכוויתית "אבן רשיד", שפרקה נשק אמריקאי בנמל בחריין שבמפרץ הפרסי.

הפגיעה בפריגטה האמריקאית "סטארק" גרמה מבוכה רבה לשלטונות עיראק. נשיא עיראק סדאם חוסיין מיהר להעביר, בעקבות התקרית, שדר חרטה לנשיא רייגן ואף הציע לשלם מאות מיליוני דולרים, פיצויים למשפחות ההרוגים. שלטונות עיראק איפשרו גם לוועדת חקירה אמריקאית לבקר בבגדאד, ולברר את נסיבות התקרית. משלחות אמריקאיות דומות יצאו לבחריין (שם עוגנת עתה הפריגטה "סטארק") ולנסיכות כוויית.

שליטי איראן הביעו, מטבע הדברים, שביעות־רצון מהפגיעה בפריגטה. הם קיוו שהדבר יחבל בהתקרבות בין עיראק וארה"ב, שהתהדקה באחרונה, חרף השלכות פרשת מכירת הנשק מארה"ב לאיראן.

מאז הפגיעה בפריגטה "סטארק" גדל מספרן של ספינות המלחמה המשייטות במפרץ הפרסי – ספינות של שתי מעצמות־העל ושל בריטניה וצרפת. דוברי המשטר בטהראן הכריזו, כי צבא איראן יוסיף ליירט מכליות כוויתיות ומכליות זרות, העושות שימוש בנמלי כוויית, אף שארה"ב וברה"מ מתכוונות להגן פיסית על הצי הכוויתי. יש הסבורים שהצתת מתקני הגז הטבעי בשדה הנפט הכוויתי החשוב אל־אחמדי, לפני שבוע, היא מעשה קבוצת טרור פרו־איראנית ומטרתה – לאותת לכוויתים שאיראן איננה רואה בעין יפה את הגברת הנוכחות של האמריקאים והסובייטים במפרץ.

יש להניח ששתי מעצמות־העל, המעורבות עתה במידת־מה במאבק המתנהל במפרץ, ינסו לפעול ביתר מרץ לסיום המלחמה הנמשכת יותר משבע שנים. צעד ראשון בכיוון זה עשו ארה"ב וברה"מ, שהעלו לאחרונה הצעה באו"ם להטלת סאנקציות על איראן ועל עיראק, כדי לכפות על שני הצדדים להגיע לכלל הסדר. הצעה זו נתקלה כבר בהתנגדותן של בריטניה, צרפת וסין – שאר החברות הקבועות במועצת הבטחון. לכן אפשר להעריך, שעל־אף האינטרס המעצמתי להביא להפסקת המלחמה האיראנית־עיראקית, עדיין קשה לראות את האור בקצה המנהרה שיוביל לסיומה של מלחמה זו.

הלביא כתחנה ברכבת לאילת

מאת אמנון אסד

הבעיה לגביו אינה רק דרך מימונו, המכה שיכולה ליצור המטוס על כלכלת ישראל עלולה להמשך שנים ולפיכך הגיע הזמן לשקול פרוייקטים מסוגו על בסיס היתרונות ולא על פי גודל [illegible]

הסטת הוויכוח המתנהל בימים אלה על עתידו של פרוייקט ה"לביא" להשוואה בין מחירו ויתרונותיו הטכנולוגיים לבין אלה של מטוס אף־16 משכיחה את הבעיה האמיתית העומדת במרכז פרוייקט מסוג זה.

השאלה המרכזית שיצטרכו שרי הממשלה לשאול את עצמם בישיבתם היום היא, כיצד ישפיע פרוייקט ה"לביא" על ההתפתחות הכלכלית של ישראל בשנים הקרובות. העובדה שלא מרבים לתת עליה את הדעת היא, שמדובר כאן בפרוייקט בסדר גודל של שמונה מיליארד דולר. זהו סכום אדיר כשמדובר במונחי תוצר לאומי של מדינה כישראל. לשם השוואה, חלקו של ה"לביא" בתוצר הישראלי גדול עשרת מונים מחלקו של פרוייקט מלחמת הכוכבים בסך התוצר של ארה"ב. השאלה הראשונה במעלה היא לכן מה יהיו פירותיה של השקעה ענקית זו. חשיבותה של התשובה על שאלה זו נעוצה בעובדה הפשוטה, שבניגוד למה שסבורים חלק משרי הממשלה, השקעות כשלעצמן אינן תנאי מספק ליצירת צמיחה כלכלית. כדי להביא לצמיחה במשק צריכות ההשקעות להיות גם רווחיות, או כהגדרת אנשי המקצוע – יש ליצור מצב שבו הגידול בתפוקה גדול יותר מהגידול בהשקעות.

מבחינת ההתעלמות מחוק כלכלי ידוע זה נמצא פרוייקט ה"לביא" בחברה טובה. שותפים לו, להצעות המגאלומניות שמלעיטים בהן את הציבור מדי כמה חודשים, גם תוכניות כמו מסילת הרכבת לאילת או בניית שדה־תעופה אזרחי בנגב. סביר להניח שהמצדדים בפרוייקטים עתירי השקעות מסוג זה סבורים בתום לב, כי עלה בידם למצוא את נוסחת הפלא שתוציא את המשק מתקופת הקפאון ותעלה אותו על פסים של צמיחה מהירה. בנקודה זו צריך לצנן את התלהבותם ולהזכיר לכל אותם בעלי חזון את חלקה השני של הגדרת הצמיחה: השקעות שאינן רווחיות אינן מגדילות את התוצר ועלולות אף לעודד צמיחה שלילית.

ההשלכות של כלל זה עלולות להיות חמורות במיוחד כאשר מדובר בכשלונו של פרוייקט גדול. כדי להבין במה דברים אמורים מספיק להתבונן בשקיעתן הכלכלית של מדינות כמו הודו ומצרים, שהתעקשו להשקיע בפרוייקטים גדולים ולא רווחיים, נוסח סכר אסואן. לעומתן מדינות כמו קוריאה, סינגפור והונג קונג השכילו להתאים טכנולוגיות מתקדמות לכוח האדם הקיים, ותוך ניצול היתרונות היחסיים שלהן הצליחו להגיע להישגים כלכליים מרשימים.

כדי שפרוייקט ה"לביא" יוכתר כהצלחה כלכלית, צריכה התעשיה האווירית למכור מאות מטוסים מתוצרתה: פוטנציאל מכירה כזה אינו קיים ולפיכך, מבחינת צמיחת המשק, מדובר בנסיגה בהיקף של מיליארדי דולרים. זאת בלי להביא בחשבון שכוח אדם מיומן מופנה במשך שנים לפרוייקט מפסיד, במקום שיועסק בפרוייקטים רווחיים. המכה שעלול להנחית פרוייקט ה"לביא" על התפתחותה הכלכלית של ישראל תהיה כאבת הרבה מהצפוי. השפעתה עלולה להיות מורגשת שנים רבות.

על אספקט נוסף בפרובלמטיקה של ה"לביא" אפשר היה ללמוד מהדברים שהשמיע שר האוצר בעת ביקורו בתעשיה האווירית בשבוע שעבר. שר האוצר הודיע אז, כי החלטה על המשך יצור ה"לביא" לא תביא להגדלת היקף תקציב המדינה. נסים הוכיח כבר בעבר, כי בדרך כלל הוא מתכוון למה שהוא אומר. משמעות הדברים לכן פשוטה – הגדלת התקציבים ל"לביא" תהיה חייבת לבוא על חשבון תקציבים אחרים, למשל חינוך ובריאות.

תיסכולם הגדול של הכלכלנים שוללי ה"לביא" הוא הידיעה, כי בקונסטלאציה הפוליטית הנוכחית כל טיעוניהם המקצועיים, שחלקם הובאו כאן, אינם יותר מזעקת "המלך הוא עירום". התסריט הכמעט ודאי שיתרחש היום בישיבת הממשלה יהיה זה: הממשלה תימנע מהחלטה על הפסקת ייצור הלביא אבל לא תטרח, בהמשך, למצוא לו מימון תקציבי. התוצאה תהיה גסיסה איטית של הפרוייקט והפיכת המטוס לגרוטאה טכנולוגית, בלי שיהיה אפשר להאשים שר זה או אחר בהכשלת הפרוייקט.

מי שאינו מאמין בתסריט זה מוזמן לעיין בהחלטת הממשלה מלפני שבועיים בנושא שכר הלימוד באוניברסיטאות.

אחר חלום נצח הנעורים

מאת יהודה גוטהלף

מייסדי תנועת העבודה – צעירי ציון, הפועל הצעיר, השומר הצעיר וכו' – התעלמו מהבחינה הביולוגית, ואולי היו ביניהם שנתפסו לחלום נצח הנעורים. כנראה, נעלם מהם המיתוס (מסופר על ידי הומירוס ב"איליאדה") על האלה אורורה, שביקשה אלמות למען מאהבה טיטונוס, אך שכחה להבטיח, כי יזכה גם לנעורים נצחיים: ואמנם טיטונוס האריך ימים בזיקנה מופלגת – עד שהשתוקק לקץ חייו... הפולקלור היהודי מציאותי יותר: מעשה ברופא האומר ללקוח בא בימים, כי אינו מסוגל לעשותו צעיר יותר; החולה מבקש רק, כי הרפואה תאפשר לו להזדקן בצורה נאותה... וכבר נאמר: "אין איש זקן, שהוא חכם באמת, רוצה להיות צעיר יותר" (ג'ונתן סוויפט).

מניינם של הקשישים בארץ גדל והולך, הם מהווים כבר כ־20 אחוז מכלל האוכלוסיה המבוגרת. במפלגת העבודה שיעורם היחסי גדול יותר, והרישומם בולט בכל פעילותה הציבורית. ברי, כי עתידה של תנועת העבודה מותנה בראש וראשונה בגידול השפעתה בקרב הדור הצעיר, בהרחבת מעמדו ותפקידו בניהול ובביצוע המשימות. אך קיימת ועומדת הבעיה של הפעלת מאות האלפים הקשישים – הן לטובת ישראל, שאינה משופעת בפוטנציאל חומרי ורוחני, הן לטובת הקשישים עצמם, אשר בידודם, או התבדלותם, משפיעים לרעה על אורח חייהם.

★

הוועידה הארצית הראשונה של ותיקי התנועה המתכנסת בימים אלה אינה נבראת בבחינת "יש מאין", אלא היא באה לשוות אופי ארגוני־דמוקרטי ליוזמת הוותיקים הפועלת בשכבה זו שנים מספר, והיא נועדה להעמיק ולהרחיב פעלו בתנועת העבודה ומחוצה לה.

מפלגת העבודה אינה בנויה כמתכונתן של מפלגות מונוליטיות, החרדות מפגיעה באופיין הטוטאלי (ואף טוטליטרי). בקרב ותיקי התנועה מתגלעים לעתים חילוקי־דעות, בדומה למתהווה בשכבות ובחוגים אחרים במפלגה. חלילה לו לארגון ותיקי התנועה להוסיף פירוד, אלא שומה עליו לשמש גורם מלכד־מאחד – תוך חילוקי הדעות.

היש מכנה משותף לותיקי התנועה? דיינו, כי הארגון יאמץ לו כמכנה משותף את המצע המאושר על ידי ועידת המפלגה. לצערנו, נשמע תכופות קולם של המסתייגים מהמצע ומהראוי שותיקי התנועה יביעו ביתר תוקף את עיקרי דרכה המוסמכת של המפלגה.

★

ועוד למכנה המשותף של הותיקים. רובם הגדול אינם ילידי הארץ. הם עלו ובאו בעיקר בזכות האידיאה שהיתה נר לרגלם; ומכאן החשיבות שהם מייחסים לעיקרי האידיאולוגיה העשויה להנחות את התנועה בפעולתה. זה מזכיר לנו דברי חכמינו שאמרו: "לעולם יהא אדם כונס דברי תורה כללים ומוציאם פרטים; שאם כונסם פרטים, מייגעים אותו, ואין יודעים מה לעשות. משל לאדם שהלך לקיסריה, וצריך מאה זוז, או מאתיים זוז להוצאה. נוטלם פרט – מייגעים אותו, ואין יודע מה לעשות, אבל אם מצרפם ועושה אותם סלעים ודינרי זהב, פורט ומוציא בכל מקום שירצה".

בעת הקמת המדינה החלה רווחת בעולם המערבי הדעה בדבר "קץ האידיאולוגיה" (זה שם הספר, שמחברו דניאל בל חזר בו בינתיים מתפיסה זו). סיסמה זו הופיעה כריאקציה נגד אכזבות הקנאות הטוטליטרית; אך הביאה גם לניהיליזם.

וכן נטוש עד היום הויכוח על קשר־הגומלין בין מדע וערכים, ואף בין פוליטיקה לערכים, אם כי הוכח די הצורך, כי הפרדה זו, שאינה נכונה מעיקרא (האמת שמבקש המדע היא ערך, הפוליטיקה שאינה לטובת הלאום והאנושות – פסולה).

משהו מהפרדה נפסדת זו דבק גם בנו. אחד הגורמים לערעור מעמדה של תנועת העבודה היה הזלזול המתמשך באידיאולוגיה, שהיתה הרוח החיה באופני החלוציות הציונית והקונסטרוקטיביזם הסוציאליסטי. ארגון ותיקי התנועה, שלא יחזיר עטרת המורשה היהודית והאוניברסלית ואת האידיאולוגיה המקיימים ייחודם, תוך כדי התחדשות לפי צרכי המציאות והזמן – לא יהיה אלא ברכה לבטלה.

בצד הזיקה למורשה הרוחנית והאידיאית קיים אצל הותיקים כעין צד שני של המטבע, נסיון היסטורי, אם כלקח דורות קודמים, ואם כתולדה של הדורות האחרונים. גישה פראגמאטית ניתן ללמוד מחכם סיני (אף הוא בן לאומה עתיקה למודת־נסיון), שהיה אומר: "אלי, תן לי את הכוח לקבל את הדברים שאיני יכול לשנות, תן לי את האומץ להיאבק על דברים שאני מסוגל לשנות ותעניק לי את התבונה להבחין ביניהם".

אין חכם כבעל נסיון. אך תנועה המבקשת להימנע מכשלונות לומדת מנסיונה ומנסיונם של אחרים. ותיקי התנועה, שנתנסו במאבקים חיוניים, ולעתים מיותרים, בין מפלגות ובתוך מפלגתם, שלמדו לקח היסטורי ואקטואלי בתוצאות של קנאות (לאומנית ושמאלנית), פילוגים מיותרים ועוד – מצווים להשמיע קולם נגד משגים ועיוותים, שהיו בעוכרינו בזמנים קדומים ובדורות האחרונים.

★

ארגון ותיקי התנועה והגימלאים יקדיש תשומת הלב הראויה לפעולה נגד קיפוח שכבת העובדים הבאים בימים, שלאחר שנות עמל אינם זוכים ליחס הוגן, וגימלותיהם המצומצמות נשחקות והולכות.

לשם הגנה על זכויות הקשישים הוקמה ב־1981 "הסתדרות הגימלאים בישראל" המאגדת בתוכה את כלל ציבור הקשישים בארץ (נשים החל בגיל 60, וגברים החל בגיל 65), מייצגת אותם בנושאים כלכליים וחברתיים ומגישה לכל חוגי הגימלאים סיוע לקידום זכויותיהם ומעמדם (ר' ספרו החדש, המאלף, של מרדכי הורביץ "להזדקן בכבוד").

הסתדרות העובדים הכללית מונחית על ידי המחנה הציוני־סוציאליסטי, שהפך אותה לתנועה, שרב חלקה בהגנה על העובדים ובבניית המשק והחברה. בדומה לכך, זקוקה הסתדרות הגימלאים לארגון ותיקי התנועה, שיאחד את הפרופסיונליזם עם הזיקה והאחריות הלאומית־הסוציאלית: שיסייע לכינוס פזורי הותיקים הנדחקים לשולי החברה, לחילוצם מבדידותם ולשילובם בפעילות החברתית.

כאמור, אין ארגון ותיקי התנועה בא להיאבק על שררה, על תפקידים ביצועיים וכו', שהם יאים לצעירים, וצעירים יאים להם. אך בחיי רוח וחברה אין זקנים וצעירים: יש רק מי שנולד קודם, או מאוחר יותר. וכן כבר נאמר: "תקופת הזיקנה יכולה להיות מעניינת ומיוחדת, כי בה בתקופה זו חלה תמורה פסיכולוגית מעניינת: האדם הופך מיצור מתחרה, הדואג רק לעניניו – ליצור המשתף פעולה. במקום לרדוף אחר הישגים אישיים הוא משתוקק להוות חלק ממעגל גדול יותר של אנשים. כשהוא נמצא קרוב יותר לסופה של הדרך, הוא חש צורך להשתייך למשהו נצחי יותר, למשהו בר־קיימא יותר מחיי החלוף של הפרט. האדם מגיע להכרה העמוקה, שהעולם גדול יותר מן הפרט, ו'האנחנו' נצחי יותר מהאני".

מכתבים למערכת דבר

מכתב גלוי לשמיר ופרס

אנו, קבוצה של אזרחים ציוניים במדינת ישראל, המשתתפים בבניינה בימי שלום, המשרתים כחיילי ומפקדי מילואים בצה"ל לעת מלחמה, קוראים לכם ולכולנו לחשבון-נפש נוקב ולהחלטות אמיצות על המשך דרכנו.

20 שנה חלפו מיום הניצחון המזהיר בחודש יוני שנת 1967, עת שיחררנו עצמנו מסכנת השמדה שהאמנו כי ריחפה מעלינו ופתחנו תקופה חדשה בתולדותינו. מה עשינו עם ניצחון זה? האם השכלנו להופכו מנוף לגיבוש, להתחדשות ולהתעלות? ברשותנו שטחים נרחבים מארץ-ישראל השלמה (ולא סולה), אך מחירם כבד.

20 שנות כיבוש של אוכלוסיית אותם שטחים הולכות ומשחיתות את מידותינו. הדמוקרטיה ושלטון החוק בסכנה, גזענות ממארת פושה בכולנו.

לנגד עינינו הולך וגדל יצור נורא שאנו הוריו: התפתחותו הדרגתית, לא במעשה חד אלא בהוויה יומיומית, וקשה להורים להבחין בשינוי, אך אין מנוס מלשאול: האם עדיין אנו עם חופשי בארצנו? או שמא השתעבדנו כבר למולך השיעבוד שהטלנו על עם אחר?

בעצם הימים הללו נפתח סדק להידברות, האין הוא נטול סכנות. אך ממתי הסכנות מרתיעות אותנו, כשמטרתנו ברורה לפנינו? האם נהיה פתאים מוגי-לב בחתירתנו לשלום, אנו שהוכחנו גבורה כה רבה בייסוד עצמאותנו ובמלחמות להגנתה? הלנצח תאכל חרב?

אם נצטרף לחזית הסירוב לשלום ונמשיך להיות עם כובש, יתעוררו בנו הרהורים קשים על המשך דרכנו וצידקתה. אל תקריבו את שלמות העם וחירותו על מזבח שלמות הארץ: אם נצליח להשתחרר מהכיבוש וגם לשמור על מירב חלקי ארצנו, מה טוב – אך בל נשכח: עם מאוחד וחופשי בארץ לא-שלמה חזק עשרת מונים מעם כובש ומפולג השוכן בגדולה שבארצות. בטרם ייגזר עלינו לצאת למלחמה נוספת, אנו חייבים לדעת שעשינו כל שביכולתנו כדי למנעה!

אנו קוראים לכם לבחור בדרך ההידברות (בכל מסגרת אפשרית), בדרך של פשרה ושלום, ולחזק בכך את אמונתנו בצידקת דרכנו.

אבי עופר – מענית
אוקי מרושק – תל-אביב
יובל קם – מעגן מיכאל

מאבק בלתי-פוסק למען השלום

אנו, צעירים משוחררי צה"ל מהקיבוץ הארצי, קוראים לממשלת ישראל לקיים את התחייבותה לבחוריה וללכת למשא-ומתן ישיר לשלום באמצעות ועידה בין-לאומית – עכשיו!

אנו קוראים בזאת לצעירי גוש אמונים להיפגש עמנו, במטרה למצוא דרכים אשר יאפשרו לקדם את תהליך השלום וימתנו את תהליכי ההקצנה העוברים על תושבי השטחים.

רק תוך מאבק בלתי-פוסק ומתמשך ישוג השלום.

שי אברהמי – בית קמה
רמי סטוצקי – ניריים
רונן יעקב – בית זרע
ערן פז – ניר דוד
אודלי אונגר – עמיר
לבנת אל – גשור
דדי דורון – העוגן
רמי בן-טוב – שמרת
ענבל גייטהיים – ניריים
איריס קלינגר – רשפים
דלית ברנע – העוגן
שרון מרקוס – כרם שלום
אורית גונן – כרם שלום
אלון גן – כפר מסריק
שי רוזנברג – יחיעם
גיל לאופר – שמרת
עידו ורדי – יחיעם

לחזור על הצהרת בן-גוריון

פתאום נפל על יצחק שמיר, מנהיגה של "חירות" והוא מבהיל את העם היושב בציון ואת היהודים בתפוצות, כי הצעתו של פרס בדבר הוועידה הבין-לאומית, שיש עמה ניסיון להסדיר את היחסים בינינו לבין הערבים ולמנוע על-ידי כך מלחמות, עלולה להביא לנסיגת ישראל מירושלים וממקומות אחרים.

יש להזכיר לשמיר שב-1950 החליטה עצרת האומות המאוחדות ברוב קולות שירושלים תיכון כגוף נפרד במשטר בין-לאומי שינוהל על-ידי ארגון האומות. לפני העצרת הזאת של האו"ם הצהיר בן-גוריון, ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל, כי ירושלים היא חלק בלתי-נפרד ממדינת ישראל, כשם שהיא חלק בלתי-נפרד מההיסטוריה של עמנו. על החלטת האו"ם אמר בן-גוריון בכנסת, שזו החלטה שאינה בת-ביצוע.

טוב היה עושה ראש הממשלה יצחק שמיר לו היה מחזק דבריו של פרס שהעם כולו רוצה בשלום והיה חוזר קבל העולם על ההצהרה האמיצה של בן-גוריון.

ישראל קרגמן
תל-אביב

המושג "יוצאי צבא"

לאחרונה אתה שומע או קורא בכלי התקשורת את הצירוף "יוצאי צבא", במיוחד בקשר להחלטת הממשלה על קביעת גובה שכר-הלימוד לסטודנטים. לא אעסוק בעצם העניין, כי נאמר עליו ונכתב הרבה, ואין להוסיף. רק זאת אומר: דומני, שלא אפריז אם אומר, שרוב הציבור בארץ מתקומם נגד החלטה זו, כי רואה בה, למעשה, הפליה גזעית.

לאמיתו של דבר מתכוונים האנשים המשתמשים בצירוף זה למשוחררי-צבא. בין האומרים "יוצאי צבא" ישנם פרופסורים, סטודנטים, שרי ממשלה, חברי כנסת, אנשי ציבור למיניהם, עיתונאים, ומי לא? אבל צירוף זה מוזכר בתורה לגבי חייבי גיוס לצבא, כפי שנאמר בספר במדבר פרק א', פסוק ג': "מבן עשרים שנה ומעלה כל יוצא צבא בישראל תפקדו אותם לצבאותם".

אמנם יש בלשוננו מלים, שלפי הוראתן הן בבחינת דבר והיפוכו, כגון: קלס (לעג, חרפה), קלס (שבח, תהילה). אך לגבי הצירוף יוצאי צבא לא שמענו עד עתה, שהוא בעל משמעות כפולה, בחינת דבר והיפוכו. מן הראוי, איפוא, שהאקדמיה ללשון, כסמכות בלשנית עליונה, תביע דעתה בנדון.

יצחק מאור
אשדות יעקב, איחוד

ארץ ישראל

לאחרונה גובר ומתלהט הוויכוח הפוליטי-הציבורי בנושא עתידנו.

כדי לרענן זכרונם של הוותיקים, ומאידך לערכן את הדור הצעיר, יורשה נא לי להביא להלן ציטטה מגילוי-דעת, אשר פורסם לפני כיובל שנים.

"לא ניתן להפקיר אף שעל אחד של אדמת א"י. צורכי העם היהודי בעולם, והיישוב היהודי בארץ ישראל, מחייבים לא צימצום השטח של המדינה הציונית אלא הרחבתו. לא חלוקת הארץ, אלא הרחבתה ופיתוח כל שטחיה".

דברים אלה ראו אור בספר "השומר הצעיר", כרך א', עמוד 290, בחודש יולי 1937.

חומר מעניין להרהורים ולמחשבות.

מיכאל יוליוסבורגר
קריית ים

תודת השליחים-הצנחנים ליו"ר הכנסת

ליום הצניחה הראשונה מעבר לקווי האויב בל"ג בעומר לפני 44 שנים, אירח יו"ר הכנסת שלמה הלל את משפחות 37 השליחים לאירופה הכבושה בעת מלחמת העולם השניה, ופעילים של ההעפלה והבריחה באותם ימים.

במפגש זה הביעו בפעם הראשונה נציגי הממשלה ובית הנבחרים שלנו את הערכתם לשליחותנו. לכן, נתונה תודתנו הנאמנה לשרים ברלב וקורפו על ברכותיהם, לח"כ אורן – על תיאור השליחות ומבצעיה, ולקצין צנחנים ראשי תת-אלוף ארד – על הענקת הכומתה האדומה לכל אחד מאיתנו, ועל הדגשת שליחותנו כמופת לצנחני צה"ל.

עתה, נוסף לתודה הנרגשת שהביעה שם בשמנו חברתנו שוריקה ברוורמן, אנו שמחים להודות עמוקות בפומבי ליו"ר הכנסת על עצם ההזמנה למפגש, על דבריו המעודדים, כמי שהיה בעצמו שליח היישוב באותה עת, ועל מדליית ההגנה עם הקדשתו האישית לכל אחד מאיתנו.

בשם מזכירות
השליחים-הצנחנים
רחבעם עמיר

הכל תלוי בעמידתנו

ב"דבר" מיום כ"ט בניסן התפרסם מכתבי בהקשר למאמרו של מאיר בראלי מיום ח' בניסן, וכן הערותיו למכתבי. ברצוני להעיר בקצרה על הערותיו:

1. ממאמרו בח' בניסן אפשר היה להבין שמאיר בראלי מבחין בין נסיגה הנכפית עלינו על-ידי המעצמות ובין נסיגה המתבצעת מרצונה החופשי של ממשלת ישראל. לעניות דעתי, שום ממשלה ישראלית ציונית לא תיסוג מרצונה החופשי, אלא אם בראשה יעמדו מפלגות השמאל הקיצוני. בראלי אומר: הנה ממשלת בגין נסוגה מסיני. ובכן, היא לא נסוגה מרצונה. פרופ' אליעזר שביד הוכיח בשעתו באריכות (וכן אחרים), כי הסכמי קמפ-דייוויד נכפו עלינו על-ידי ארה"ב. ולא כאן המקום להיכנס לפרטים כדי להוכיח זאת.

2. אם מדובר בהכנעתנו על-ידי המעצמות, אין כל הבדל להתיישבות יהודית צפופה או דלילה, הכל תלוי בעמידתנו. בשעתו, במוצאי יום הכיפורים תש"ז הקימונו בתנופה 11 יישובים בנגב כדי למנוע בריחתנו מארצנו. ב"יישובים" אלה ישבו כמה עשרות בחורים ובחורות. הם וד' עמידתה הנחושה של הממשלה מנעו ניתוק הנגב וביצוע מזימות ברנדוט והמעצמות (רק לאחרונה נתפרסמו מיסמכים בריטיים בנדון). גם את הגליל העליון המערבי רצו לקחת מאיתנו, על אף ההתיישבות היהודית הצפופה שם, יחסית.

3. יש לעשות כל הניתן לחיזוק אחיזתנו בכל חבלי ארץ-ישראל אשר בהם האוכלוסיה היהודית דלה והערבים רבים (כולל: הגליל!). כל נקודת יישוב בכל מקום מוסיפה לעוצמתנו הלאומית.

חיים צוריה
שבי שומרון

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

משבר דומה

ח"כ מוטה גור (בתמונה) הרמטכ"ל שאחרי ועדת-אגרנט, מוצא קווים מקבילים במצבו של צה"ל אז ובמצבו של השב"כ עכשיו: שני הם גופים חיוניים שנמצאו בהם ליקויים, שהצמרת שלהם התחלפה בעקבות כך, שעובדיהם הרגישו כי את המחיר כולו משלם הדרג הביצועי בעוד הדרג המדיני איננו פורע את שטר אחריותו: שהבכירים בהם חייבים לפעול פעולה שוטפת ולבצע מלאכת שיקום, ליישם מסקנות ולקחים – כל זאת תוך "פוילה" למה תגיד ועדת החקירה הבאה. מוטה גור, שהופיע ב"שבתרבות" ברמת אביב, במה משותפת של העירייה ומועצת הפועלים, אמר כי השב"כ אכן נפגע פגיעה קשה, ואילו פעלה ממשלה כפי שחייבת היתה לפעול אחרי המשבר הראשון (כזכור, הוא פרש אז מן הממשלה במחאה) לא היה מתעורר משבר נוסף.

בעניין אחר אמר כי המהלך המדיני עוד לא מת, כי יש להמשיך בעבודת ההכנה לקראת הסדר שלום, ולדעתו אפשר לעשות זאת גם בממשלה הרחבה ולפנות לעם כאשר המו"מ יבשיל צורך בהכרעות פשרה.

הפעם הוא ישב בראש שולחן עמוס יפהפיות – ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות, קיבל בסוף השבוע בלשכתו את 16 המועמדות הסופיות בתחרות "היפה בעבודה" הנערכת על-ידי ירחון "עדיים". הנבחרות הגיעו, כיאות לנציגות עובדים, בסרבלי עבודה, וקיבלו הסברים על מערכת ההסתדרות. הועלתה גם הצעה להקים ועד עובדי היופי, והוצע שקיסר ישמש כנציגם לפני המוסדות ההסתדרותיים. צילום: ישראל סמיונסקי

* * *

בין המתנות שזכה להן טדי קולק במהלך התכנית היתה נגינתו של הכנר אייזק שטרן, שבחר לנגן יצירה וינאית כדי להזכיר לקולק את מוצאו. שלא כמתוכנן ניגן שטרן בסוף התכנית גם את נעימת "יום הולדת שמח" וכל הקהל הצטרף אליו בשירה. גם ראש עיריית תל-אביב שלמה להט העניק לקולק מתנה מיוחדת, משהו שאין בירושלים: שלט המכריז על חוף ירושלים בימה של ת"א, ומדובר בקטע חוף אמיתי ששמה של ירושלים יתנוסס עליו.

סיבה למסיבה

ביום ששי קיימה הטלוויזיה הישראלית תכנית מתנה לטדי קולק (בתמונה), במלאות 20 שנה לאיחוד ירושלים ולרגל יום הולדתו שחל החודש. התכנית תשודר בערב שבועות. פניהם של רוב המשתתפים בתכנית משקפים כמובן את דמותה של מפלגת העבודה בגלגוליה השונים, ומדובר בנשיא המדינה חיים הרצוג, ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס, מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם וכן שמחה דיניץ, מוטה גור ואחרים. על רקע זה אפשר להבין את הערתו של ראובן (רובי) ריבלין לעוזי ברעם, לפני הקלטת התכנית: "אני הרוויזיוניסט היחיד בתכנית". "חכה, עוד מעט יגיע אבא אבן", הגיב ברעם בבדיחות, והתכוון ליחס שזכה לו אבן במפלגתו בעקבות דו"ח הוועדה לבדיקת פרשת פולארד. אבן לא הגיע – חצי שעה לפני ההקלטה הודיע על ביטול השתתפותו, ובאולפן סיפרו שהביטול נבע ממצב רוחו הקשה של אבן.

אורות אדומים

פרופ' חיים בן-שחר סבור כי גם בשנה זאת תימשך מגמת הגידול בגרעון בגלל היבוא האזרחי של ישראל, והוא תמה שלא נדלקים אורות אדומים. בשבתרבות ברמת-אביב אמר בן-שחר כי ב-1986 הגדילה ישראל את הגרעון במאזן התשלומים שלה בתחום הצריכה האזרחית (להבדיל מיבוא בטחוני) משני מיליארד דולר לשלושה מיליארד, שעליהם יש להוסיף עוד 600 מיליון דולר של ירידה במחירי הדלק ש"נחסכו אבל נאכלו". השנה מסתמן גרעון של ארבעה מיליארד דולר, וזאת בעיקר בגלל עלייה בצריכה הפרטית שאינה במקומה מפני שאין גידול בהשקעות. מי שהיה 8 שנים נשיא אוניברסיטת תל-אביב סבור, כי הסטודנטים יכולים לשאת בהעלאת שכר הלימוד, תוך קבלת הלוואות שיוחזרו כאשר יעבדו, וכי גם על הממשלה להתגייס. זאת מכיוון שבסכומים קטנים יחסית אפשר לבלום את תהליך ההידרדרות המהיר באוניברסיטאות, שבעקבותיו תבוא הידרדרות ברמת הידע והמדע בישראל.

יידישע מאמא

אליזבת טיילור (משמאל) מוחה באצבעה את כתם הליפסטיק שהשאירה על לחיו של הנרי קיסינג'ר (מימין). טיילור פגשה את קיסינג'ר במסיבה שערך המו"ל מלקולם פורבס באחוזתו הענקית בניו-ג'רסי, לרגל מלאות 70 שנה לירחון שלו. לצורך המסיבה הפכה האחוזה כולה לטירה וכפר סקוטי, כולל ערפל מלאכותי, נגני חמת חלילים, ארוחת סלמון סקוטי מעושן והמארח בחצאית.

בחזרה לסרג'נט פפר

למרות השמועות העקשניות בדבר סדקים שנבעו ביחסיה עם צ'רלס, ממשיכה הנסיכה דיאנה בסדר יומה העמוס. השבוע תיקח חלק באורחות הכבוד בקונצרט מיוחד של החיפושיות – ג'ורג' הריסון ורינגו סטאר, כאשר את מקומו של ג'ון לנון המנוח ימלא לא אחר מאשר אלטון ג'ון. כל השלושה כבר נתנו הסכמתם לחוג יחדיו את מלאות 20 שנה להופעת תקליטם המפורסם של החיפושיות – "סרג'נט פפר". היחיד שעדיין מתלבט הוא פול מקרטני, אך פרשנים משוכנעים כי הוא יבוא לקונצרט בסופו של דבר. הקונצרט, שכל הכנסותיו קודש לקרן הצדקה של הנסיך מוויילס, ייערך ביום שישי הקרוב באיצטדיון וומבלי יחד עם אליסון מויה, פאול יאנג, בוי ג'ורג', פיל קולינס, אריק קלפטון, ולבל 42.

דליה שרון

מה שבטוח

מעשה יוצא דופן בעולם הדיפלומטי עשה שגריר קולומביה לזר גילינסקי (בתמונה), שהזמין בימים אלה לביתו את הכתבים לענייני תיירות כדי "למכור" בעזרתם את קולומביה לישראלי המטייל. בין היתר קבל על שתיירים ישראליים פוסחים על ארצו מחשש לבטחונם. "הנה, אומרים על ישראל שהיא ארץ מסוכנת, אבל רעייתי ואני נמצאים כאן כבר שנה ואנו חושבים שזו המדינה הבטוחה ביותר בעולם", אמר. "החוף המזרחי של קולומביה בטוח לחלוטין ואין שם כל חשש למעשי אלימות", הטעים. השגריר, הגר בהרצליה פיתוח סמוך למלון "אכדיה", שיבח את החוף היפה של קולומביה. "אני יודע שהישראלים אוהבים את הים. עובדה שבשבתות אפילו אני לא מוצא מקום חניה ליד ביתי".

אריה ארד

צנוע

מנכ"ל התאטרון העירוני של חיפה נעם סמל (בתמונה), שעמד לצאת אמש לקובה כדי להשתתף בכנס של ארגון התאטרון הבינלאומי אי.טי.אי., ביטל את נסיעתו. הוא נימק את החלטתו במצב הכספי הקשה שבו נתונים התאטראות בארץ, כיוון שמשרד החינוך והתרבות אינו מזרים את הכספים המגיעים להם וכן כיוון שהשבוע יחזור יחד עם שחקני התאטרון של חיפה מסיבוב הופעות ממושך באירופה.

אראלה ראובני

ברידג'

ברידג' במילנו

מאת ארנונה שפאן

במסגרת מסעותינו (רק מעל דפי העיתון) בנופשוני הברידג' השונים הנערכים ברחבי העולם, הגענו לנופשון הברידג' במילנו, בנופשון זה לקחו חלק שחקנים רבים מהדרגה הראשונה וביניהם בלדונה, גארוצו ופרנקו. אחת הידיים המעניינות בתחרות זו היתה היד הבאה:

צפון: ♠AJ10743 ♥K6 ♦865 ♣AJ
דרום: ♠6 ♥AJ2 ♦A43 ♣Q98764

מחלק: צפון
פגיעים: אף אחד
ההכרזה:

צפון	מזרח	דרום	מערב
1 ספייד	---	2 קלאב	---
2 ספייד	---	2 בלי שליט	---
3 בלי שליט	---	---	---

מערב הוביל ברביעית הארט. הכרוז מתחיל בחשבון הנפש, אם ישחק את השישית הארט תהיינה לו שלוש לקיחות בהארט, לקיחה בספייד, בדיאמונד, ושאר הלקיחות הדרושות תצטרכנה לבוא מסידרת הקלאב. כל זה טוב ויפה בתנאי שהמלך קלאב שני (או בודד) אחרת חסרים לכרוז מעברים ליד כדי לפתוח את הסידרה (זאת במקרה והמלכה הארט במזרח והכרוז זוכה עם האלוף בלקיחה הראשונה). ולכן הכרוז זכה עם המלך הארט בדומם, המשיך באלוף ובנסיך קלאב, שזכו בלקיחות וחזר לידו באלוף (!) הארט, ולאור היציאה של מערב ברביעית, בעוד שהשניה הארט בידי הכרוז, יודע הכרוז שבידי מערב אין יותר מאשר חמישה קלפים בסידרה זו – משום שהרביעית הינה הקלף הרביעי מלמעלה, והקלף היחידי הנוסף שיתכן שבידי מערב הוא השלישית הארט) והמשיך בקלאב, מערב זכה עם המלך, והמשיך בהארט והחוזה בוצע כשהכרוז חוזר לידו בדיאמונד וממשש את הלקיחות בקלאב.

היד כולה:

צפון: ♠AJ10743 ♥K6 ♦865 ♣AJ
מערב: ♠K5 ♥108743 ♦KJ2 ♣K103
מזרח: ♠Q982 ♥Q95 ♦Q1097 ♣52
דרום: ♠6 ♥AJ2 ♦A43 ♣Q98764

ברור עתה שאם הכרוז משחק הארט נמוך מהדומם, מזרח משחק את המלכה, הכרוז זוכה באלוף, ויש לו אמנם שלוש לקיחות בהארט, אולם אינו יכול לחזור ליד כדי לממש את הלקיחות בקלאב והוא נכשל בביצוע.

בחדר השני ישב במערב גארוצו, והוא הוביל במלך דיאמונד ולאחר שזכה, המשיך בנסיך דיאמונד ודיאמונד קטן. הכרוז זכה בסיבוב השלישי, המשיך באלוף ובנסיך קלאב, כשגארוצו דוחה את הלקיחה. עתה זקוק הכרוז לשתי כניסות נוספות ליד (אחת כדי לפתוח את הקלאב ואחת כדי לממשם) ולכן שיחק את השישית הארט (בכוונה לבצע עקיפה ולזכות עם הנסיך) אולם בלדונה היה ער לכך וקפץ מיד עם המלכה הארט, הכרוז זכה באלוף, אולם הקומוניקציה בינו לבין הדומם נותקה, והחוזה הוכשל.

לאהובה ואודי ארואטי

מזל טוב מקרב לב להולדת

הבן

כל צוות המשרד
רהט ביטוחים
אריה רפפורט

תורנות בתי-מרקחת

תל-אביב
גס – פרישמן 66 – 237326
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
אידיאל – מרכז מסחרי ק. יובל – 415081
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח-תקווה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני-ברק – רמת-גן
המגן – ביאליק 30 רמת-גן – 723674
בת-ים – חולון
מור – חביבה רייק 20 בת-ים – 583360
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
רעננה – כפר-סבא – הוד השרון
השרון – דרך השרון – הוד השרון
מודיעין
מוקד מידע מלפני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
טלפון 03-433300

בימים א' עד ה' מ-8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג מ-8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל-אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ-21.00 עד 25.00
בימים ו' וערבי חג מ-18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ-15.00 עד 21.00

אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04-523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00

ער"ן עזרה ראשונה נפשית
בתל-אביב – קו למבוגרים 03-5461111
קו לילדים ונוער 03-261113
בירושלים – 02-227171
בחיפה – 04-672222/3
בנתניה – 053-335516
קו פתוח – ארגון קשבת לילדי "בני נוער"
בתל-אביב 03-221680 24 ? (ת)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ-9.00 – 16.00
03-235922
קו פתוח לקשישים 02-690685

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

החידוש בקונצרטי המנוי
יתחיל ב-1 ביוני 1987
(חידוש בתנועה עד 15/6)

לתשומת לב המנויים
הופעות הערביות
מתחילות בשעה 8.00
(מלבד במוצ"ש – 9.00)

קונצרטים למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים
מנצח
זמרים ומקהלה
תל-אביב, היכל התרבות, 8.00 בערב
סדרה א: יום ה', 18.6.87
("בישאי פיגרו")
סדרה ב: מוצ"ש, 20.6.87 (9 בערב)
("רון ג'ובני")

קונצרטים לנוער מס' 6
תל-אביב, היכל התרבות
יום א', 21.6.87, 5.00 אחה"צ
אריה ורדי
כ' ה.
חלוי
לרנין
תוכנית מיצירות:
מוצרט, צ'ייקובסקי,
קרטאגס ופרוקופייב

קונצרטים למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים
מנצח
זמרים ומקהלה
תל-אביב, היכל התרבות, 8.00 בערב
סדרה ג: יום ב', 22.6.87
("כך עושות כולן")
סדרה ד: יום ג' 23.6.87
("בישאי פיגרו")

פילקלסיקה
קונצרטים מס' 6
תל-אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
יום ד', 24.6.87
זובין מהטה
מנצח
אנה רוסנבסקי
אוה שווארצקופף
כנרות
הלמוט גרינוס
בריטון
המקהלה הלאומית "רינת"
בהדרכת סטנלי ספרבר
תוכנית מיצירות:
באך, סודלי ושוברט

קונצרטים למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים
מנצח
זמרים ומקהלה
תל-אביב, היכל התרבות, 8.00 בערב
סדרה ה: יום ה', 25.6.87
("דון ג'ובני")
סדרה ו: מוצ"ש, 27.6.87 (9 בערב)
("כך עושות כולן")

שערים יציגים ליום 29.5.87

סל	1.6774
דולר ארה"ב	1.6016
מרק גרמני	0.8786
לירה שטרלינג	2.6026
פרנק צרפתי	0.2636
100 ינים יפניים	1.1111
פלורין הולנדי	0.7801
פרנק שווייצרי	1.0579
כתר שבדי	0.2520
כתר נורבגי	0.2370
כתר דני	0.2333
מרק פיני	0.3619
דולר קנדי	1.1952
דולר אוסטרלי	1.1430
רנד דרום-אפריקאי	0.7910
10 פרנקים בלגיים	0.4240
10 שילינגים אוסטריים	1.2492
1000 לירטות איטלקיות	1.2162
לירה אירית	2.3514
100 פזטות ספרדיות	1.2578
יחידת מטבע אירופית	1.8254
דינר ירדני	4.7247
10 לירות לבנוניות	0.1232
לירה מצרית	0.7768

הפועלים הנפקות בע"מ

הודעה
על תוצאות הנפקה
של אגרות חוב סדרה 15
בערך נקוב כולל של 38,500,000 שקל חדש נ"ע

עפ"י תשקיף החברה שפורסם ביום 17.5.87, הוצעו לציבור בדרך של מכרז, אגרות חוב רשומות על-שם, 1991-1997 (סדרה 15), צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן, בערך נקוב כולל של 38,500,000 שקל חדש.

להלן תוצאות המכרזים:

	סכום מוצע	סכום הבקשות שהתקבלו	מספר הזמנות שנתקבלו	השער שנקבע במכרז	שיעור ההקצאה בשער שנקבע
מכרז 1 24.5.87	19,250,000 ש"ח ע"נ	28,900,800 ש"ח	79	102%	80.261818%
מכרז 2 28.5.87	19,250,000 ש"ח ע"נ	43,504,300 ש"ח	61	103%	30.097194%
סה"כ	38,500,000	72,405,100 ש"ח	140		

*הזמנות במחיר הנמוך מהשער שנקבע בהקצאה נדחו.
הזמנות במחיר הגבוה מהשער שנקבע בהקצאה כובדו במלואן.
הזמנות במחיר ההקצאה כובדו בשיעור ההקצאה כמפורט לעיל.

ג' בסיוון תשמ"ז – 31 במאי 1987.

לפני 60 שנה

מועצת העתונות הציונית האופוזיציונית

בברלין נתכנסה ועידה של מועצת העתונות הציונית האופוזיציונית ודנה על המצב הקיים עתה בציונות. במועצה זו, שהתנהלה בראשותם של מ. סולוביצ'יק וריכרד ליכטהיים, נועדו עתונאים ציוניים מבולגריה, גרמניה, צרפת, יוון, אוסטריה, א"י, פולין, רומניה וצ'כוסלובקיה. אחרי ויכוחים מרובים באה הועידה לידי הכרה, כי בשנתיים האחרונות הורע בהרבה מצבה של התנועה הציונית מבית ומחוץ. רוע מצבה זה הובלט ביחוד לרגל המשבר העובר על א"י.

קולו של שלום עליכם

במכה טמפל אשר בניו יורק נערכה אזכרה לשנת העשר לפטירתו של שלום עליכם והקהל נתבשר לשמוע את שלום עליכם המקריא בעצם קולו חלק המונולוג הידוע "אלמלי הייתי רוטשילד". החברה לפונוגרפים "וויקטור קומפני" בקשה בשנת 1915 מאת שלום עליכם לשמור אצלה את קולו והוא נענה לבקשה, ועתה הודות לאמצאות האורטופוניות החדשות, שמע הקהל את קולו של המנוח בדיוק גמור.

לפני 40 שנה

יצחק יציב איננו

שוב הוכה בית "דבר", נפל פתאום אחד מעמודי התווך שלו – מת יצחק יציב, עורך "דבר לילדים", בן נ"ז. אלפים באו ללוותו למנוחת עולמים. דברי הספד אמרו זלמן רובשוב, נ. גרינבלט בשם אגודת הסופרים וי. זיו-אב בשם אגודת העתונאים העבריים.

קרוסמן נואם

חבר הפרלמנט מטעם הלייבור, ריצ'רד קרוסמן, נאם בבריסל ואמר כי 600 אלף יהודי א"י הם אומה קטנה אך תקיפה בדעתה, שתשיג את עצמאותה. הפתרון היחידי הטוב ביותר לבעית א"י הוא חלוקה.

נתפס התליין של יהודי וילנה

ורשה. סוכן הגיסטאפו הרברט גוטהארט, ממקורביו של היטלר, האחראי לרצח אלפי יהודי וילנה, היסגר מכון ייוו"א שהסגיר את נח פרילוצקי ז"ל ושאר עובדי ייוו"א לידי הגיסטאפו, נאסר בשבוע זה בליבק ויוסגר לפולין שתעמידו לדין כפושע מלחמה. גוטהארט מדבר אידיש ועברית והוא התחפש כל הזמן כפליט יהודי עד שזהותו נקבעה סו"ס על ידי אחד מעסקני הועדה ההיסטורית בלודז'.

רכוש ספרית דבר

דבר ספורט

הפועל ירושלים והפועל חיפה מעדו על הסף

לאחר שש שנים נפרדה אתמול מכבי יבנה מהליגה הלאומית. להצהרות הבטוחות של שחקניה, על נצחון ביתי מול הפועל באר־שבע, לא היה כיסוי. המשחק נסתיים בתיקו 1:1. בית"ר ת"א לא ציפתה ל„מתנות" ועשתה את המלאכה בעצמה, כשהיא גוברת באיצטדיון „[illegible]" על מכבי נתניה 0:2, והבטיחה הישארותה בליגה הלאומית.
בני־יהודה כרעה על סף ההיסטוריה. 29 משחקים בלא הפסד – שיא מדהים בפני עצמו, שישרוד עוד שנים רבות כנראה – לא הפחידו את מכבי חיפה. באיצטדיון קרית־אליעזר נחלו ה„זהובים" את הפסד הליגה הראשון העונה, 5:2. לגבי חניכיו של שלמה שרף היווה הנצחון „הצהרת כוונות" לקראת משחק הגמר מול מכבי ת"א.
גם מכבי ת"א במנצחות. נצחונה על בית"ר נתניה 1:3 (4 בעיטות 11, 2 לכל צד, כשהבית"רים החטיאו אחת), אמנם היה צפוי, אך העלה את המכבים למקום השלישי בדירוג הסופי של העונה.
במקום הרביעי דורגה „הפתעת העונה", קבוצת הפועל לוד. היה זה יוצא הפועל ת"א, רפי שמואל, שהבקיע צמד שערים לרשת קבוצת האם שלו כדי להוביל את לוד לנצחון נאה 0:2. האלופה היוצאת סיימה את העונה במקום ה־12.
שמשון ת"א סיימה עונה די טובה בנצחון ביתי קל על הפועל פ"ת 1:3. מכבי יפו נפרדה מהליגה הלאומית בנצחון ביתי 1:2 על הפועל כפר־סבא. שער הכבוד לזכות כפ"ס, שנכבש בדקה ה־87, העניק לאלי יאני את תואר „מלך השערים" לעונה זו, כשהוא מנצל עד תום את היעדרם של שני יריביו הירושלמים, אלי אוחנה ואורי מלמיליאן.
ללא שני כוכביה אלה חתמה אתמול בית"ר ירושלים את עונת האליפות בהפסד. מכבי פ"ת הבקיעה שני שערים והחטיאה שתי בעיטות מ־11 מטר כדי לנצח את הבית"רים 0:2.

הפועל צפריירים חולון לליגה הלאומית

מכבי יבנה ירדה לליגה הארצית

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משחקים	נצחונות	תיקו	הפסדים	שערים	נקודות
1.	בית"ר ירושלים	30	19	9	2	27–59	66
2.	בני־יהודה ת"א	30	11	18	1	25–37	51
3.	מכבי תל־אביב	30	12	11	7	25–43	47
4.	הפועל לוד	30	11	12	7	21–35	45
5.	שמשון תל־אביב	30	10	15	5	20–33	45
6.	מכבי פתח־תקוה	30	11	12	7	21–29	45
7.	מכבי נתניה	30	12	8	10	30–30	44
8.	הפועל כפר־סבא	30	11	9	10	40–44	42
9.	מכבי חיפה	30	9	12	9	28–39	39
10.	הפועל פתח־תקוה	30	9	11	10	30–31	38
11.	הפועל באר־שבע	30	7	15	8	19–20	36
12.	הפועל תל־אביב	30	6	16	8	21–18	34
13.	בית"ר תל־אביב	30	7	13	10	39–33	34
14.	מכבי יבנה	30	6	12	12	35–28	30
15.	מכבי יפו	30	4	10	16	48–23	22
16.	בית"ר נתניה	30	3	1	26	92–22	10

מחזור 30: עובדות ומספרים

מכבי יבנה 1 (1)
הפועל ב"ש 1 (0)
● מנשה עלוואה (12)
● יורם אוחיון (87)
ציון משחק: 5
המצטיין: ציון יעקב
המאכזב: דוד יעקבין
שופט: יהושע לויה
צופים: 400
איצטדיון: יבנה
★ מכבי יבנה: לסנר 5; אוסמו 5, אלקבץ 6, סלומון 5, עמור 6; עלוואה 5, חלפון 4, ציון יעקב 7; יעקבין 5, הלד 5, אבגעים 5 (א. כהן 4).
★ הפועל ב"ש: מדר 5; ברזאני 6, זיזי 5, אילוז 6, בונן 5; חיון 4, רזון 4 (אוחיון), סולתן 4, טלמליה 4; ויצמן 5, שושנה 5, אוחנה 6.

מכבי פ"ת 2 (1)
בית"ר י־ם 0 (0)
● יעקב אוזבל (5), מוסלי (88)
ציון משחק: 6
המצטיין: יעקב אוזבל
המאכזב: גרי ונדרמולן
שופט: יאיר סילינגר
צופים: 3000
איצטדיון: בלומפילד
★ מכבי פ"ת: פביאן 6; אוזבל 7, פרסלני 6, דניאל 5, ז'אן 5; מכנס 5, אלישע לוי 5, בגלייבטר 6, נאול 5; רפי כהן 6 (רבינוביץ), מוסלי 6 (מאיר כהן).
★ בית"ר ירושלים: מזרחי 5; אבי כהן 5, אשש 4, שמואלי 4, שירזי 6; קדוש 5, שורץ 5, סמי מלכה 5, דידו 5; גולדר 4, ונדרמולן 4.

מכבי ת"א 3 (0)
בית"ר נתניה 1 (0)
● אלון נתן (46 מ־11 מ', 54 מ־11 מ'), מיקי כהן (52)
● יוסי תשובה (67 מ־11 מ')
ציון משחק: 6
המצטיין: אלי דריקס
המאכזב: שלמה אדרי
שופט: יוסף ברוסמן
צופים: 150
איצטדיון: סוברוק
★ מכבי ת"א: גינצבורג 5; קרמר 5, אבי כהן 5, שמעונוב 5, קריים 4 (איתן לוי), מיקי כהן 6, לולו 5, אלון נתן 6, טבק 4; גריאני 6, דריקס 7.
★ בית"ר נתניה: לביא 5 (פישלר), רובין 4 (גולן), סאסי 5, סרוסי 5, יוסי יונה 4; טוביאנה 4, גניש 5, שטולברג 5, אדרי 4; עזריה 4, תשובה 5.

בית"ר ת"א 2 (2)
מכבי נתניה 0 (0)
● ירון כהן (18), חיים בר (עצמי 31)
ציון משחק: 6
המצטיין: ירון כהן
המאכזב: יגאל מנחם
שופט: משה אשכנזי
צופים: 2000
איצטדיון: וינטר
★ בית"ר ת"א: גדבי 5; טורס 6, יעקב כהן 6, עמר 6, אבן־צור 7; צמח 6, קצב (מזרחי 6), נסים כהן 6, אדרי 6; לביא 6, ירון כהן 7.
★ מכבי נתניה: בלדב 6; גאסה 5, בר 4, חסן 4, רותן 5; מסיקה 4, גבאי 5, לחוץ 4 (בארון 5), תקוה 6, יגאל מנחם 4, רוני לוי 4 (עלוואה).

מכבי יפו 2 (0)
הפועל כפ"ס 1 (0)
● עופר דגמי (60, 73)
● אלי יאני (87)
ציון משחק: 5
המצטיין: עופר דגמי
המאכזב: בן אייזנשטיין
שופט: יעקב כמן
צופים: 200
איצטדיון: באזן
★ מכבי יפו: קוניצקי 5; כהן־צדק 5, יצחק לוי 6, בוטביקה 5, דוד מאיר 4, מג'ד 5, אלקולומברה 5, יוסי לוי 5, ש. לוי 6; מזרחי 5, דגמי 6.
★ הפועל כפ"ס: שמיר 5; מללי 4, רבינוביץ 5, סיימון 5, איינשטיין 4; אופיר בוחיים 5, מימוני 5, מרגון 4, יפה 5; יאני 6, רביבו 5.

מכבי חיפה 5 (1)
בני־יהודה 2 (1)
● זאהי ארמלי (30, 85), ראובן עמר (48), איתי מרדכי (51), ניר קלינגר (61)
● משה אייזנברג (39), חזי שירזי (53)
ציון משחק: 7
המצטיין: ראובן עמר
המאכזב: [illegible]
שופט: יוסף ברוסמן
צופים: 4000
איצטדיון: קרית־אליעזר
★ מכבי חיפה: רן 6, אהרוני 6, אוסמו 6, אלי כהן 6 (סלקטר 6), מרילי 7; עמר 8, ממן 6 (גבעול), קלינגר 7, אבוקסיס 6; מרדכי 6, ארמלי 7.
★ בני־יהודה: אסייאג 5; סלמן 5, אדיב 6, סגל 5 (שרעבי 5), עלז 6; דיין 6, מליחי 6, א. חיים 5, ברסובים 4 (גורדנה 6); אייזנברג 6, שירזי 5.

שמשון ת"א 3 (2)
הפועל פ"ת 1 (0)
● יגאל הלל (31, 71), צהל ארמוני (35)
● גיא לוי (73)
ציון משחק: 6
המצטיין: יגאל הלל
המאכזב: ניר לוין
שופט: יוסף שועי
צופים: 1500
איצטדיון: בלומפילד
★ שמשון ת"א: חדד 6; זכרוני 6, ברדה 6, אורי כהן 6, הלדי 6; יגאל הלל 7, דהרי 5, שמעונוב 5, עובדיה 7; שוקרון 5 (מלכה), ארמוני 5.
★ הפועל פ"ת: גדבי 5; לסרי 4, בדניוק 4, סאבו 4, דוד לוי 5; קייסי 4 (צבעוני), מסמר 4, גיא לוי 4; חזן 4, מרכוס 4, לוין 4.

הפועל לוד 2 (0)
הפועל ת"א 0 (0)
● רפי שמואל (55, 89)
ציון משחק: 6
המצטיין: רפי שמואל
המאכזב: דוד פריגוני
שופט: יעקב אלימלך
צופים: 500
איצטדיון: לוד
★ הפועל לוד: יעקב בנודיס 5; יצחק בנודיס 5, נעמן 6, אודי בנודיס 5, מאיה 6; יעקב הלל 5, רפי שמואל 7, שרביט 6; בן־ממס 6 (קטשוילי 4), פרץ 5 (סמרגיה 4), רונן הלל 6.
★ הפועל ת"א: טליאס 6; הרשליקוביץ 5, אקהויז 5, עמר 5, מוסה 4; מועלם 4, פיננטי 4 (מסטרל), ז'אנו 5; ברנס 5, לנדאו 5, שרם 4 (רביאן).

אשפי הכדור מבראזיל נחים בטיילת ומרכזים סביבם מעריצים

חיים מסיקה ממכבי נתניה נהדף ע"י רוני צמח מבית"ר ת"א, כשמאחור שחקני בית"ר יעקב כהן ויוסי מזרחי (0:2 לבית"ר)

האלופה סיימה את העונה בהפסד ביתי

מאת ג.אשר

קבוצת בית"ר ירושלים נחלה אתמול הפסד ליגה ביתי ראשון בעונה זו, דווקא מול קבוצה חסרת יומרות כמכבי פ"ת 2:0 (1:0).

כדורגלני מכבי פ"ת היו קרובים להגדלת התוצאה, אולם החטיאו שתי בעיטות 11 מטר, אחת בכל מחצית.

3000 הצופים, אוהדי בית"ר ירושלים, שהגיעו לאיצטדיון בלומפילד כדי לחגוג את הזכיה באליפות, חזו בקבוצה בינונית ואפורה שחסרה שניים מכוכביה, אורי מלמיליאן ואלי אוחנה.

מכבי פ"ת שיחקה מול הירושלמים בצורה מבוקרת. העורף לחם ללא פשרות וידע לחלץ את הכדורים להתקפות מתפרצות. מנגד היה העורף הירושלמי חורק. אשש ואבי כהן סייעו להתקפה ללא תוצאות. חסרונו של ה„קפטן" חנן אזולאי בעורף הקבוצה היה לרועץ עבור הירושלמים. חלוצים צעירים כרפי כהן ומוסלי תעתעו בהגנת ירושלים.

כבר בדקה ה־5 הוליכה פ"ת 0:1. בגלייבטר הקשית קרן מימין לאוזבל, המגן המגיח של פ"ת, נגח פנימה.

פ"ת המשיכה לתקוף. בדקה ה־14 הוכשל הצעיר מוסלי ברחבה. סילינגר הורה על הנקודה הלבנה. בגלייבטר בעט לימין ולחוץ.

ירושלים, ששלטה יותר במרכז השדה, נתקלה בהגנה מלוכדת לוחמת, בראשות השוער פביאן, הבלם פרסלני והמגן אוזבל. בדקה ה־52 הקשית אלישע לוי [illegible] לקורה והכדור חזר לרחבה ומוסלי בעט מ־5 מטר לחוץ.

בדקה ה־84 פרץ בגלייבטר לרחבה. הוא הוכשל על־ידי שמואלי וסילינגר הורה שוב על הנקודה הלבנה. רבינוביץ, שנכנס קודם לכן כמחליפו של רפי כהן, בעט לקורה השמאלית. הכדור חזר לרחבה והורחק.

בדקה ה־88 שוב התקפה פשוטה של פ"ת. הגנת ירושלים הפקירה את הרחבה. מוסלי השתלט על כדור [illegible], ובעט פנימה 0:2.

רפי שמואל הבקיע צמד שערי נצחון

מאת משה רבציר

רפי שמואל, שלא הצליח להשתלב בהרכבה של הפועל ת"א והושאל להפועל לוד, הוכיח אתמול למנהלי קבוצתו לשעבר, כי הוא שחקן יעיל ומסוכן, לאחר ששותף את הפועל לוד לנצחון חלק על הפועל ת"א בתוצאה 0:2 (0:0).

יאמר מיד, כי שחקני ת"א צריכים להיות מרוצים מהתוצאה, שכן הלודאים היו טובים יותר ורק החטאות מרגיזות של החלוצים הצילו את ה„אדומים" מתבוסה.

אומנם הפועל ת"א שיחקה ללא משה סיני, יוסי זאגה, אלי כהן ואריה אלתר, אבל גם חסרונם אינו יכול להצדיק יכולת כה עלובה.

– הלודאים לא נאלצו להציג את מלוא יכולתם כדי לשלוט ללא עוררין במרכז המגרש. השחקן הבולט בשורותיהם היה ללא ספק רפי שמואל, שעשה במגרש ככל שעלה על רוחו.

פתיחת המשחק רמזה על העתיד לקרות. בדקה ה־1 בעט רפי שמואל ממטר לגופו המונק של השוער. כעבור תשע דקות שוב ניתנה לרפי שמואל הזדמנות להבקעת שער, אבל הכדור שבעט נהדף בקורת השער.

לקראת סיום המחצית שוב הגבירו הלודאים את לחצם, אבל החטאותיהם של פרץ ובן־ממס הותירו את התוצאה בעינה. בפתיחת המחצית השנייה התאוששו במעט יוסי הכחות במגרש. אולם, רפי שמואל דאג לעלות את לוד ליתרון, לאחר שניצל בדקה ה־55 עירבוביה בתוך הרחבה כדי לקבוע בבעיטה מקרוב – 0:1.

בדקות הסיום ניסו ה„אדומים" לאזן את התוצאה. בדקה ה־75 נגח מוריס זאגו מקרוב לקורת השער. אולם, הסיום היה שייך ללודאים. שוב היה זה רפי שמואל, שהצליח בדקה ה־89 לחטוף את הכדור במרכז המגרש ולהתקדם ללא הפרעה לעבר השער כדי לקבוע מול השוער את תוצאת המשחק – 0:2.

יגאל הלל סלל הדרך לנצחון

קבוצת שמשון ת"א לא התקשתה אתמול לגבור על שחקניה הצעירים של הפועל פ"ת בתוצאה 1:3 (0:2).

שחקני כרם התימנים זכו בנצחון מוצדק, שכן הם היו טובים יותר בכל דקות המשחק. שחקני ההגנה בלמו ללא קושי את חלוצי פ"ת. שחקני הקישור, שלטו ללא עוררין במרכז המגרש והחלוצים סיכנו רבות את השער הפתח־תקוואי. כוכב המשחק היה ללא ספק יגאל הלל, שהבקיע שני שערים והיה מעורב בהבקעת השער השלישי.

שחקני „אם המושבות" שיחקו מתחת לכל ביקורת. משחקם היה מפוזר וחסר שאפתנות. לאחר לחץ שמשוני בפתיחה, הצליח יגאל הלל לקבוע בדקה ה־31 בנגיחה מקרוב 0:1.

השמשונים המשיכו להלום. בדקה ה־35 שוב היה זה יגאל הלל, שפרץ לעבר השער ומסר כדור פז לצהל ארמוני, שבבעיטה מקרוב קבע – 0:2.

גם במחצית השנייה המשיכו שחקני שמשון לעשות במגרש ככל שעלה על רוחם. בדקה ה־71 נהדף הכדור בידו של גבי לסרי, שניצב בתוך הרחבה. את בעיטת העונשין מ־11 מ' בעט יגאל הלל ללא רופי – 0:3.

כשנדמה היה, כי הפתח־תקוואים יספגו תבוסה, הצליח גיא לוי כעבור שתי דקות להמתיק במעט את הגלולה המרה, לאחר שקבע בבעיטה מקרוב את תוצאת המשחק – 1:3.

נצחון בפרידה מהליגה הלאומית

מאת יעקב אלבים

קבוצת מכבי יפו נפרדה אתמול מהליגה הלאומית עם טעם מתוק בפה, לאחר שגברה בביתה על קבוצת האדישה של הפועל כפר־סבא בתוצאה 1:2 (0:0).

למרות ההפסד נראו שחקני השרון מרוצים מאוד בסיום המשחק, שכן חברם, אלי יאני, הצליח בדקה ה־87 להבקיע את השער, שהכתיר אותו בתואר „מלך השערים" של הליגה הלאומית.

הנצחון היפואי היה מוצדק, כיוון שדגמי וחבריו היו שאפתניים יותר. הם הגיעו ראשונים לכל כדור וגם במצבי ההבקעה היה להם יתרון מוחלט.

לאחר מחצית ראשונה עקרה משערים, התעורר במעט המשחק במחצית השנייה. היפואים, שפתחו את המחצית היטב, הצליחו לעלות ליתרון ראשון בדקה ה־60. סלומי לוי הצעיר פרץ מהאגף והגביה את הכדור לעבר הרחבה. דגמי הקדים את מגיני כפר־סבא ובנגיחה מקרוב קבע – 0:1.

היפואים המשיכו לתקוף וכעבור 13 דקות שוב היה זה עופר דגמי, שהצליח בבעיטה מתוך הרחבה להכניע את השוער הכפר־סבאי – 0:2.

בדקות הסיום ניסו שחקני השרון להציל במעט מכבודם האבוד. כל שחקני הקבוצה מסרו את הכדורים לאלי יאני, כדי שיצליח להבקיע את השער, שיעניק לו את התואר. בדקה ה־87 הצליח יאני בבעיטתו, לאחר שבבעיטה מקרוב הצליח להבקיע את השוער היפואי – 1:2.

הניחוש הנבון

1.	יבנה – הפועל ב"ש	x
2.	מכבי יפו – כפר־סבא	1
3.	הפ. לוד – הפועל ת"א	1
4.	בית"ר ת"א – מ. נתניה	1
5.	שמשון – הפועל פ"ת	1
6.	בית"ר י־ם – מכבי פ"ת	2
7.	מכ. חיפה – בני־יהודה	1
8.	בית"ר נהריה – עכו	2
9.	טבריה – הפועל חיפה	1
10.	שעריים – הפועל י־ם	1
11.	חולון – מכבי עמידר	1
12.	הפ. חדרה – הכח ר"ג	2
13.	הפועל ר"ג – ב. רמלה	1
14.	בית־שאן – מרמורק	2

כוכב השבת

ראובן עמר

מרימים גבה למקרא השם? לא פלא. הקשר הצעיר של מכבי חיפה, ראובן עמר, כמעט שלא נראה על מגרשי הכדורגל העונה. בחצי הגמר מול בית"ר ת"א עלה כמחליף ואתמול שותף בהרכב הפותח. עמר הוכיח כי האשראי שהעניק לו המאמן שלמה שרף היה מוצדק. הוא היה הרוח החיה בנצחונה של חיפה על בני־יהודה 2:5, בהפעילו היטב את החלוצים ובהפגינו את כשרונו הרב במרכז השדה. הפסד ראשון לבני־יהודה ונצחון ראשון לקשר הצעיר.

נבחרת המחזור

1. עופר פביאן (מכבי פ"ת)
2. יעקב אוזבל (מכבי פ"ת)
3. יגאל הלל (שמשון ת"א)
4. ציון מרילי (מכבי חיפה)
5. אברהם עובדיה (שמשון)
6. ציון יעקב (מכבי יבנה)
7. רפי שמואל (הפועל לוד)
8. ראובן עמר (מכבי חיפה)
9. ירון כהן (בית"ר ת"א)
10. אלי דריקס (מכבי ת"א)
11. זאהי ארמלי (מכבי חיפה)

מלך השערים

1.	אלי יאני (הפועל כפ"ס)	16
2.	אלי אוחנה (בית"ר י־ם)	15
-.	מלמיליאן (בית"ר י־ם)	15

השויון של אוחיון ניפץ כליל את אשליות יבנה

מאת יצחק פרי

קבוצת מכבי יבנה נפרדה אתמול מהליגה הלאומית, זאת נקבע בתום משחקה הביתי מול קבוצתה חסרת היומרות של הפועל באר־שבע – 1:1 (0:1).

שחקני יבנה, שיחקו אומנם בשאפתנות רבה, אבל חולשת חלוציהם ועצבנותם הרבה, ברוב דקות המשחק, היו בעוכריהם. כוכב המשחק היה ללא ספק ציון יעקב, שעשה במרכז המגרש ככל שעלה על רוחו ופיטם את חבריו החלוצים במסירות פז, שלא נוצלו.

שחקני בירת הנגב ראויים למירב המחמאות, שכן הם הגיעו ליבנה במטרה לזכות בנצחון ובכך הם שמו ללעג את הדיבורים בשבוע האחרון.

פתיחת המשחק היתה שייכת ליבנה. כבר בדקה ה־12 הצליחה לעלות ליתרון, לאחר שמנשה עלוואה ניסה להגביה את הכדור לעבר הרחבה ולהפתעתו הרבה הגיע הכדור המסובב לרשת – 0:1.

שחקני יבנה המשיכו ללחוץ, אבל חלוציהם הנרפים החטיאו ממצבי הבקעה קורצים. בדקות הסיום התבצרו היבנאים ברחבת שערם, במטרה לגונן על יתרונם. בדקה ה־87 הדבר עלה להם ביוקר רב. לאחר שיורם אוחיון, שנכנס למשחק שלוש דקות לפני כן, הצליח בבעיטה מקרוב לנעוץ את המסמר האחרון בארון היבנאי – 1:1.

ירון כהן ושער עצמי של בר השאירו בית"ר ת"א בלאומית

מאת יוסי משורר

משחק הקרבה של שחקני בית"ר ת"א השאיר אותם אתמול עונה נוספת בליגה הלאומית, לאחר שגברו במגרשם הביתי על קבוצת מכבי נתניה בתוצאה 0:2 (0:2).

שחקני ה„מנורה" זכו בנצחון מוצדק, שכן הם היו טובים יותר ברוב שלבי המשחק. שחקני ההגנה שיחקו ללא פשרות והצליחו במשחק פשוט לשתק לחלוטין את חלוצי נתניה. חוליית הקישור הכתיבה את קצב המשחק והחלוצים, בראשותו של ירון כהן, הטרידו רבות את ההגנה האורחת.

האורחים מ„עיר היהלומים" לא שיחקו אומנם בהקרבה כמו יריבתם, אבל גם הם הגיעו למגרש וינטר במטרה לזכות בנצחון ורק חולשת חלוציהם מנעה מהם לשוב לביתם עם נצחון.

פתיחת המשחק היתה שייכת לשחקני ה„מנורה". לאחר לחץ רצוף הצליח ירון כהן להקפיץ בדקה ה־18 את אוהדי בית"ר, כשקבע בבעיטה נאה מ־16 מ' לפינת השער 0:1.

הבית"רים המשיכו ללחוץ ובדקה ה־31 הם הצליחו להגדיל את יתרונם, בעזרתו האדיבה של חיים בר, לאחר שיעקב כהן הגביה כדור עונשין מ־40 מ' לעבר השער וחיים בר בנגיחה לאחור הפתיע את שוערו, שעמד מחוץ לשער – 0:2.

במחצית השנייה הירפו במעט הבית"רים מלחצם. הם הסתגרו ברחבת שערם, בציפיה לשריקת הסיום. שחקני נתניה נטלו אומנם את היוזמה במרכז המגרש, אבל לכלל מצבי הבקעה לא הגיעו.

חניכי שרף הנחילו ל„זהובים" את הפסדם הראשון בליגה

מאת יצחק ציבין

קבוצת בני יהודה ת"א נוצחה אתמול, לראשונה העונה, לאחר ששחקני מכבי חיפה זכו בנצחון מוחץ במגרשם הביתי – 2:5 (1:1).

האורחים משכונת התקווה שיחקו באדישות רבה. כנראה שהאתגר לסיים את עונת המשחקים ללא הפסד, לא המריץ את חניכיו של יצחק שניאור.

לשחקני עיר הכרמל היווה המשחק חזרה מצויינת לקראת הופעתם בגמר גביע המדינה. החיפאים שיחקו בשאפתנות רבה ונראה, כי הם הצליחו להתאושש מהמשבר הנפשי שפקד אותם.

גיבור הנצחון היה ללא ספק זאהי ארמלי, שאף התכבד בהבקעת השער הראשון, לאחר שבדקה ה־30 פרץ לעבר השער ומול השוער קבע – 0:1.

שחקני שכונת התקווה לא נשברו וכעבור תשע דקות הצליחו להשוות את התוצאה, לאחר שמשה אייזנברג קבע בבעיטה אדירה מ־14 מ' 1:1.

במחצית השנייה חזו הצופים במשחק מהנה ועשיר בשערים. בדקה ה־48 הגביה ציון מרילי את הכדור למרכז הרחבה ובן־עשר קבע בנגיחה נאה 1:2.

כעבור שלוש דקות פרץ ארמלי לעבר השער והגביה את הכדור לעבר איתי מרדכי, שבבעיטה מקרוב קבע 1:3. חגיגת השערים נמשכה בדקה ה־53, כשמשה אייזנברג שלח את חזי שירזי לעבר השער ובבעיטה מול השוער לא התקשה לקבוע 2:3.

את אשליות ה„זהובים", לסיים את העונה ללא הפסד, ניפץ ניר קלינגר, שהצליח בדקה ה־61 לקבוע בבעיטה אדירה מזוית קשה 2:4.

הסער שבר כליל את שחקני בני יהודה. בדקה ה־85 זכו החיפאים בשער נוסף. שוב היה זה זאהי ארמלי, שבנגיחה נפלאה מתוך הרחבה קבע את תוצאת המשחק – 2:5.

האחרונה נוצחה מהנקודה הלבנה

מאת דוד בכר

הסיום של שחקני בית"ר נתניה בליגה הלאומית המתיים אתמול בהפסד נוסף. הפעם למכבי ת"א, שלא נזקקה לגלות את מלוא יכולתה כדי לזכות בנצחון [illegible] – 1:3 (0:0).

המכבים מת"א גילו במחצית הראשונה שאננות רבה. הם שיחקו להנאתם ולא הצליחו לסכן את השער הנתנייתי. שחקני „עיר היהלומים" שיחקו בשאפתנות רבה יותר, אבל יכולתם הדלה לא איפשרה להם לסיים את העונה עם נצחון.

במחצית השנייה התעוררו שחקני מכבי ת"א מתרדמתם. ואכן כבר בדקה ה־46 הצליחו לעלות ליתרון ראשון, לאחר שהבלם הנתנייתי סרוסי הדף את הכדור בידו בתוך הרחבה. את בעיטת העונשין מ־11 מ' ביצע אלון נתן ללא רופי – 0:1.

המכבים המשיכו להלום ובדקה ה־52 הם אף הצליחו להגדיל את יתרונם, לאחר שאלי דריקס מסר כדור מדויק למיקי כהן, שבבעיטה מתוך הרחבה קבע 0:2.

כעבור שלוש דקות שוב נקבעה בעיטת עונשין מ־11 מ' לזכות ת"א, לאחר שמיכה סרוסי הכשיל את אלי דריקס בתוך הרחבה. את בעיטת העונשין מ־11 מ' שוב בעט אלון נתן ללא רופי – 0:3.

חגיגת ה„פנדלים" נמשכה. הפעם נקבעה בעיטת העונשין מ־11 מ' לזכות נתניה, לאחר שאבי כהן נגע בכדור בידו בתוך הרחבה. את בעיטת העונשין בעט יוסי תשובה לרשת – 1:3.

בדקה ה־71 פסק השופט שלמה יוסף על ה„פנדל" הרביעי במשחק, לאחר שאיתן לוי הכשיל את יוסי תשובה בתוך הרחבה. הפעם ניגש שלמה אדרי לבצע את בעיטת העונשין, אבל הכדור נהדף בקורת השער.

نقلا عن الأصل

هكذا منه الأصل

הפועל חולון ללאומית לאחר ההפסדים של הפועל י־ם וחיפה

מאת ברוך הגן

קבוצת הפועל צעירים חולון – לליגה הלאומית. קרב העליה הגורלי, כמו בסרט מתח, עם רוח תמסך על משחקי הליגה הארצית: חולון זכתה בנצחון ואילו שתי יריבותיה נוצחו. הברכים העברה, איפוא, לחולון הודות להפרש שעריה הערך.

הדרמה נפתחה בדקה ה־20 כתוצאה בשעה שיצחק צבי ממכבי שעריים הבקיע את שוער הפועל ירושלים. הירושלמים עשו, אמנם, נסיונות להשוות ולזכות בעליה, אולם הגנת שעריים עמדה בפרץ. חולון היתה תכליתית יותר, גברה 0:2 על מכבי רמת־עמידר וציפתה בדריכות לתוצאה מטבריה, שם התמודדה הפועל חיפה. חיפה היתה זקוקה לנצחון על המארחת, אך נוצחה ברגע האמת שלה 2:1. כך חזרה חולון לליגה הלאומית לאחר 16 שנה ואוהדיה יכולים היו לפתוח את בקבוקי השמפניה.

דרמה גדולה לא פחות התחוללה בתחתית. מכבי שעריים והכח ר"ג, שהביסה בחוץ את הפועל חדרה 0:4, נותרו בליגה ודחקו למבחנים את הפועל מרמורק (גברה 2:3 בקרב תחתית על הפועל בית־שאן) ואת הפועל ר"ג (גברה 1:4 על בית"ר רמלה). בית־שאן ורמלה הצטרפו לבית"ר נהריה (נוצחה ע"י הפועל עכו 2:0) והפועל דימונה (נכנעה 3:1 להפועל יהוד) בדרך לליגה א'.

הליגה הארצית

	הקבוצה	משׂ	נצ׳	תיקו	הפס׳	שערים	נק׳
.1	הפועל חולון	30	14	11	5	16–36	53
.2	הפועל ירושלים	30	15	8	7	24–36	53
.3	הפועל חיפה	30	13	11	6	23–40	50
.4	הפועל חדרה	30	13	9	8	36–40	48
.5	הפועל טבריה	30	12	7	11	34–38	43
.6	הפועל יהוד	30	11	9	10	30–31	42
.7	מכבי רמת־עמידר	30	12	6	12	29–26	42
.8	הפועל עכו	30	9	14	7	25–30	41
.9	מכבי שעריים	30	9	13	8	19–25	40
.10	הכח רמת־גן	30	11	7	12	25–27	40
.11	הפועל מרמורק	30	11	6	13	35–35	39
.12	הפועל רמת־גן	30	9	11	10	27–24	38
.13	הפועל בית־שאן	30	7	16	7	30–27	37
.14	בית"ר רמלה	30	8	13	9	37–25	37
.15	בית"ר נהריה	30	4	8	18	39–19	20
.16	הפועל דימונה	30	4	7	19	50–20	19

הפועל חולון 2 רמת־עמידר 0

חולון לא סמכה על יריבותיה לצמרת ועשתה את מלאכתה במרדגליה. החולונים היו מודעים לכך, כי רק נצחון יעמידם על סף עליה והם לא ויתרו על ההזדמנות הביתית.

למן הפתיחה הסתמן לחץ חולוני על שער האורחים, אולם המטה הרב פגע באיפוס של החלוצים ואיפשר למכבי לשמור על רשת נקיה.

שער הזהב של ירושלים ברחובות הפיח רוח רעננה בהתקפת חולון. ליאון פנסו, האיש לו חייבת חולון את העליה, היה שוב במקום הנכון וקבע 0:1 בדקה ה־50. חולון לא הסתפקה בשער היחיד. מחשש להפתעה מרה מטבריה היא ביקשה להבקיע שער נוסף והדבר עלה בידיה בדקה ה־82 ע"י ארז שקרוקה.

הרחקתו של מאיר שלום האורח שתי דקות מהסיום קדמה להתפרצות גלי השמחה של אוהדי חולון עם היוודע התוצאות מהמגרשים האחרים.

שפט יעקב שינר לעיני ... צופים בחולון.

מכבי שעריים 1 הפועל י־ם 0

ירושלים איבדה את עולמה בשני מחזורים חלשים בסיום. לא היה לה את מי להאשים אלא רק את עצמה.

לא ניתן להבין תצוגה חלשה כל־כך של קבוצה יומרנית, המבקשת להעפיל לליגה הבכירה. הירושלמים הימרו מהפתיחה על חילוץ נקודת עליה הם ויתרו על כל יוזמה התקפית. שעריים עטה על המציאה, תקפה ואף הבקיעה בדקה ה־20 ע"י יצחק צבי המצטיין.

ירושלים היתה בהלם ולא הצליחה להתאושש ממנו עד לסיום. היא תקפה, אמנם, אולם השוער הוותיק אבי ליברמן חסם את שערו והותיר את ירושלים המומה.

שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 4000 צופים ברחובות.

הפועל טבריה 2 הפועל חיפה 1

חיפה איבדה את ההזדמנות האחרונה שלה "לגנוב" את כרטיס העליה. היא היתה זקוקה לנצחון, אולם ספגה הפסד וחזרה לביתה מאוכזבת.

חיפה חסרה מזל ברגע האמת שלה. כבר בדקה החמישית החמיא רונן רוקמן בעיטת 11 מ' וגרם לירידה מוראלית אצל החיפאים. טבריה נטלה את היוזמה והשליטה ואף הוליכה ביתרון הזה בדקה ה־36 מהבקעה של משה אוזלאי.

חיפה התאוששה רק בדקות הסיום והשכילה להשוות 8 דקות מהסיום ע"י אלי בן־אמו. האורחים ערכו נסיונות נוספים להכריע את המשחק, אך ספגו שער מרגליו של מאיר עמר בדקה ה־85.

שפט יצחק בן־יצחק לעיני 2000 צופים בטבריה.

הכח ר"ג 4 הפועל חדרה 0

חדרה, שאיבדה כל עניין בליגה, שיחקה כמו בפגרה והתירה את כל המהלכים ברגלי האורחים.

הכח שיחקה בנחישות, במסירות ובדייקנות וניצלה עד־תום את הריפיון של חדרה.

יצחק מוסרי היה המצטיין בשדה הבקיע צמד בדקות 13 ו־48. חתמו את התוצאה נסים אהרן בדקה ה־65 ועופר צעירי בדקה ה־86. הכח ניצלה, איפוא, מנשירה לאחר תצוגה משכנעת.

שפט עובדיה צבי לעיני 200 צופים בחדרה.

הפועל ר"ג 4 בית"ר רמלה 1

התצוגה המצויינת של ר"ג בקרב התחתית הספיקה רק כדי להגיע למבחנים. רמלה המובסת מצאה את עצמה בליגה א'.

הנצחון הרמת־גני היה מוצדק. המארחים, שהונהגו ע"י עומר אוסובסקי, גילו עליונות בכל השלבים וביטאו אותה בהבקעות של שמעון פרץ (11), אריק גילרוביץ' (26), אוסובסקי (56) ויעקב גומרד (90). רמלה לא התנחמה בשערו של אריה אריאל בדקה ה־35.

שפט רחמים דינצ'י לעיני 2000 צופים בגבעתיים.

הפועל עכו 2 בית"ר נהריה 0

נהריה נשרה מהליגה עם הפסד ביתי נוסף, שרק הגדיל את רמתה בכל שלבי העונה.

האורחים מעכו היו עדיפים בכל מהלך המשחק וניצלו רק חלק קטן מההזדמנויות שלהם.

עופר רווה הציל את המשחק משעמום בדקה ה־50 וכעבור שלוש דקות הוסיף נסים אדרי שער לרשת נהריה.

שפט חיים ליפקוביץ לעיני 800 צופים בנהריה.

הפועל יהוד 3 הפועל דימונה 1

ליהוד לא היו כלל בעיות להכניע את היורדת ולהבטיח את מעמדה בליגה.

דימונה המשיכה ביכולתה הדלה ופתחה את השער בפני עוז פנחסי (16), יצחק בלחסן (69) וישראל ששון (76). דימונה הבקיעה שער אחרון שלה בארצית ע"י משה גבאי בדקה ה־81.

שפט סימון דנן לעיני 200 צופים.

הפועל מרמורק 3 בית־שאן 2

בית־שאן מצאה את עצמה כחברת היורדות לליגה א' אף שלא נפלה מיריבתה. קרב התחתית הגורלי היה עשיר באירועים, מתוח ונפרץ ו־200 הצופים קיבלו תמורה הולמת.

מרמורק היתה יעילה יותר ברוב הדקות והבקיעה ע"י בן־ציון פנקס (13, 45 בבעיטת 11 מ') ואילן בן־דרור (60). המארחים נזכרו להבקיע רק בסיום ע"י אלי בן־סימון (86, 88).

שפט צבי שריד בבית־שאן.

אשפי הכדור מבראזיל קיימו אימון על שפת הים בתל־אביב

מאת שמואל קליגר

נבחרת בראזיל באה לישראל ביום שישי לפנות ערב. המשלחת הגדולה בת 32 איש, הגיעה מפולנד דרך ציריך, שם ניצחה את נבחרת שווייץ 2:3. הבראזילאים שוכנו במלון ... מלכתחילה הם היו אמורים לקיים שני אימונים באיצטדיון רמת־גן, אבל האימונים בוטלו מחמת עייפותם של השחקנים.

במקום זאת קיימו אשפי הכדור אימון כושר על שפת ימה של תל־אביב. מאות מעריצים נלהבים הקיפו את השחקנים, שהפגינו את שליטתם בכדור בתרגילים מרהיבים. המאמן הריץ אותם לאורך 4 ק"מ וערך להם תרגילי גמישות וכו'. הם סיימו במשחקי כדור אימון שנמשך כשעה ומחצה.

האנשים הצטלמו עם הכוכבים. גולת הכותרת של האימון היה משחק כדורעף־רגל. השחקנים הקפיצו את הכדור מרגל לרגל במשך דקות ארוכות, כאילו מושג כח המשיכה אינו חל על הכדור.

הבראזילאים הביעו שביעות רצון מהים והשמש, שהזכירו להם את ארצם, לאחר המסע הקפוא באירופה. המנג'ר המצטיין, דוסימאר, אמר כי נבחרתו תציג כאן את משחקה הטוב ביותר, שכן הוא יסכם את מסע המשחקים באירופה. הוא לא היה רוצה שמשחק אחד יקלקל את המסע.

היום צפוי אימון מסכם בשעות הערב באיצטדיון רמת־גן. מיד לאחר מכן יקיימו האורחים מסיבת עיתונאים. בשעות הבוקר תסע המשלחת לביקור באתרים הקדושים בירושלים.

יצויין, כי המשחק בין בראזיל לישראל מחר, ייערך 22 שנה לאחר המשחק הקודם בין שתי הנבחרות (0:5 לבראזיל).

כוכבי בראזיל משתעשעים בפתח המלון. ... מילר ומשמאלו אחיו של סוקרטס, ראי

4 מוזמנים חדשים לאימון יחיד בסגל

מאת שמואל קליגר

דוד פיזנטי, יהודה עמר, אלון נתן ומשה איזנבירג – אלה ארבעת המוזמנים החדשים לסגל נבחרת ישראל, שייפגש ב־5 אחה"צ באיצטדיון רמת־גן לאימון היחיד לקראת המשחק מחר נגד נבחרת בראזיל.

מבין 18 המוזמנים ייפקד מקומם של שני כוכבי בית"ר ירושלים הפצועים, אורי מלמיליאן ואלי אוחנה. שחקן מכבי חיפה, דניאל ברייליבסקי, זומן לאימון היום, אך המאמן מיליינקו מיהיץ' אמר לי אתמול כי עדיין לא ברור אם יהיה ניתן להכשירו למשחק. ברייליבסקי לא שותף אתמול במשחק הליגה.

על פי המכירה המוקדמת מצפים לכ־30,000 צופים. קיים חשש שאנשים רבים מאוכזבים מאי הסדר ששרר במשחקי חצי הגמר. אף ייתכן שבסיום המשחק יצביע הקהל ברגליו וישכבו לפקוד את האיצטדיון.

אליפות העולם בשייט של 470 ב־1988 בחיפה

מאת יצחק ציבין

אליפות העולם בשיט מפרשיות דגם אולימפי 470 תיערך בחיפה בעוד עשרה חודשים. תהיה זו הפעם הראשונה שעיר הכרמל תארח אליפות עולם.

האליפות תשמש לשייטים הכנה אחרונה לאולימפיאדת סיאול ומשום כך צפויה השתתפותם של בכירי השייטים בעולם. באליפות יטלו חלק 250 שייטים וחלקם יגיעו ממדינות מזרח אירופה. אפילו ברית המועצות תשתתף באליפות.

לדעת המארגנים לפנות לנשיא המדינה, חיים הרצוג, הידוע כשייט חובב ולהציע לו לפתוח את התחרות. ראש העיר, אריה גוראל הביע את הסכמתו לאירוח האליפות כחלק מפעילותו לקידום הספורט בחיפה. גוראל הודיע על הקמת ועדה ציבורית לארגון האליפות.

נערי ישראל סיימו בתיקו 0:0 עם יוון

נבחרת הנערים של ישראל סיימה ביום שישי את הופעותיה באליפות אירופה ללא נצחון. במשחקה השלישי נפרדה ישראל בתיקו 0:0 מנבחרת יוון.

נבחרת תורכיה המפתיעה, שגברה שלשום 0:1 על דנמארק, העפילה לשלב הבא מבית זה, בניגוד לכל התחזיות המוקדמות, שהעניקו לדנים סיכויים לזכות באליפות אירופה.

קודם לכן נוצחה ישראל ע"י תורכיה 1:0 וסיימה בתיקו 1:1 עם דנמארק, והיא מודרגת אחרונה, לצערנו בדיוק לפי התחזיות, שלא היטיבו לנו.

הטבלה הסופית

.1	תורכיה	0:2	5
.2	יוון	1:1	3
.3	דנמארק	3:2	2
.4	ישראל	2:1	2

אופניים

אסי גרטי מהפועל נצרת עילית זכה אתמול בגביע המדינה במרוצי אופנים לנערים, לאחר שעבר 65 ק"מ באזור מגידו וזכה בזמן של 1:45.33 שעה. הוא הקדים את האחים אודי ובוריס רייזנברג, שקבעו זמן זהה למנצח.

בגביע המדינה לילדים במסלול של 35 ק"מ זכה אבי טולדנו מנצרת עילית. בגביע המדינה לנערים במרוץ נגד השעון למרחק של 15 ק"מ זכה יורם כץ, שעבר את המרחק בזמן של 23.37 דקות ובגביע המדינה לילדים זכה אביב טולדנו.

כדור מים

במשחקי הליגה הלאומית בכדורמים זכו שלושה הפייבוריטיות בנצחונות. הפועל קרית כבעון – מכבי קרית אתא 7:13, אס"א ת"א – הפועל גוש זבולון 9:15, הפועל אפיקים – הפועל פ"ת 7:11.

טניס

משחקי המחזורים הי־3 והי־4 בליגה הלאומית בטניס נערכו בסוף השבוע. אלה התוצאות: מועדון הכרמל חיפה – מכבי ת"א 3:3; מכבי ת"א – אס"א ת"א 1:5; מועדון הכרמל חיפה – מכבי רחובות 2:4; הפועל צהלה – הפועל ירושלים 2:4; אס"א ת"א – הפועל צהלה 1:5.

שני משחקי ליגה בהם היו מעורבות קבוצת מכבי צפון ת"א לא נערכו, בגלל אי־הופעתם.

קשתות

הוואורד לפשיץ מהפועל ירושלים זכה אתמול באליפות ישראל בירי בחץ וקשת, לאחר שצבר בסיכום הכללי 1223 נקודות. הוא הקדים את אילן נקש מגבעתיים עם 1214 נקודות. במקום השלישי זכה גיורא ליפשיץ, שהוא בנו של הוואורד ליפשיץ.

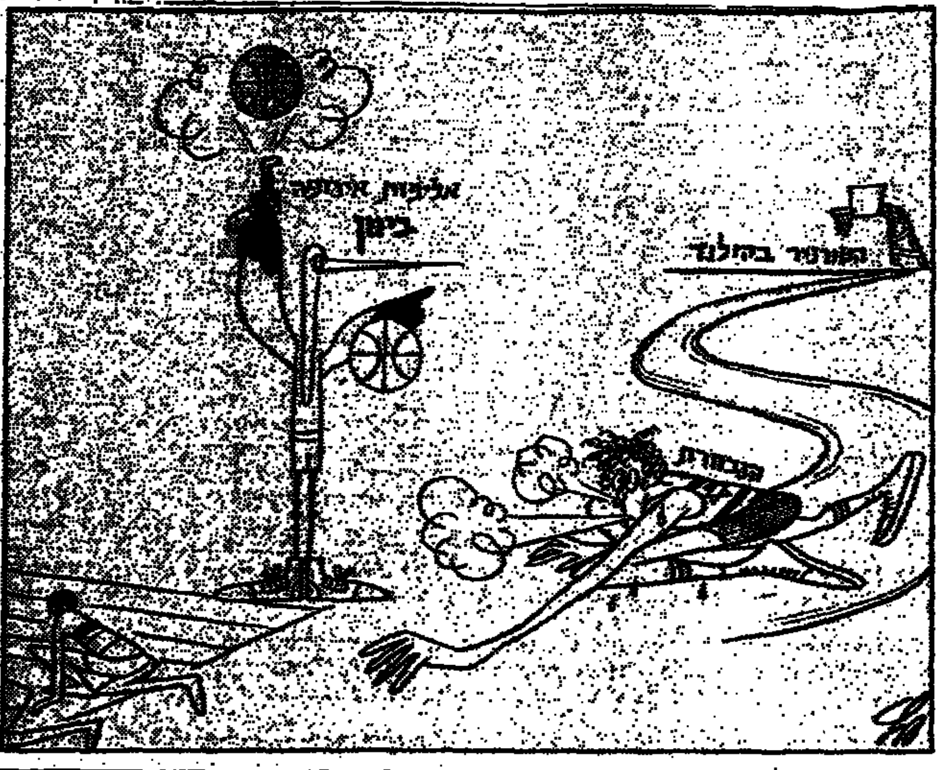

ביבנה דרשה קבוצת אוהדים את התפטרותה של ההנהלה

●●● ירידה מלווה זעזועים. באוירת האבל והדמעות לא נסתיימה הדרמה ביבנה. קבוצת האוהדים שהגיעה מוינטר דרשה את התפטרות ההנהלה. כח המשטרה שנכח במקום נאלץ להתערב כדי לפזר את הקהל התוסס ●●●

●●● תגבורת לנתניה מיבנה. גם אוהדי יבנה הגיעו ל"וינטר" כדי לעודד את מכבי נתניה. השמועות על נקמת נתניה על ההפסד בגביע, הופרכו. הנתנייתים שיחקו בצורה ספורטיבית, אך לא יותר ●●●

●●● אין סנטימנטים בכדורגל. יורם אוחיון, שהוביל בעבר את התקפת מכבי יבנה, הבקיע אתמול את שער המשווה לזכות באר־שבע, שהוסיל סופית את היבנאים. הוא הוכיח שוב כי רוח הספורט קודמת לכל. בסיום נראו שחקני יבנה המומים ולא התביישו להזיל דמעה ●●●

●●● מיהיץ' אמר. המאמן הלאומי, מיליינקו מיהיץ', שישב ביציע ב"וינטר", ציין כי במגרש כזה אסור לשחק כדורגל. יחד עם זאת, הבין שמדובר בקרב תחתית, בו הבית"רים נלחמים על חייהם. הוא שיבח את מבצעו הנפלא של ירון כהן, שהבקיע מטווח רחוק את שער היתרון לבית"ר ●●●

●●● דוד מלך ישראל. השמחה הגדולה החלה כשנודע על שער המשווה של באר־שבע ביבנה. מאות אוהדי בית"ר ת"א, שרבים מהם הובאו באופן מאורגן, נכנסו כשהם העניקו אוירה חגיגית וביתית לקבוצה, לכסו את דגלי הלאום על גופם כמו טליתות, חילצו את הפקקים מבקבוקי השמפניה והתיזו את המשקה לכל עבר. האוהדים הניפו את היד"ר דוד לויאן והחלוץ דוד לביא על כתפיהם וקראו: "דוד מלך ישראל". כל מי שניקרה למקום זכה לחיבוקים, נשיקות ומנת שמפניה. שחקני בית"ר המשיכו את החגיגות בבית מלון ●●●

●●● מתוק מדבש. שבתאי טורס מבית"ר ת"א, שנשא אשה השבוע, יוכל סוף סוף לצאת לירח הדבש. טורס התחתן ביום רביעי יום לאחר חצי הגמר מול מכבי חיפה, אך נשאר בכוננות בשל מכבה הקשה של קבוצתו. עתה הוא יוכל לחגוג את השמחה הכפולה ●●●

●●● הוד הלבשה שמות. מנהל בית"ר ת"א, משה סלוצקי, התרגש והודה לבחורים על ההקרבה. "כל הכבוד לבחורים. הייתי בטוח שנבצור", הוא אמר. גם דוד אלוני, חבר הנהלה, יצא מגדרו מרוב שמחה. המאמן ראובן כהן נישא על כתפי אוהדים ואמר: "צברנו ב־4 המשחקים האחרונים 7 נקודות. עשיתי מהתלכיד קבוצה טובה. יש כימיה בין השחקנים וזו הסיבה להישארות. לביא: "אילו הייתי משחק כל העונה הייתי מגיע ל־15 שערים ולא היינו נזקקים לנצחון הזה. דווקא המתח של כל העונה הקפיא אותנו. הדרשה משתנה לנצח את קבוצת הבא שלי". מאיר יחזקאל, ותיק השחקנים: "ירדתי לליגה הארצית כבר שלוש פעמים והפעם הייתי בטוח שלא נרד בפעם הרביעית". ירון כהן: "הבקעתי שער נהדר. תיכננתי במחצית הראשונה איך להבקיע. ב־0:2 חשבתי רק איך לשמור על התוצאה" ●●●

●●● שיר אליפות מרצנת. בית"ר ירושלים ערכה אתמול את החגיגות הרשמיות של הזכיה בכתר האליפות. זה החל דקות אחדות לפני פתיחת המשחק נגד מכבי פ"ת ב"בלומפילד", כאשר מסוק הנחית על כר הדשא הבילית מתנות לשחקנים האלופים. השחקנים ערכו את סיבוב האליפות המסורתי עם דגל הלאום. אלי אוחנה (פצוע) והבן אוזלאי (מורחק) הצטרפו לריצה בבגדים אזרחיים, בעוד אורי מלמיליאן, שרגלו חבושה, עקב מהצד. האוהדים שחררו בלונים צבועים וניפו דגלים וצעיפים ●●●

●●● גן סאקר. אתמול בשעות הערב חגגו שחקני ואוהדי בית"ר ירושלים את הזכיה ההיסטורית באליפות בחגיגת ענק בגן סאקר. אמנים רבים הופיעו בהתנדבות. לשיר האליפות הצטרפו האלפים בהתלהבות. אישים רבים בירכו ●●●

השתתפו בהכנת המדור: שמואל קליגר, ג. אשר, משה כהן ויונתן פרידמן

אין הפתעות ברולאן גארוס כל הפייבוריטים ממשיכים

הפתעות נוספות לא היו ביומיים האחרונים באליפות צרפת ברולאן גארוס. כל המדורגים עלו לשמינית הגמר ובראשם איוואן לנדל ובורים בקר. לנדל ניצח את הצרפתי פיירי פילאן 6:7, 6:2, 6:2. בורים בקר המדורג שני גבר על השוודי יהואבים ניסטרום 6:3 6:1 6:1.

גם המדורג מספר 4 השוודי מאטס וילאנדר, הפיינליסט מאשתקד, הצליח לגבור על האמריקאי הצעיר אהרון קריסטיין בארבע מערכות בעוד המדורג מספר 6 הצרפתי יאניק נואה הכניע בשלוש מערכות את ההולנדי מיכאיל סהייפרס והאמריקאי ג'ימי קונורס הלך בעקבותיו וניצח אף הוא בשלוש מערכות את הארגנטיני הצעיר דאווין.

במפגש כל־צ'כי ניצח מילוסלב מציר, המדורג חמישי, את הענק מילאן שרייבר 6:1, 6:2, 6:1. נצחון צ'כי נוסף הציג קארל נובאצ'ק. כשגבר על מחולל ההפתעה הגדולה עד כה הצרפתי רינגראדסקי 6:1, 6:0, 2:6, 6:4. מארטין חייטה מארגנטינה המדורג 14 גבר בארבע מערכות על האוסטרי תומאס מוסטר בעוד שהאמריקאי ג'ימי אריאס ניצח בחמש מערכות את הספרדי ארזה. ... עלו לשלב הבא ... ואחותו מאריה.

בין הנשים התקשתה המדורגת מספר 2 שטפי גראף בת 17 לנצח את בת גילה אלן קלסי מקנדה 6:7, 6:2 לאחר שהקנדית הוליכה 6:5 והיה לה כדור מערכה. כמו כן עלו בין הנשים הארגנטינית גבריאלה סאבאטיני וכריס אווארט, אלופת אשתקד, שגברה בנקל על השוויצרית קראפל 6:2, 6:0.

שיא עולמי בשני מייל

הרץ המרוקני סעיד אאויטה קבע שיא עולמי למרוץ 2 מייל בזמן של 8.13:45 דקות. זה שיפור של שש מאיות השניה לשיא העולמי הקודם של הבריטי סטיב אובט שנקבע לפני תשע שנים.

אאויטה, שזכה בלוס אנג'לס בתואר האולימפי ב־1984 בריצת 5000 מטר מחזיק עתה בשלושה שיאי עולם. קודם לכן הצליח להציב שיאי עולם למרוקים 1500 מטר ו־5000 מטרים. הפתעה היתה בתחרות זו בסודינג כאשר הקפוץ לרוחק הסובייטי אמיאן, שקבע לפני כשבוע הישג מרהים 8.86 מטר, נוצח על־ידי האיטלקי אוונגליסטי המדורג 8 בעולם עם תוצאה של 8.43 מטר.

ג'ונסון ניצח לואיס

האצן המהיר ביום בתבל, הקנדי בן ג'ונסון, ניצח פעם נוספת את האלוף האולימפי האמריקאי קארל לואיס, כשקבע את הזמן המהיר ביותר השנה ב־100 מטרים בזמן של 10.01 שניות. המארגנים הצליחו להביא את השניים לעיר הספורדית לאחר שהבטיחו להם 25,000 דולר. באותה תחרות ניצח האלוף האירופי בריצת 400 מטרים הבריטי בלק בזמן 45.46 שניות.

בורדו אלופת צרפת

קבוצת הכדורגל בורדו זכתה בפעם השלישית תוך ארבע השנים האחרונות באליפות צרפת לאחר שניצחה במחזור הלפני אחרון את קבוצת סנט־אטיין שעלתה השנה מהליגה השניה 0:1. את שער הנצחון נגח פרוזו. יריבתה העיקרית מארסיי כשלה בפאריס כשהפסידה לאלופת אשתקד כאן ז'רמן 2:0. כתוצאה מכך הגדילה בורדו את מספר נקודותיה בצמרת לארבע וכך הבטיחה את זכייתה השלישית.

צ'רלטון נשארה בליגה הראשונה

קבוצת הכדורגל צ'רלטון אתלטיק נשארה בליגה הראשונה לאחר שניצחה במשחק שלישי וקבע את קבוצת לידס־יונייטד מהליגה השניה 1:2 בהארכה. זה היה משחק בין שתי הקבוצות שקבע מי מהן תשתתף בעונה הקרובה בליגה הראשונה, אולם לידס כשלה גם הפעם כמו שכשלה בחצי גמר הגביע האנגלי וגם אז בהארכה..

טייסון ינסה לכבוש עוד תואר

המתאגרף בן ה־20 מייק טייסון ינסה לזכות גם בתואר הנוסף של מועצת האיגרוף העולמי. בו מחזיק טוני טאקר. המפגש בקרב שייערך ביניהם בלאס וגאס בבוקרו של יום ראשון. עד כה ניצח טייסון בכל 29 הקרבות, 26 מהם בנוק אאוט.

תיקו לבאיירן ולהמבורג

קבוצת הכדורגל באיירן מינכן נמצאת בדרך לזכיה תשיעית בתואר אלופת מערב גרמניה לאחר שסיימה בתיקו 2:2 במשחק שהיה בהמבורג מן התחתית. גם יריבתה המבורג לא הצליחה לנצח וסיימה אף היא את משחקה בקלן תיקו 1:1, כך שהפער בין השתיים נשאר כפי שהיה – 6 נקודות. לבאיירן 48 נקודות מ־31 משחקים ומקדימה ב־9 נקודות את המבורג וב־11 נקודות את מינשנגלאדבאך, שהשיגה נצחון חוץ על דורטמונד 0:2. לסיום נותרו שלושה מחזורים בלבד. בנצחון חוץ השיגו בוכום (יריבתה של בית"ר ירושלים ובני יהודה באינטרטוטו) על שטוטגארט 2:4 וקייזרסלאוטרן על דיסלדורף 1:3 ונירנברג על האחרונה בטבלה בלאו וייס ברלין 1:4.

תוצאות נוספות: שאלקה – ברמן 0:1, מנהיים – לברקוזן 1:2, אורדינגן – פרנקפורט 0:1.

עונה לא רגילה

מאת אהרן לדוב

שריקותיהם הגובה של 16 שופטים במקומות שונים בארץ סיימו אתמול את עונת הכדורגל. אמנם נותרו עוד משחקי מבחן בליגה הארצית ועוד עומדים למשחק גמר גביע המדינה, המסיים בצורה רשמית את העונה, אולם אין כל קושי לשרטט קוים לדמותה של העונה החולפת.

זו בהחלט לא היתה עונה רגילה. עצם העובדה שבעונה הבאה ישחקו בשתי הליגות העליונות רק 14 קבוצות במקום 16: התמורות הגורלות שהתחוללו בליגה הלאומית כאשר שתי אלופות מן השנתיים הקודמות – הפועל ת"א ומכבי חיפה – הידרדרו ממש לתחתית הליגה כשעל אחת מהן רחפה סכנת ירידה. קבוצות שבעבר הלא רחוק היו תמיד קבוצות אמצע הטבלה ואפילו למטה מזה התרוממו שלבים רבים כלפי מעלה. הבולטות ביניהם היו קבוצת בני־יהודה, שרשמה להוכחה הפסד אחד בלבד ובמשך כמה שבועות סיכנה בהתמדה את מקומה של האלופה הטרייה בית"ר ירושלים. לעומת זאת קבוצות מבטיחות כמו הפועל כפר־סבא והפועל פתח־תקוה, שבראשית העונה זכו לציפיה בהופעות משכנעות עם צוות שחקנים צעיר ותוסס, כשלו לקראת הסיום ולבסוף הזדחלו מתחת לקו האדום, שהורידה לליגה הארצית שלוש לאומיות ביניהן קבוצה ותיקה וסימפטית כמו מכבי יפו וקבוצה חדשה יחסית בליגה מהעיירות הגרעינות – מכבי יבנה.

פסק זמן

זאת היתה עונה די דלה בכמות הצופים שבאו בדרך כלל אל המגרשים, להוציא את אותם האיצטדיונים בהם שיחקו קבוצות טובות ומצליחות. האלופה החדשה כבשה ליבותיהם של אלפי חובבי כדורגל, לאו דווקא ירושלמים, אם כי אלה ליוו את קבוצתם בעריקות לכל המשחקים למרות העוקצת הביתית ... אל איצטדיון בלומפילד. מבחינה זאת הגיעו האוהדים בצורה ספורטיבית, יצרו הווי והתנהגו כיאות, ובכך הניעו לשחקנים את הבטחון הדרוש ...

בית"ר ירושלים התגבשה כקבוצה ראויה לשמה עם שניים שלושה כוכבים משכבם ומעלה שבהרי מלמיליאן, אלי אוחנה, ושלמה שירזי, שגיבש סביבם חבורה של צעירים ותיקים תחת שרביטו של המאמן דוד קשטן.

לעומתה הבל היה על שני מועדונים בעלי מוניטין כמו מכבי חיפה והפועל ת"א, אלופות העונה של הליגה הישראלית, שהולכו והתמודדו עד כדי ניפוץ ... בתוצאה מאירועים ופיטוטים פנימיים חסרי משל תכלית.

זאת היתה ליגה אשר בה נערפו ראשי מאמנים בצורה הפחות ספורטיבית והפחות מקצועית. את האות לעריפות נתנה בית"ר נתניה העולה החדשה, שעד מהרה מצאה את עצמה שוקעת בתחתית, בפיטורי מאמנה שייע פייגנבוים, שעלה לירושלים, נטל קבוצה נכשלת והעלה אותה בחזרה על המפה. מאמנים טובים ומנוסים כמו דוד שווייצר ושלמה שרף נאלצו לבלוע הרבה צפרדעים. באותו של שווייצר בברק נפגעה והוא נטש את קבוצתו. שלמה שרף לא היה רחוק מכך במכבי חיפה אבל איך שהוא משך עד הסוף.

גם הליגה הארצית היתה רצינית יותר מאשר בשנים קודמות. עצם העובדה שי־6 קבוצות היו צריכות להודר מסביבות הקו האדום (מתחתיו ומעליו) חייבה את האגודות להשקיע רצינות על מנת להישרד בליגה שמבטיחה עניין בערים שונות. לפחות שתי ערים גדולות – ירושלים וחיפה, וחולון וחדרה – הצטופפו שבועות רבים בצמרת כשהן יודעות שרק אחת מהן תקבל את הכרטיס הנכסף ללאומית. המאבק היה צמוד ממש עד למחזור האחרון בהפרשי נקודות זעירים.

זאת היתה עונה לא רגילה גם בצד האירגוני. חוסר האחריות שגילו הנהלות רבות ובלתי מקצועיות בטיפול הכספי והתקציבים הגרעוניים מוצאות אגודות רבות בקצב של פשיטות רגל. הקופות לנושים גדולים. אין מקורות הכנסה, משום שהקהל מדיר רגליו מן היציעים אם בגלל רמת המשחק הירודה ואם בגלל רמת המחירים הגבוהה של כרטיסי הכניסה.

הניהול החובבני ותשלומי עתק לכדורגלנים הפכו את המשחק הפופלארי במדינה בעבר לכאב ראש אחד גדול לכל מי שאחראי לגיוהו בו. מרכזי הספורט הגיעו לפרשת דרכים ומחפשים כל דרך אפשרית להבראת המצב. הקטנת הליגות ל־14 קבוצות היא חלק מתכנית שאם תצליח, חייבת להשאיר בתוך שתי עונות רק את הקבוצות הטובות ובעלות היכולת הכספית, האירגונית והמקצועית. מי שתהיה טובה יבואו לראותה וימלאו את יציעיה, אם מתוך המשחק יהיה נוח ומסודר.

השחקנים והמאמנים יוצאים לפגרה, לא כן אלה שצריכים להכין את העונה הקרובה. עם תשתית נכונה ותכנית פיקוח צמודה על תנוים ומתקנים עשויה העונה הקרובה להיות מאד מעניינת. רק 26 מחזורי ליגה במקום 30, אבל מאידך־לראשונה משחקי "פלייאוף" דוגמת הכדורסל – גם לאליפות וגם לקביעת היורדות.

הקייץ הלוהט כבר נותן את אותותיו – סבבא, הולכים להפוס ראש בים.

אליצור רמלה תאבק נגד הפחתת הנקודות

מאת משה כהן

מנהלי אליצור רמלה החליטו להלחם נגד החלטת בית הדין המשמעתי של איגוד הכדורסל, שהפחית ממאזנם שתי נקודות ליגה, בגלל עבירות על תקנון התשלומים.

מנהל הקבוצה חיים רבש דיבר אמש בזעם רב על איגוד הכדורסל: "נעשה לנו אי־צדק ולא רק בגלל העובדה, שקבוצה אחרת שהועמדה לדין בגלל אותה עבירה (מכבי נתניה) קיבלה עונש הרבה יותר קל".

רבש הודיע, כי קבוצתו פנתה לשני עורכי דין ואם בית הדין העליון של איגוד הכדורסל לא יקל בעונש של קבוצתו, תפנה רמלה לבג"ץ. לעזרת הרמלאים נרתם ראש עירם, יורם רבי, שיגיע הערב לכנס החרום של ראשי קבוצות הליגה הארצית רא'.

בכנס יתבעו הקבוצות לשנות את תקנון התשלומים של איגוד הכדורסל. יתכן, שיוחלט על צעדים חריפים, כמו השבתת הליגות המבוכות בעונה הבאה. את הכנס יזם מנהל מכבי ראשל"צ, יצחק פרי.

● השחקן שחום העור, ביל וורנר ערך שני אימונים תחת עיניהם הבוחנות של ראשי הפועל ת"א, שטרם החליטו אם להחתים אותו על חוזה לעונה הבאה. היום יערך באולם אוסישקין משחק אימון מיוחד במטרה לבחון את הזר.

● נבחרת ישראל בכדורסל ממשיכה בסוף השבוע את הכנותיה לקראת אליפות אירופה. ביום שישי בבוקר גברה הנבחרת במשחק אימון על אס"א ת"א בתוצאה 62:92. בשעות אחר־הצהריים נערך אימון נוסף. גם אתמול קיימו שחקני הנבחרת שני אימונים. היום עומדת להגיע לארץ נבחרת צרפת, שתשחק מחר מול הנבחרת.

● בקבוצת הפועל חיפה סוערות הרוחות בעקבות התפטרותו של יו"ר מחלקת הכדורסל, דורון קימלוב. כתבנו אברהם צ'יבין מוסר שבמסיבת עיתונאים, שכינס קימלוב הם האשים גורמים שונים, שאינם עוזרים לקבוצה מבחינה כספית. אמש תפס אביטל סיטין את מקומו של קימלוב.

נבחרות בכדורסל וכדורעף במשלחת אס"א לזאגרב

משלחת אס"א לאוניברסיאדה, שתיערך בחודש יולי בזאגרב, תכלול נבחרות כדורסל וכדורעף וספורטאים בודדים.

נבחרת הכדורסל, המאומנת ע"י רני כהנא וגרשון דקל, תכלול שחקנים לאומיים מצטיינים כמו ליאור ארדיטי, ביני רבלים, נדב בוגין, איתי שבים, עומר פליישר ותומר שטיינהאואר. כן עשויים להופיע שחקנים, הלומדים במכללות בחו"ל, ביניהם משה ורשטבוין ויצאק קמן.

בנבחרת הכדורעף, המודרכת ע"י נפתלי ולדינגר, ישחקו כמה בינלאומיים: רפי הולציק, רז בורות, אריאל, עמי ויים, ארז שכט ועמיחי ברט.

מרכז אס"א אישר גם את שיגורו של הסייפים ... המתעמל אייל ויספלד והרץ עוז כץ. ספורטאים נוספים עשויים להצטרף אם יעמדו בדרישות המקצועיות.

האבקות

באליפות ישראל בסגנון ה"סמבו" לנוער, שנערכה בסוף השבוע הוכתרו האלופים הבאים: עד 48 ק"ג: ירון פישמן (מועדון ...); עד 62 ק"ג: ... (מועדון סגאטו); עד 68 ק"ג: ... (מועדון סגאטו); עד 74 ק"ג: יעקב רעבל (מועדון טייפון).

קליעה

אביאל שלום מהפועל ירושלים זכה אתמול באליפות ישראל בקליעה באקדח בירי מעשי. הוא הקדים את יגאל סטקביץ ויוסי ... מהפועל ...

● בתחרות אחרת ניצח יוסי פינק מהפועל ירושלים.

חוזרים לשגרה טובה

דבר

מנת דם
חיים
לאדם

תרומת דם מקנה ביטוח דם לך ולמשפחתך וכו'

לתרומות דם
פנה לסניף
מגן דוד אדום הקרוב.

פרס השרות בהסתדרות — 1987

פרס השרות המצטיין בהסתדרות נועד להעלות את איכות השרות ולעודד גישה חיובית כלפי החבר, שהוא התכלית לפעילות המוסדות. שינוי היחס כלפי החבר וראיית השרות כ„מוצר" חיוני, העומד במרכז פעולותיה של הסתדרות, הם הביטוי של המחויבות והדאגה לחבר ההסתדרות. הפרס נועד להעלות על נס את נותן השרות בעל היוזמה הבאה בעמלו וחותר להתקדמות ולהישגים.

פרס השרות בהסתדרות נועד להביע את הוקרת ההסתדרות כולה לעובדיה, שביחסם לחבר תורמים תרומה חשובה להסתדרותם, ולציינם כסמל לכל ציבור נותני השרות בהסתדרות.

קש"ב — קידום שרות בהסתדרות

יעדים

קידום איכות השרות לחברי ההסתדרות.

הגדלת שביעות־רצון חברי ההסתדרות מן השרות שהם מקבלים.

השלכות צפויות

הורדת רמת הניכור כלפי ההסתדרות.

הגדלת מספר חברי ההסתדרות — צמצום ממדי העזיבה ועידוד ההצטרפות.

יעדים ארגוניים אופרטיביים

הגברת מחוייבות העובדים למקום עבודתם.

העלאת הרמה המקצועית של העובדים.

צמצום ברמת ניכור העובדים כלפי מקום עבודתם וכלפי ההסתדרות.

יעול העבודה במוסדות הארגוניים — קיצוץ בעלויות וחסכון בהוצאות.

השלכות צפויות

יצירת אוירה של שיתוף פעולה בין ההנהלה לעובדים, בין העובדים לבין עצמם ובין העובדים למקבלי השרות — חברי ההסתדרות.

הרכב ועדת פרס

★ חה"כ ישראל קיסר — יו"ר
★ גדעון שגיא — מרכז
★ משה בית דגן
★ דוד זכות
★ ארטור ישראלוביץ
★ משה לברון
★ דרורה מאיר
★ נואף מצאלחה
★ משה נגור
★ רעיה רטיג

* מרכז הפרוייקט — גרשון גלמן.

התרבות הארגונית וקש"ב

יחסו של חבר ההסתדרות לארגונו מורכב במיוחד. הוא נובע בין היתר מהתנאים הארגוניים הייחודיים להסתדרות:

— חלק מהשרותים שמעניקה ההסתדרות לחבריה הינם בעלי אופי מונופוליסטי. חוסר הברירה בבחירת השרות מצד חברי ההסתדרות, ותחושת התלות המוחלטת של החברים במוסדות ובעובדיהם משמשים חממה לטיפוח רגשות הסתייגות ודחיה כלפי המערכת.

— כתנועה חברתית שוקדת ההסתדרות על הדגשת הערכים המנחים את פעילותה. הפער בין הערכים הללו לבין המציאות, העגומה לעתים, יוצר ניכור ואבדן האמון מצד החברים כלפי הסתדרותם. מול ההשפעות השליליות על הדימוי של ההסתדרות, בעיני חבריה, מהבחינות הנ"ל, פועלים בכיוון ההפוך גורמים רבים ובין היתר:

— ההסתדרות הינה מסכת חברתית־כלכלית, המעניקה לחבריה שרותים חיוניים מקיפים העונים על צרכיו ובעיותיו של החבר היחיד ומשפחתו בכל תחום — מינקות ועד שיבה.

— ההסתדרות היא הארגון היחיד הפועל להגנה על האינטרסים של העובדים לשיפור שכרם, לבטחון תעסוקתי ולאיכות חיי עבודה, וכן היא פועלת ליצירת מקורות תעסוקה, בעיקר באזורי הפיתוח.

גורמים אלה מבטיחים איזון בין גורמי הדחיה לבין גורמי המשיכה. יחד יוצרות מגמות אלה סביבה ארגונית ייחודית, המאפיינת את התרבות הניהולית ההסתדרותית לטוב ולרע.

כתנועה וולונטרית תלויה עוצמתה של ההסתדרות במספר חבריה. יתר על כן כארגון פוליטי מעמידה ההסתדרות מפעם לפעם את עקרונותיה, את מדיניותה ואת הנהגתה למבחן הציבור. לכן תלויה ההסתדרות גם ביחסם ובמידת זיקתם של החברים כלפיה.

השרות הוא החוליה המקשרת בין ההסתדרות לבין המערכת ההסתדרותית ועובדיה. חוליה מקשרת זו היא גם נקודת החיכוך בין הארגון לבין חבריו. לכן יש לאיכות השרות משקל מכריע ביחסם של החברים להסתדרותם, ולפיכך כל שינוי בדפוסי הניהול והתרבות הארגונית של ההסתדרות וכל פעולה המכוונת להגביר את זיקת החברים להסתדרות חייבת להתחיל בהעלאת איכות השרות.

עקרונות הפעולה

יישום התכנית לשיפור השרות במוסדות ההסתדרות יתבסס על העקרונות הבאים:

הדגשת האוריינטציה על החבר כנושא הפעילות ההסתדרותית.

הערכת השרות הניתן על־ידי העובד כ„מוצר" חיוני וחשוב לחבר ההסתדרות.

הדוגמה האישית של המנהלים וועדי העובדים במוסדות ההסתדרות.

שיתוף העובדים בקבוצת העבודה הארגונית בהחלטות בנושאים הרלבנטיים לתחומי פעולתה.

הגברת מחויבות העובדים כלפי מקום עבודתם והעמקת זיקתם להסתדרות.

עובד ההסתדרות כמגשים את ערכי ההסתדרות ומעניק להם את משמעותם המעשית.

ברכת
ההסתדרות הכללית
לעובדי מוסדות ההסתדרות
שזכו בפרס השירות של ההסתדרות
השירות האדיב והמסור הוא הקו המנחה
לעובד בהסתדרות ומילוי שליחותו.
מי יתן ועבודתכם תהא מופת
לכלל עובדי מוסדות ההסתדרות בארץ.
כה־לחי ויישר־כח!
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הועד הפועל

מועצת פועלי ירושלים
שולחת מיטב ברכותיה
לבצלאל לוין
לרגל זכייתו בפרס השירות בהסתדרות
איחולינו להמשך דרך פוריה
ניסן הרפז
מזכיר ההסתדרות בירושלים

ביה"ס לפעילי ההסתדרות
ע"ש ז. ארן
מברך את
עובדיו
על זכיתו של כל צוות המוסד
בפרס השירות בהסתדרות

לצוות סניף נעמת בעכו
על קבלכם את
פרס השירות בהסתדרות
שאו ברכות נאמנות
המשיכו בהצלחה בדרך של
מסירות ותרומה
נעמת

מועצת פועלי ת"א—יפו
לסבטלנה דוידוב
הוקרה והערכה
על מסירותך והצטיינותך בעבודה
לרגל זכייתך
בפרס השירות בהסתדרות
תדי קאופמן
מזכיר מועצת פועלי
תל־אביב־יפו
חבר העובדים

לצוות ביה"ס לפעילי ההסתדרות
ולדוד חפץ
על קבלת פרס השירות בהסתדרות
ועל תרומתכם הרבה — שאו ברכות חמות
הגבירו חיל!
המכון הבינלאומי לימודי
פיתוח קואופרציה ועבודה
מיסודו של
המכון האפרו־אסיאני
של ההסתדרות

לחברתנו
שולמית פיוטרקובסקי
זר ברכות לקבלת תואר מצטיין מוסדי
במסגרת פרס השירות בהסתדרות
בית „דבר"

ההסתדרות הכללית של העובדים באי"
מועצת פועלי עכו
לצוות נעמת במועצת הפועלים —
דורית כץ, אתי חטואל,
אמל דרוויש ולילאן סרוגנו
ברכות לבביות
לזכייתכן בפרס השירות המצטיין בהסתדרות
לדיב אחמד —
מנהל ק.ב. פועלי בנין בעכו
על זכייתך בפרס המוסדי.
יישר־כוח, עלו והצליחו!
יהושע כ"ץ
מזכיר המועצה
המזכירות וצוות העובדים

קופת־חולים — מחוז ירושלים
מברכת את
צוות מרפאת שייך ג'ראח
על תרומתו ושירותיו הטובים
שזיכו אותו
בפרס השירות בהסתדרות
ומאחלים המשך פעילות ברוכה
הנהלת קופת־חולים
מחוז ירושלים

למנהלת ולצוות המטפלות
במעון היהודי־ערבי
שאו ברכות חמות עם קבלת
פרס השירות בהסתדרות
כה־לחי!
עדה רבון
מזכירת נעמת ת"א־יפו
ומזכירות נעמת ת"א־יפו

לנסים דרעי
שא
ברכות חמות
עם קבלך
את פרס השירות
בהסתדרות
ועל מסירותך ותרומתך
לאורך השנים
עלה והצלח!
לשכת המס
המרכזית

לחברתנו **בבה אורן**
מנהלת המחלקה לעובדי מערכת הביטוח
ולכל עובדי המחלקה
על זכייתכם
בפרס השירות של ההסתדרות
יישר כח!
שרותכם היעיל והמסור לחברי מבטחים
משמש דוגמא ומופת
ועל כך גאוותנו.
הנהלת מבטחים

הלוח הכללי | **ידיעות אחרונות** | **הלוח הנפוץ ביותר** | **דבר** ראשון בבוקר

דירות למכירה [illegible]

הצעות עבודה [illegible]

מכוניות [illegible]

הובלות [illegible]

רוצים לקנות [illegible]

רהיטים [illegible]

מקררים [illegible]

חיות בית [illegible]

ריפוי והדרכה [illegible]

פוליש ונקיון [illegible]

נרשמו לנישואין [illegible]

שרותים [illegible]

הכרזות [illegible]

ירושלים [illegible]

ריפוי והדרכה [illegible]

באר שבע הודעות [illegible]

לתכנון בבניין ועבודות עפר דרוש/ה
מודדת מבנאי/ת
מנוסה
טל. 03-258258 03-262571

למ.מ.ס.י.
דרושות
פקידות קבלת קהל
דרך פתח־תקוה 19, תל אביב
בכל יום 15.30—8.30 (יאיר)
טל. 03-622961

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף הבצוע
מכרז מספר 87/2051
החברה מזמינה בזה הצעות לאספקת ויצור מוקדם של תעלות גזים ומשטחי גישה (כ־1000 טון) ממחמם האויר לארובה עבור תחנת הכח „רוטנברג" ליד אשקלון.
פרטים וטופסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של — 172. ש"ח (כולל מע"מ) במשרדי החברה רחוב החשמל 16 תל אביב (קומה 11) בין השעות 09.00־13.00 עד יום שישי 5.6.87.
רשאים להשתתף במכרז הנ"ל רק „קבלנים רשומים" בעלי מפעלי מתכת מתאימים אשר יוכיחו כושר בבצוע בעבודות דומות.
על ההצעות להגיע למשרדנו בתל אביב עד יום רביעי 25.6.87 שעה 12.00.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ
Barclays Discount Bank Ltd.
הודעה לציבור לקוחותינו
הננו להודיע כי החל מיום ב' 1.6.87 תופחת הריבית הבסיסית שאנו גובים מלקוחותינו על אשראי בשקלים חדשים ב־3% לשנה. הריבית הבסיסית הנומינלית החדשה תעמוד איפוא על 18% לשנה. הריבית השנתית המתואמת על בסיס רבעונית הינה 19.54%, ועל בסיס חודשית 19.86%. הודעה זו באה במקום הודעות אישיות ללקוחותינו.

נהגו!
עשה את
המינימום
למען אלה
העושים
את
המכסימום.
תן טרמפ
לחייל!

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04־640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965. ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי שיכון ופיתוח בע"מ — לאשר תוכנית להקמת בנין מגורים בן 9 קומות מעל קומת־עמודים ומחסנים ברח' רבי עקיבא 5 מגרש 6 בגוש 10870 ושהדר. הבקשה כרוכה בבליטת של 1.0 מ' מקו בנין לכיוון מזרח.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר טבריק
מהנדס העיר

صورة عن الأصل

صفحة من الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

פסטיבל ישראל

תיאטרון

תיאטרון ארינה (ארה"ב) מציג: „ציד המכשפות" מאת ארתור מילר. בימוי: זלדה פיצ'אנדלר. תיאטרון ירושלים 30.5

הזמן והמקום מעצימים את מחזהו המשעמם של ארתור מילר עד כדי דראמה אקטואלית ואפילו נוקבת. קשה להעלות על הדעת עיתוי מדוייק ואירוני יותר להצגת „ציד המכשפות" בירושלים מאשר בסוף שבוע זה שלאחר דרית הוועדות – או ה„מרוחה" וזו השנייה במחלוקת – פרשת נאפסו ופרשת השב"כ. אף שהמחזה (שנכתב אחרי מעללי הסנאטור מקארתי) משחזר את משפטי המכשפות בעיר סאלם (קיצור של 'ירושלים') שבמסצ'וסטס, ב־1692, מהדהדים בו מוטיבים המוכרים לנו היטב בימים האלה: הודאות באשמה, בידוי הודאות ועדויות, הלשנות, עלילות והאשמות שווא.

הצפייה ב„ציד המכשפות" ולו מטעם זה, היא חוויה מתנכת, אולי תרגיל בתודעה.

הבימאית זלדה פיצ'אנדלר פרשה את שם המחזה במקור האנגלי „כור היתוך" כ„מבחן מתמיר או מסיוך". כלומר, מדובר במחזה „הבוחן את טבעה של קהילה השרויה בלחץ שיא ואת טבעו של היחיד במסגרת קהילה זו". ומה מתאים יותר לקהילה שלנו עכשיו?

משמעותו החריפה של המחזה לגבינו עשויה להשכיח את ארכנותו של המחזה, את הבינוניות וחוסר המעוף בבימוי ובמשחק.

מירי פז

מחול

להקת אמיל דובואה: „מאמאם". אמפיתיאטרון הר הצופים, 30.5

להקת אמיל דבואה מצרפת הציגה אמש את „מאמאם" מאת ז'אן־קלוד גאלוטה על בימת הר־הצופים.

ארבע רקדניות וארבעה רקדנים, שבעצם אינם רקדנים, העלו על הבמה ערב מחול שהיה כמו פיסת חיים. הסיפור לא חשוב, ואולי אף אינו קיים כלל.

אבל, מה שראינו על הבמה היה קיום שמח, מצחיק ועצוב. שפת התנועה של הלהקה עשירה מאד, לוקחת מכל הבא ליד וממציאה את הנותר, אמיתית לאורך כל הדרך ומהנה ביותר. אחד הרגעים היפים ביותר היה סוף המערכה הראשונה, עת עוטפים הגברים את הנשים בשמיכות ואחר־כך מסירים מהן את הגלימות לשבריר רגע – ואז עושה כל אשה תנועה יחידה, איטית, כמו גילוי סוד, או וידוי.

לגבי, היה זה בעצם סוף ההצגה; החלק השני פיתח כמה רעיונות משעשעים, שכבר הועלו בראשון, אך לא הוסיף כל רבדים חדשים.

בסך הכל – מתוחכם, מצחיק, יפה. כדאי לראות.

גבי אלדור

להקתה של מרתה קלארק ב„גן התענוגות הארציים"

ההצגה „מעשה בחיל", מאת איגור סטראווינסקי וצ'ארלס פרדיננד ראמוז, בבימוי מריו קוטליאר, תועלה ב־2.6, ערב שבועות, באולם תיאטרון החאן, במסגרת פסטיבל ישראל על־ידי „תיאטרון הקרון". זהו מופע לכל המשפחה בהשתתפות ענת פלוצקי, פבלו זלצמן ורמי לב ובליווי תזמורת בת שבעה נגנים בניצוח דייוויד רוברטסון.

רפאל קלצ'קין ז"ל
1905 - 1987

„אופרה בגרוש", יחד עם אלישבע מיכאלי, 1960

„בית התה", 1958

„ד"ר פאוסטוס", 1973

„האחים קרמזוב", יחד עם משה אשרוב, 1956

פרס וולף יחולק היום במשכן הכנסת לאייזיק שטרן וקז'ישטוף פנדרצקי

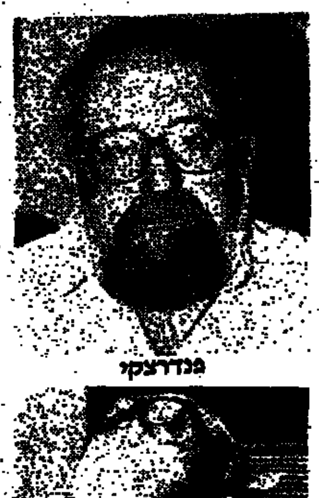

פנדרצקי

שטרן

פרס וולף, לקידום המדע והאמנות לטובת האנושות, יוענק היום אחה"צ, בטקס במשכן הכנסת. בין הזוכים גם שני מוסיקאים גדולים: הכנר **אייזיק שטרן** – „אמן דגול, מחנך והומניסט, על תרומתו הנשגבה לאמנות הביצוע שתיזכר לעד בתחומי המוסיקה ומעבר לה"; המלחין הפולני **קז'ישטוף פנדרצקי** – „על חידושיו והישגיו בשדה ההלחנה".

שטרן (67), מגדולי הכנרים באמנו, פעל בהתמדה, כבר יותר מ־35 שנה, למען חיי התרבות בישראל. הוא ניגן בארץ פעמים אין ספור, כסולן עם הפילהרמונית ותזמורות אחרות וברסיטלים. זכורה הופעתו ההיסטורית (בקונצ'רטו לכינור של מנדלסון) בקונצרט הנצחון לאחר מלחמת ששת הימים, על הר הצופים, עם הפילהרמונית הישראלית בניצוח לאונרד ברנשטיין.

שטרן יזם וסייע בהקמתם ובהפעלתם של מוסדות מוסיקליים, ביניהם מרכז המוסיקה במשכנות שאננים. כיהן שנים רבות כיו"ר הוועד המנהל של קרן התרבות אמריקה־ישראל. כתוצאה ממאבקו האישי חסר הפשרות נמנעה הריסתו של אולם קארנגי בניו־יורק. קיבל את פרס אלברט שוייצר, על תרומתו, כמוסיקאי, להבנה בין העמים. שטרן עזר רבות לנגנים ישראליים צעירים, בלימודיהם ובקידום הקאריירה שלהם. די להזכיר את יצחק פרלמן, פנחס צוקרמן ושלמה מינץ. כיום הוא עוקב מקרוב אחר התפתחותם של הכנרים גיל שחם ושירה רבין.

פנדרצקי (54), מחשובי המלחינים כיום, שחיבר, בין השאר, יצירות על גורל היהודים ואוועות מלחמת העולם השניה, ביקר כבר פעמיים בישראל וניצח על יצירותיו (בפילהרמונית ובתזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור).

השניים הם ידידים ותיקים, המקיימים קשר הדוק גם בפרוייקטים מוסיקליים משותפים. ב־1977 כתב פנדרצקי קונצ'רטו לכינור ולתזמורת בשביל שטרן, שאף הוקדש לו. היצירה מורכבת מפרק אחד בלבד, הנמשך כארבעים דקות ומופיעים בו מארש אבל, סקרצו ואדאג'ו מהורהר. פנדרצקי חוזר בקונצ'רטו לסגנונו ה„שמרני" המוקדם, המובן לקהל הרחב והמשלב חידושים מקוריים ועצמאיים עם נימה רומנטית. היצירה נוגנה לראשונה, לפני כעשר שנים על־ידי שטרן והתזמורת הסימפונית של באזל בניצוח המנצח הישראלי משה עצמון. שטרן גם הקליט בהקלטה מסחרית, בביצוע נהדר, עם תזמורת מיניאפוליס בניצוח המנצח הפולני סטניסלב סקרובצ'בסקי (סי.בי.אס).

היום, בירושלים, יוכלו שני המוסיקאים המהוללים לחלק ביניהם את הפרס היוקרתי. הזוכה הכנר דניאל בנימיני ינגן יצירה חדשה מאת פנדרצקי. שירה רבין תבצע שני קטעים לכינור סולו.

ישראל דליות

טלוויזיה

שידורים

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 תלמוד: שניים אוחזין.
08.40 מסך לספרות (יסודי): יש לי חלום.
09.08 אנגלית ד'.
09.20 השעה שלנו: אבא ארך רגליים (ס).
09.55 200 שנים לאגודה למלחמה בסרטן.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 פרשר נחמה: פרקים.
11.00 חשבון ה': הכל בגלל אגם קטן.
11.15 צרפתית.
11.30 גיאוגרפיה (ה־ו): מנהיגות חזונות מצרים.
12.00 ספרות (חט"ב): מעשה בבעליים ב'.
12.25 אנגלית ט'.
1.00 אנגלית י'.
1.30 מוסיקה: זמרי המדריגל.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 בלי פורות: חולם 1.
2.45 הלו ישראל.
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: איאן מקלן משחק את שקספיר, א'.
4.00 רחוב סומסום.
4.30 ילדת הפלא: פרק שלישי.
5.00 ערב חדש. מנחה אילנה דיין.

ערוץ 2

19.00 „שמרטרות באוויר"
20.00 „אלגרי"
20.40 פופ 2

כללית

5.30 „שלמה המלך" – מחזמר בשלושה חלקים על־פי ח"נ ביאליק. אגדות שלמה המלך עובדו למחזמר המתרחש בשנות ה־2000. משתתפים: שלמה המלך, דורון תבורי; אלף בשותק, ריקי גל; דב דייויד, האריה; גיל אלון, הרוכיפת, סמדר ברנר ומלכת הדבורים, איילת שוה. תסריט: דפנה אילת. עבודים מוסיקליים: שמעון שגיא.

6.00 „לאקי בר מולי" – שם הפרק: „ג'סי ג'יימס".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 רדצה פתרון – (תרגום לעברית).
6.45 חידושים והמצאות – ניקוי אוטומטי למסנני מים; גלגל אל נקר לאמבטיים; תקשורת מחשבים (תרגום לעברית).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „עד פופ" – אורח התכנית הזמר רוני תורג'מן, עם צאת תקליט הבכורה שלו. האיון וסקירת דרכו האמנותית של סטיבי (ויינונן, הנחשב „לאחד מטובי זמרי הנשמה הלבנים. דיוויד באוי בלהיט מתוך אלבום חדש, פרינס בוי ג'ורג' באמריקה. כתבה על רמי קלינשטיין לקראת המופע החדש שלו. מנחה מנחם גרנית.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 [illegible]
9.50 [illegible] „לה מיזאנג'" [illegible] המוסיקה הגיבית. בלייק קיננגר [illegible] לקבל את ההלוואה הממשלתית על אף תכניותה של אלקסיס לטרוף אותה. פאלון מקבלת מכתב מאחיה סטיבן, הנמצא בהונג קונג. אלקסיס מדרבנת את מארק, בעלה לשעבר של קריסטל, לנסות ולהזדווג אליה. בתקרית המתרחשת במסיבה בין אדם, לקירבי, בתו של ג'וזף, נחלץ ג'ף להגנת קירבי. מארק ופאלון, שניהם שתויים, קופצים אל מימיה של הבריכה ומנשקים לעיני כל.
10.40 מבט הרוח – עינייני תרבות ואמנות. מגיש: רון לנגר.
10.50 „בגלל הכדורגל" – שם הפרק שבת שבה.
11.55 חדשות הלילה.

לקראת שידור

„עד פופ", 20:02. שני יוצרים ישראלים מקבלים זמן שידור נאות בתכנית באורך מלא. **רוני תורג'מן**, איש הצוואר הכחול מירושלים, שהוציא לא מכבר, לאחר שנות נוכחות מעל גלי האתר, תקליט בכורה נעים, יזכה להתארח באולפנינו ולהשמיע משיריו הידועים. **רמי קליינשטיין**, שזכה לאחרונה לראות את צידה האחר של התקשורת, לאחר שנת אופוריה, עדיין מנסה להקים את מופע הרוק שלו, שיעלה בכל זאת ב„סינרמה" לקראת אמצע יוני. בתכנית הערב כתבת שטח מהחזרות. גם **סטיבי וינווד**, ילד פלא שלא הדביק את תהילת נעוריו, ידבר וייסקר בתכנית. שני יוצרים מבצעים בעלי מוניטין, שהוציאו בשבועות האחרונים תקליטים חדשים ידגימו את כשוריהם: **פרינס** האחד והיחיד, שבאלבומו עוד נדבר **ודייוויד בואי** היחיד והמיוחד שבאלבומו עוד נדבר. מבטיחים גם את **בוי ג'ורג'** העיקש (בתמונה), שחזר לאחרונה לפעילות, רכוב על ענן לבן, הענד ועוד ככל שיאפשר הזמן. נשמע טוב.

א. ר.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ביגונה – באך: סונטה מס' 3 בסול מינור לוויולה דה גמבה ולצ'מבלו (ידידיו מה וקנס קופרו); קספרה: „אריון", קנטטה לסופרן; להליל, לבסדיול וצ'מבלו („האמבטיות הפורנות"); היידן: קונצ'רטו בפה מג'ור לבנור, לצ'מבלו ולכלי קשת (פ. קרמליי / מ. תרזה גאראטי + להקת אי מוזיציו); רוסיני: סונטה לכלי קשת מס' 4 בסי במול מג'ור (התג. הקאמ. פ. ליסט); ליסט: פנטסיה הונגרית לפסנתר ולתז. (פ. רנה דישאמבל/התז. הפילה. הלונדונית / ב'. קונלון); שופן: „הסילפידים", בלט (הפילה. הלאומית/ר. בוניני).

09.00 קונצרט בוקר: גריג: „פר גינט" („סינפוניקס"/ל. פוס. והזמרים האמברוזיים / ג. מרינר); שוברט: המישיית „הטרוטה", המישייה כלה מגור לפסנתר ולכלי קשת (הפסנתרן א. שיף + 3 נגנים/רביעיית האגן + אלואיס פוש, קונטרבס); ברהמס: „שירת הגורל", למקהלה ולתזמורת (הזמרים האמברוזיים + תז. פילהרמוניה החדשה בניצוחו של ק. אבאדו); פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 2 בסול מינור לכנור ולתז. (א. סטרן/הפילה. מניו־יורק/ז. מהטה); צ'ייקובסקי: סויטה מתוך הבאלט „אגם הברבורים" (תז. פילדלפיה/ה. אורמנדי).

11.57 פינת השיר – משירי א.ב. גדינברג.

12.00 אמנים באולפן – ריימון רזיא סגוד/אולדר גורטיק, פסנתר – נתנה 7 שירים; פרנק: 2 שירים; דביסי: 5 שירים לפי מולר.

13.05 בהאזנה ביגונה – באך: סונטה במי־במול מג'ור לחליל וצ'מבלו (רמפל/וורוך־לקרואה); פאול ויזאנובסקי: סונטה איטלקית לכלי נשיפה ממתכת, כלי קשת ואורגן־קונטינואו (ע. שרבאום + ס. סימק, חצוצרות/ ת. קאמרית/פ. קונצ'ל); הנדל: סויט מס' 4 (תזמורת אורפאום); באך: קונצ'רטו לצ'מבלו, שני חלילים וכלי מיתר בפה מג'ור מס' 1057 (ת. הקונצרט האנגלי, טרבור פינוק – מנצח וסולן); מוצרט: סרנטה בסי במול מג'ור לפסנתר ק. 570 (קלאודיו אראו); וילה לובוס: בכיאנה ברזיליירה מס' 5 לסופרן וצ'לו (נגה פריה בנדי והסולנים של פריס).

15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – מלגרנג: שלישייה לכלי קשת; נועם שריף: סוויטה ישראלית; ראלף שיפר: דיסקוס להליל, כנור, קלרנית ופסנתר; סגוד וה: ארבעה מחולות סרגסליים.

16.00 מוסיקה ליום ראשון – היידן: ביטת „ההרמוניה", מס' 12 בסי במול מג'ור (סולנים/זמרי בשיננן/הפילה. הישראלית/ה. רילינג); רוזניצקי: מיזרוה (סולנים/מקה. + הפילה. הזלוגקית/ר. מקלריג וירה); „מטבט מאטר", מתוך 4 קטעי קודש (מקה. רדיו שבדיה + המקה. הקאמ. של שטוקהולם/הפיל. של ברלין/ר. מוטי).

18.00 לפני סגירה: לה מה טול.
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי – הסרנדה החמישית למוסיקה עתיקה: ג'יל פלורנס, סופראן/שארין הובין, ויולה דה גמבה/מבסטיאן מרק, חליליות/דה הדיין, חליליות + אבנר ברנע, קתיל: האונגס, צ'מבלו, טונטנורדי: מתוך „סקרטי מוסיקלי" „המבכל הזה המצוגרה" + „לפנים היית שלי"; פרסקבלדי: טוקטה מס' 11 מתוך הספר השני; ראינוויזה: „כשליבי התעגה באהבה"; דויד: „כשהלילה פורש כנפיו"; מארין מארה: סויטה מס' 5 ל־2 חליליות ושנטיטניאנו: מ. לאמברג: „צילו של אהובי"; באך: סונטה במול מג'ור לויולה דה גמבה וצ'מבלו; באך: קונצ'רטו איטלקי; סלמון: שנסונה „לבי יהלך, ישר".
22.30 מן המקורות – המוסיקה המסורתית מקריאה (ב').
23.00 מחזורי יצירות – בסוגה: שלישיות בריב שירים.

רשת א'

15.30 הקבלה היום לכל.
16.05 שירים עבריים.
17.20 ת"א האוניברסיטה הפתוחה.
19.05 מחשבת ישראל – סדרת שיחות. מפי פרופ' איתמר גרינוולד.
22.05 המעת ועץ – תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם והפעם: קו פתוח לתלמידים והורים בנושא „בחינות".

רשת ב'

18.06 מסיבת עיתונאים.
19.35 עם ישראל – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 שלום לבן דודי – פינת גבי הרטפי.
22.05 צמוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש והפעם: „על הסיפור והמנגנים".
23.05 שירים עבריים.

רשת ג'

18.06 מבער המצעגים הלהיטים.
21.05 ארבע עתיק.
23.05 הלילה גבא שירים.

גלי צה"ל

15.05 מה אין.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 רדיו סערם – מבאון מערב.
19.05 רדיו רדיו (צה"ל 2).
20.05 עושים מרינה – (ש.ח).
20.05 סבבבססיס (צה"ל 2).
21.30 אוניברסיטה משודרת – הנאולוגיה של א"י – הסיבות התהליכים ליצירת הרים.
23.05 קול הכי הזה (צה"ל 2).
23.55 שיחת הנות עם העיתונאי מתי גולן.
00.05 ציפורי לילה משוטטות.

סרטים

תל־אביב

אופרה: דימון חי 9.45, 7.30, 5
אדלה: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: הנבואה 11.15
בית ביל קלינטון התאטרון: הבקר שאגרי 8.00–10.00
בן־יהודה: יומן וויי ברייטון 9.30, 7.15, 5
גורדון: נערת ליווי 9.30, 7.30, 5
גת: סיפור מהווים 9.15, 7.30, 5
דיזנגוף 1: פשע מובטל וילדה קטנה 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: שיחות מלוכלכות 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 3: זכרונות. אהבה מפירנצה 9.50, 7.30 – המורדת 5, 1.30, 11
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: יצרים 8.00–10.00 / חצות – סקס
הוד: בגק 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): נשיקה אדומה 9.30, 7.30, 5
חן 1: אנשי הפח 9.45, 7.30, 5
חן 2: חנה ואחיותיה 9.45, 7.30, 5
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.35, 5
חן 4: פשעים שבלב 9.40, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45, 2, 11.30
לב 1: נידודי הזוק 9.40, 7.30, 5, 2
לב 2: בקצב השפוץ 9.40, 7.40, 5, 2
לב 3: מלו 9.40, 7.30, 5, 2
לב 4: חליפת ערב 9.50, 7.50, 5, 2
לימור: הפרוטוקול הרביעי 9.30, 7, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: תמיד 9.30, 7.15
מקסים: איש הצבה 9.45, 7.45
פאר (לשעבר אלנבי): משהו פראי 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: העיקרים 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5
ספודיה: סגור לרגל שיפוצים
פאר: בילי גאלבין 9.30, 7.30, 5
פריז: בסי בלו 9.30, 7, 4.30, 2, 11 – 11.30 גשם סגול
צפון: שם הוורד 9.45, 7
שחף: פלאטון 9.30, 7, 4.15
תמוז – רמת־אביב: נערת הטלפון והכלש 9.40, 7.15
תכלת: דקה להצות 9.50, 7.15, 4.30
תל־אביב: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5
הסינמטק: 7.15 איש הברזל. 9.30 פרשת ויגשל

ירושלים

אורנע: מעבר לשיא 9.30, 7.30, 4.30
אורגע: חגות קטנה ומטריפה 9.15, 7.15, 4.30
אורה 1: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: הפרוטוקול הרביעי 9.15, 7, 4.30 – 11.15 מטרה
אור 4: ג'ק פלאש המקפץ 9.15, 7.15, 4.30 / 11.15 הדרקון האמרון
אור 5: יצרים 9.15, 7.15 / ניננ'ה בעל 7 נשמות 4.30 / 11.15 הצרק לכל
אור גיל: אנשי הפח 9.15, 7, 4.30
בית אגרון: כל מה שרצית לדעת על המין 6.15 / אמריקן גרפיטי 8.00 / פינק פלויד – החומה 10.00
האולם הקטן בבית האומה: סגור
הבירה: ספורים שסיפרתי לאמא 9.30, 7.30, 5.15
כפיר: שם הוורד 9.30, 7, 4.30
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
סמדר: אמדיאוס 9.15, 6.30
עדן: שמתי כרז למורה 9.30, 7.30, 4.30
רון: דקה להצות 9.15, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: פסטיבל ישראל

חיפה

אמדה: שם הוורד 7.00, 4.30
אורלי: קיץ 9.15, 7
אמפיתיאטרון: אופני האש 9.15, 7, 4.30
ארמון: ריימן חי 9.15, 7, 4.30
חן: בסי בלו 9.15, 7.00
מצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.00, 7.00
מצמון 2: שיחות מלוכלכות 9.15, 7, 4.30
מצמון 3: שמתי כרז למורה 9.15, 7, 4.30
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7, 4.30
קריאתר: שכנע עיין 9.15, 7, 4.30
רון: מעבר לשיא 9.10, 7, 4.30
רב חן 1: חגות קטנה ומטריפה 9.15, 7, 4.30
רב חן 2: בקצב השפוך 9.15, 7, 4.30

קריות חיפה

כפיר: ג'ק פלאש המקפץ 9.30, 7.15
סביון: ריימן חי 9.15, 7
אורות: פלאטון 9.15, 7
בית העם: קיץ 9.15, 7, 4.30
היכל: פלאטון 9.15, 7
ציון: חליפת ערב 9.15, 7

אשדוד

אסתר: הבוקר שאחרי 9.30, 7.30
אשדודה: צבע הכסף 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: פלאטון 9.30, 7.15
מאוזה: הוינסטלמר 9.30, 7.15
רחל: קשורים שכאלה 9.30, 7.15

באר־שבע

חן: מעבר לשיא 9.30, 7.30, 5

הרצליה ורמת השרון

היכל: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5
מלון דניאל: הקשר הנורבגי 9.30, 7.15
כוכב: 3 אמיגוס 7.00 / הנבל הנודמוי 9.30

עפולה

מוסיתורון: קובלנקה 9.30

חולון, בת ים

ארמון: נערת ליווי 9.30, 7.30
מגדל: פשעים שבלב 9.45, 7.30
מתנ"ס קרית שרת: צבע הכסף 9.30, 4.00 / 7.15 שלגיה
סביון: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
ריגה: מעבר לשיא 9.30, 7.15
עצמאות: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5

כפר־סבא, רעננה

כפר: פלאטון 9.30, 7.15
חן: להיתחק שנית 9.30, 7.15
אורות: חנה ואחיותיה 9.15, 7.15, 5

לוד, רמלה

אורלי: סגור

ראשון לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: מעבר לשיא 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
נעמן: סגור
ראשון: 8 מיליון דרכים למות 9.30, 7.15
בית העם: פלאטון 9.30, 7.15
חדר: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
חן: מעבר לשיא 9.30, 7.15

נהריה־רעבד

הוד: קוד הרעם 9.30, 7.15
רון: נפגש בחוף 9.30, 7.15
אדיטוריום: האינסטלטור 6.00

נתניה

סמדר: אל תקרא לי לבן 9.15, 7, 5
אסתר: מעבר לשיא 9.15, 7
שרון: צבע הכסף 9.15, 7, 5

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: הרוכב שלי באקספרס 9.45, 7.30
ארמון קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30, 5
לילי: הפרוטוקול הרביעי 9.30, 7.15
הדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
רב חן 1: משחק מראי 9.45, 7.30, 5
רב חן 2: אנשי הפח 9.45, 7.30, 5
רב חן 3: הבוקר שאחרי 9.45, 7.30, 5
רב חן 4: חגות קטנה ומטריפה 9.45
עצמאות אמנאי 9.30, 7.30, 5

קרית אונו

מתנ"ס: סגור

פתח־תקוה

שלום: ללא רחמים 9.30, 7.15
היכל 1: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
היכל 3: שיחות מלוכלכות 9.30, 7.15

מה דוה: נשר הזהב 9.30, 7.30
אורה: פלאטון 9.30, 7.30